

การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กันยายน 2559

การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กันยายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กันยายน 2559

ศิวกร ไชยชนภักดี. (2559). การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จากโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 361 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารวินัยนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐานใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยด้านความประพฤติมีคะแนนสูงสุด 2) การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารวินัยด้านความประพฤติและการแต่งกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารวินัยด้านความประพฤติและการแต่งกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE STUDY OF STUDENT DISCIPLINE MANAGEMENT AMONG SECONDARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE AUTHORITY OF THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Education Administration
At Srinakharinwirot University
August 2016

Siwakorn Chaithanapakdee. (2016). *The Study of Student Discipline Management among Secondary School administrators under the Authority of the Secondary Educational Service Area Office 1*. Master's Project, M.Ed (Educational administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Lieutenant Dr. Apitee Songbundit.

The two main objectives of this research include the following factors: 1) to study the student discipline management policies of school administrators in secondary schools under the authority of the Secondary Educational Service, Area one two aspects: behavior and clothing; 2) to compare the different ways of Managing student discipline in terms of school administrators of secondary schools under the authority of Secondary Educational Service Area One, based on the location and size of the school. The research samples consisted of three hundred and sixty one teachers from twelve secondary schools under the authority of the Secondary Educational Service, Area One. The research was conducted in the Second semester of the 2015 academic year. The tool used in this research was a questionnaire regarding student discipline management. The statistical methods used in the data analysis included Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Hypothesis Test using One-way Analysis of Variance.

The research findings were as follows: The level of the student discipline management among the administrators of secondary schools under the authority of the Secondary Educational Service Area One was at the high level as a whole. Moreover, when talking each individual aspect into consideration it was found that both aspects were also at a high level, especially the Mean of the aspect of behavior aspect was the highest. In comparison with the student discipline management of the administrators of secondary schools under the authority of the Secondary Educational Service, Area One According to the size of each school, it was found that the size of the school affects size of a student discipline management in general. There was a significant difference between the school and its method of student discipline management was at a level of .05 When taking into consideration the two aspects of different-sized schools, we can identify that the student discipline management of secondary school administrators in terms of behavior and clothing were also significantly different at the .05 level. In comparison with the student discipline management of secondary school administrators under the authority of the Secondary Educational Service, Area One based on the location of school location, it was found that the location affects the way of student discipline management as a whole There was a significant difference between the location of the school and method of student discipline management was at a level of .05 When considered two aspects of schools in different locations, we can find that the student discipline management of the administrators of secondary schools administrators in terms of behavior and clothing which, were also significantly different at the level of .05.

สารนิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ของ

ศิวกกร ไชยธรรมาภักดิ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จัตตชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
(รื้อเอก ดร.อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์)

..... ประธาน
(รื้อเอก ดร.อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีโสภะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณา และเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ ประธานผู้ควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ความเมตตาตลอดเวลา ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีเสมอมา จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดีและมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา นายวิโรฒ สำนวล และนายไสว บรรณาลย์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีโสภณ และอาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำและสอบสารนิพนธ์ จนกระทั่งผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกพระคุณแก่บุพการีและบูรพาจารย์ ทุกท่าน ที่อยู่เบื้องหลังในการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ศิวกร ไชยชนภักดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานในการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	11
สภาพทั่วไป	11
แผนการดำเนินงาน	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารวินัย	13
ความหมายของการบริหารวินัยนักเรียน	13
ความสำคัญของการบริหาร	16
กระบวนการบริหาร	17
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย	19
ความสำคัญของวินัย	19
ประเภทของวินัย	22
ปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยของนักเรียน	26
หลักการสร้างวินัยให้กับเด็ก	30
การบริหารวินัยนักเรียนตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2515 ออกตามความ ในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2518	42
การบริหารวินัยนักเรียน	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
งานวิจัยในประเทศ	57
งานวิจัยต่างประเทศ	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	84
สมมุติฐานของการวิจัย.....	84
ขอบเขตของการวิจัย.....	84
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	100
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	73
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	73
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	74
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามรายชื่อ.....	75
6 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	78
7 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	78
8 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	79
9 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	79
10 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	80
11 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	81
13 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	81
14 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	82
15 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	82
16 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	83
17 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	83

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 9

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่ประเทศหนึ่งจะพัฒนาได้มากน้อยเพียงใดนั้นจะต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายด้าน คุณภาพประชากรนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะ “ความมีวินัย” วินัยมีความสำคัญในหลายด้าน เช่น ด้านตนเอง ถ้าบุคคลมีวินัยจะทำให้ชีวิตประสบผลสำเร็จ ด้านครอบครัว การมีวินัยจะส่งผลต่อสมาชิกในครอบครัวให้มีบุคลิกภาพที่ดี กล้าเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีสุขภาพจิตที่ดี ด้านสังคมและประเทศ ถ้าคนในสังคมมีวินัยจะทำให้สังคมสงบสุข และมีความเจริญก้าวหน้า ส่วนด้านการเรียนการสอน โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งมีหน้าที่ปลูกฝังวินัยให้กับนักเรียน ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองก็จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้เมื่อนักเรียนไม่ก่อความวุ่นวาย โรงเรียนก็สามารถดำเนินงานต่างๆ ได้ (กาญจนา พวงจิตต์. 2550: 1) จากความสำคัญดังกล่าว จำเป็นต้องปลูกฝังวินัยแก่นักเรียน อันเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ดังนั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวินัยจึงเป็นการวางรากฐานในเรื่องวินัยที่ดีและเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติด้วยความละเอียด สุขุม เพื่อผลประโยชน์ในระยะยาว

ปัจจุบันปัญหาวินัยของนักเรียนในทุกระดับการศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นและได้เพิ่มความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนมากยิ่งขึ้น สภาพพฤติกรรมของนักเรียนโดยทั่วไป โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจแก่ครูอาจารย์มีอยู่หลายรูปแบบ ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องใหญ่ที่น่าเป็นห่วงและน่าตกใจ เช่น การไม่ตั้งใจเรียน การหนีเรียน การแต่งตัวไม่สุภาพ การรวมตัวกันเป็นแก๊ง การแสดงท่าทีที่ไม่เหมาะสมในที่ต่างๆ การพกพาอาวุธ การยกพวกเข้าชกต่อยทำร้ายกัน การต้อนรับน้องใหม่ด้วยวิธีพิสดารและทารุณโหดร้ายต่างๆ การแสดงความรักต่อกันในระหว่างนักเรียนหญิงชายในลักษณะที่ไม่เหมาะสม จากสภาพเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการขาดวินัยของนักเรียนอย่างน่าเป็นห่วง สมควรที่ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาและผู้ใหญ่ทุกคนในสังคมจะได้รับหาทางช่วยกันแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้บรรเทาบางลงให้ได้โดยเร็ว (กาญจนา ศรีภาพสิน. 2531: 225)

ด้วยเหตุนี้ปัญหาระเบียบวินัยจึงเป็นปัญหาที่สำคัญมาก สมควรที่จะได้รับความสนใจและเอาใจใส่ทั้งจากบุคคลทั่วไปและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีนโยบายจริงจังต่อเรื่องนี้เป็นพิเศษ นอกจากนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลอื่นๆ อาทิเช่น ครู บิดามารดา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้บริหารระดับสูงของประเทศ ซึ่งควรจะได้วางนโยบายและแนวปฏิบัติชัดเจนในแต่ละระดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนมีหลายชนิดดังที่ สวัสดิ์ ชัยโอภาส (2553: 13-18) ได้ศึกษาและพบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นปัญหาซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลกับตัวนักเรียนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกมาไม่ขัดต่อความ

สงบเรียบร้อยในสังคม ไม่ขัดต่อระเบียบวินัยของโรงเรียน ไม่ทำให้ครูคนใดคนหนึ่งไม่พอใจ แต่เป็นภัยต่อสุขภาพจิตของนักเรียนเอง และอาจแสดงออกอย่างรุนแรงได้ เช่น เด็กเซื่องซึม เหม่อ ใจลอย ไม่ชอบยุ่งสิ่งกับใครและเก็บตัว เป็นต้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือสังคมของโรงเรียน ปัญหาชนิดนี้จะกลายเป็นปัญหาของโรงเรียน เช่น การหนีเรียน การทะเลาะวิวาท การฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนและการไม่ยอมทำการบ้าน เป็นต้น

จากผลสำรวจของสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้สะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของไทยที่ผ่านมา จากการสอบถามผู้บริหาร ครู ผู้ประกอบการที่ใช้ผลผลิตทางการศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนนักศึกษา สุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ จำนวน 11,421 คน ระหว่างวันที่ 20 มกราคม - 16 กุมภาพันธ์ 2552 พบว่า อันดับที่ 1 การขาดทักษะในการเรียน การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การพูด การอ่านออกเสียง และคำควบกล้ำต่างๆ (ร้อยละ 31.42) อันดับที่ 2 เด็กไม่สนใจและขาดการเอาใจใส่ในการเรียน การแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ขาดระเบียบวินัย (ร้อยละ 24.66) อันดับที่ 3 การขาดแคลนครูและคุณภาพของครูผู้สอน (ร้อยละ 16.87) อันดับที่ 4 หลักสูตรเนื้อหาการเรียนการสอนที่ไม่ได้มาตรฐาน (ร้อยละ 13.58) และอันดับที่ 5 ขาดงบประมาณในการสนับสนุนทางด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและสวัสดิการที่ดีให้แก่ครูอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ (ร้อยละ 13.47) ผลจากการจัดลำดับของปัญหาต่างๆ จะเห็นได้ว่าวินัยนักเรียนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอันดับต้นๆ อีกปัญหาหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องช่วยกันหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. 2558: 15-16)

สอดคล้องกับผลสำรวจในเขตการศึกษา 5 พบว่า นักเรียนในสังกัดต่างๆ จำนวน 670,405 คน มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จำนวน 8,227 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23 โดยจำแนกตามประเภทความประพฤติไม่เหมาะสม ดังนี้ อันดับที่ 1 หนีเรียน (ร้อยละ 36.0) อันดับที่ 2 ดื่มสุราและเสพสารเสพติด (ร้อยละ 26.0) และอันดับที่ 3 ทะเลาะวิวาท (ร้อยละ 23.0) เป็นต้น (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 5. 2545) ซึ่งการหนีเรียนมักจะเป็นปัญหาของนักเรียนมากที่สุดที่อาจไปมั่วสุมตามแหล่งอบายมุขหรือการเข้าร้านอินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมหรือการไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า ซึ่งถ้าโรงเรียนไม่มีการควบคุมหรือหาทางแก้ไขปัญหาวินัยก็จะส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยที่ขาดวินัยต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีที่มีทั้งคอมพิวเตอร์ที่มีเกม ให้เล่นหรือโทรศัพท์มือถือที่นักเรียนมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยคอมพิวเตอร์เป็นสื่อเทคโนโลยีที่นิยมใช้ในการเรียนรู้อย่างหนึ่ง แต่นักเรียนส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ในการเล่นเกมมากกว่าการเข้าไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยเฉพาะในนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สุคนธ์ โชติชัยสถิต (2548: 76) และมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการเล่นเกมวิดีโอ เกมคอมพิวเตอร์ และสถานการณ์ปัญหาการติดเกมของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร 2 โรงเรียน และต่างจังหวัด 1 โรงเรียน จำนวน 5,567 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,507 คน และเพศหญิง 3,060 คน ในอายุระหว่าง 14.6-16.3 ปี พบว่า เล่นเกมมากกว่า 4 วันต่อสัปดาห์ 23.9% เล่นเกมน้อยกว่า 4 วันต่อสัปดาห์ 46% และไม่เคยเล่นเกมวิดีโอหรือเกมคอมพิวเตอร์เลย 15.4% (ศิริชัย หงส์สงวนศรี. 2558: 102-103)

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมรอบๆ สถานศึกษาโดยเฉพาะในสังคมเมืองมีร้านเกมคอมพิวเตอร์ให้บริการกับนักเรียน และขาดการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของวันรุ่นไทยยิ่งนับวันจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นอันตรายอย่างมากและเป็นปัญหาระดับชาติที่แทรกซึมทีละน้อยโดยไม่รู้ตัว และยิ่งขาดการควบคุมที่ดี ทำให้เด็กขาดวินัยในตนเอง มีการหนีเรียน การช่วยเหลือชั้นพื้นฐานที่สามารถทำได้ในการลดการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ คือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับวินัยในตนเองของวัยรุ่น เพราะว่าเด็กที่มีวินัยในตนเองจะเรียนรู้การใช้วินัยนั้นควบคุมตนเองในการเล่นเกมนได้ (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. 2545: 14) และการเล่นเกมมากๆ อาจส่งผลทำให้เกิดเป็นโรคจิตเภท คือ มีความสับสนเกิดจินตนาการขึ้นจากความคิดของตัวเองที่ส่งผลมาจากเกม ดังนั้นควรหาวิธีป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้น สาเหตุในการติดเกมคือ ทวี และซีดีการ์ตูน เพราะจะส่งผลให้เด็กเกิดนิสัยไม่สามารถควบคุมตนเองได้เมื่อเล่นเกมที่เป็นผลต่อการสร้างวินัยที่ไม่ดีให้กับเด็ก การแก้ไขปัญหาลูกติดเกม พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องใจแข็งและเด็ดขาด (ศิริชัย หงส์สงวนศรี. 2558: 19) นอกจากนี้การห้ามใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในโรงเรียนก็เป็นวินัยอย่างหนึ่งของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนเช่นกัน

จากการสำรวจความคิดเห็นของ "นิด้าโพล" สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง "คุณภาพการศึกษาไทย" ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 17-18 พฤษภาคม 2556 จากประชาชนที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป ทั่วประเทศทุกภูมิภาค จำนวน 1,253 หน่วยตัวอย่าง กระจายทุกระดับการศึกษาและอาชีพ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของเด็ก คุณภาพของระบบการศึกษาไทยและการออกกฎระเบียบทรงผมของเด็กนักเรียน โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานไม่เกินร้อยละ 1.4 พบว่า สิ่งที่ประชาชนเป็นห่วงหรือกังวลมากที่สุดเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในขณะนี้ อันดับที่ 1 กังวลเรื่องของยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ (ร้อยละ 17.40) อันดับที่ 2 การยึดติดแฟชั่นต่างชาติ วัตถุนิยม เทคโนโลยีต่างๆ (ร้อยละ 14.05) อันดับที่ 3 ความมีระเบียบวินัย (ร้อยละ 13.33) อันดับที่ 4 ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น (ร้อยละ 9.18) และอันดับที่ 5 การมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น (ร้อยละ 8.22)

เมื่อถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบอนุญาตให้เด็กนักเรียนชายไว้ผมรองทรงได้และเด็กนักเรียนหญิงไว้ผมยาวได้แต่ต้องรวบให้เรียบร้อย พบว่า ส่วนใหญ่เกินครึ่งหรือร้อยละ 56.03 ระบุว่า เห็นด้วยเพราะการไว้ผมสั้นหรือยาวนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับผลการเรียนแต่อย่างใด ซึ่งก็ถือว่าเป็นสิทธิของเด็กนักเรียนที่ยังรักสวยรักงามและเด็กอาจจะลดพฤติกรรมการต่อต้านลงได้ ขณะที่ร้อยละ 39.19 ไม่เห็นด้วยเพราะดูไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเด็กอาจจะสนใจเรื่องความสวยความงามมากกว่าการเรียน กฎเดิมก็ดียอยู่แล้วควรไปแก้ไขในเรื่องระบบการศึกษามากกว่า ปัญหาทรงผมของนักเรียนนั้น หลายคนอาจจะเห็นว่าไม่เป็นปัญหาหรือไม่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนแต่สภาพความเป็นจริงแล้วการไว้ผมรองทรงหรือการไว้ผมยาวเหมือนกันทั้งหมดนั้นส่งผลให้การแยกแยะนักเรียนทำได้ยาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมากความไม่เป็นระเบียบเกิดขึ้น การควบคุมดูแลทำได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไว้ผมรองทรงของนักเรียนชาย กฎกระทรวงระบุว่านักเรียนชาย

ให้ไว้ผมด้านข้างและด้านหลังยาวไม่เลยตีนผม เช่น แบบทรงผมรองทรง นักเรียนจำนวนไม่น้อยอาศัยช่องว่างของระเบียบในการไว้ผมรองทรง ผมด้านบนยาวดูไม่เรียบร้อยส่งผลถึงการควบคุมดูแลทรงผมของนักเรียนเป็นไปด้วยความลำบาก แสดงให้เห็นถึงความท้อแท้ไม่ยอมเอาใจใส่กับเรื่องเหล่านี้ซึ่งส่งผลให้ปัญหาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญและความตระหนักในเรื่องพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นอย่างมาก เพราะยาเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่นๆ ตามมา แต่ผู้ปกครองบางส่วนยังมองข้ามในเรื่องของการคบเพื่อนที่อาจจะชักนำพาไปสู่ในทางที่ไม่ดี โดยเฉพาะยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ดูแลในส่วนนี้ด้วย สำหรับปัญหาพฤติกรรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการยึดติดแพชั่น วัตถุนิยม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ สามารถใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการระเบิดจากข้างในเข้ามาช่วยในการแก้ไขและพัฒนาเด็กได้ (จุฑาเดือน พันธุมนาวัน, 2558: 14-17)

ปัญหาเหล่านี้นับเป็นปัญหาใหญ่ที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนต้องประสบอยู่ทุกวันที่ผู้บริหารและครูจะสามารถจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวนี้ได้มากน้อยและมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่าง ได้แก่ สภาพทั่วๆ ไปของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น ชีตความสามารถของครูและผู้บริหาร ตลอดจนความตั้งใจจริงของครูที่จะร่วมมือกับผู้บริหารในการดำเนินงานด้านนี้ให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนต้องดูแล อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนเป็นคนดีของสังคม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนดูแลช่วยเหลือและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

สภาพปัญหาต่างๆ ที่ได้หยิบยกมาอธิบายล้วนมาจากการขาดวินัย หากผู้บริหารและครูผู้สอนสามารถจัดการให้เกิดการบริหารวินัยที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นย่อมเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการแก้ปัญหาหลายๆ ประการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนดูแลช่วยเหลือและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ความประพฤติและการแต่งกาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาวินัยนักเรียนได้
2. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารวินัยนักเรียนภายในโรงเรียนของตนเองให้สอดคล้องกับขนาดโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,188 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางการสุ่มของเครจซี่และมอร์แกน (Crejcie & Morgan. 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นและมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit)

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ

2.1.1.1 ขนาดเล็ก

2.1.1.2 ขนาดกลาง

2.1.1.3 ขนาดใหญ่

2.1.1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

2.1.2 เขตที่ตั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 เขต คือ

2.1.2.1 กรุงเทพมหานคร

2.1.2.2 กรุงเทพมหานคร

2.1.2.3 กรุงเทพมหานคร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ใน 2 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความประพฤติ

2.2.2 ด้านการแต่งกาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วินัย หมายถึง กระบวนการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยมีระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือ ทั้งนี้ถือความสนใจของนักเรียน ซึ่งมองเห็นคุณค่าและรู้จักควบคุมการปกครองตนเองเป็นสำคัญ เพื่อความสงบเรียบร้อย ความสุขของนักเรียนและสมาชิกในสถาบัน

2. การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง กระบวนการและผลการบริหารจัดการวินัยนักเรียน มุ่งให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นสามารถควบคุมดูแลตนเองและสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุข ตลอดจนให้มีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง

2.1 วินัยด้านความประพฤติ หมายถึง กระบวนการและผลการบริหารจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของนักเรียน ได้แก่ 1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน 2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการเล่น 3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด 4) ชื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีเมา บุหรี่หรือยาเสพติด 5) ลักทรัพย์ กระชากทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น 6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใดๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน 7) แสดงพฤติกรรมทางชั่วช้าซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ 8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี 9) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืนเพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่มอันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น 10) นักเรียนชายตัดผมหรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้หนวดเครา 11) นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ผมยาวเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบให้เรียบร้อย 12) นักเรียนใช้เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย

2.2 วินัยด้านการแต่งกาย หมายถึง กระบวนการและผลการบริหารจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียน ได้แก่ การแต่งเครื่องแบบ เครื่องหมาย การสวมเสื้อกางเกงกระโปรง รองเท้า ถุงเท้า เข็มขัด การแต่งหน้า และเครื่องประดับประเภทต่างๆ

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

4. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หมายถึง หน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.2553 มีหน้าที่ดูแล จัดการศึกษาในพื้นที่การศึกษาเขตพัฒนาไทย บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ดลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ หนองแขม และกรุงเทพมหานคร

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งโรงเรียนออกเป็นขนาดต่างๆ กัน ในการวิจัยนี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ กำหนดจากจำนวนนักเรียนของโรงเรียนนั้นๆ ตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดังนี้

ขนาดเล็ก	หมายถึง มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน
ขนาดกลาง	หมายถึง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500–1,499 คน
ขนาดใหญ่	หมายถึง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500–2,499 คน
ขนาดใหญ่พิเศษ	หมายถึง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

7. เขตที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนตามพื้นที่การปกครองท้องที่ของส่วนราชการกรมการปกครองส่วนท้องที่กระทรวงมหาดไทย แบ่งเป็น 3 เขต ดังนี้

7.1 กรุงเทพฯเขตชั้นใน ประกอบด้วย 21 เขต คือพระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง และวัฒนา

7.2 กรุงเทพฯเขตชั้นกลาง ประกอบด้วย 18 เขต คือ พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง และสายไหม

7.3 กรุงเทพฯเขตชั้นนอก ประกอบด้วย 11 เขต คือ มีนบุรี ดอนเมือง หลักสี่หนองจอก ลาดกระบัง ดลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน คลองสามวา บางบอน และทวีวัฒนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงาน วินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยศึกษาตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2518 ซึ่งกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับวินัยนักเรียนไว้ 2 ด้าน คือ 1) ความประพฤติ และ 2) การแต่งกาย ประกอบกับได้สังเคราะห์จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน ที่ใช้เป็นหลักในการทำวิจัย ได้แก่ พวงผกา แซ่ตัน (2554: 6) , รัชนิวรรณ เวชปาน (2552: 5-6) ทินกร วิลาวลัย (2550: 5) , วัชรกร ทันไชย (2556: 8) , พุฒิพงศ์ ทรงนวล (2556: 5) , สุเทพ แสงธรรม (2550: 7) , รัตนา โลหะรัตน์ (2550: 5) , ประกิต วงษ์มอญ (2550: 5) , สุรชาติ ชาติ (2549: 5) , และ ประกิต วงษ์มอญ (2550: 5) ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความใน ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2518

การบริหารวินัยนักเรียนนับว่าเป็นงานที่เริ่มตั้งแต่เมื่อรับนักเรียนเข้าศึกษาในสถานศึกษา ต่างๆ เรียบร้อยแล้ว โรงเรียนหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจึงต้องรับหน้าที่ดูแลนักเรียนทั้งในและนอก โรงเรียนอย่างทั่วถึง ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาให้ครบถ้วนตามกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ ไว้ในมาตรา 24 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 อันประกอบไปด้วยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมกับฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น จนเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างเสริมให้การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นระบบและมี ระเบียบที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้บรรลุยังประสิทธิภาพที่กำหนดเป็นเป้าหมายของงาน กิจกรรมนักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดระเบียบวินัยของสถานศึกษาให้รัดกุม เป็นประโยชน์สำหรับการปกครองและสร้างวินัยอันดีงามแก่นักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เพราะการปกครองและการสร้างวินัยที่ดีแก่นักเรียนก่อให้เกิดการปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดี งามอันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองสืบไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2544: 135) ที่กล่าวว่า การที่โรงเรียนจะสามารถ ดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ต่อการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนนับว่าเป็นบุคลากรกลุ่มสำคัญของโรงเรียน จะต้องมีการมีระเบียบวินัย รู้จักเคารพกฎกติกาต่างๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นผลกระทบต่อการเรียนโดยตรงแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังนิสัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้กับนักเรียนอีกด้วย

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างจริงจัง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วินัยนักเรียนทั้ง 2 ด้าน คือ ความประพฤติ และการแต่งกาย ได้รับอิทธิพลจากขนาดของโรงเรียน ทินกร วิลาวลย์ (2550: 5) และเขตที่ตั้งของโรงเรียน สุเทพ แสงธรรม (2553: 6) ซึ่งส่งผลให้วินัยของนักเรียนมีความแตกต่างกันตามขนาด และเขตที่ตั้งของโรงเรียน แต่ทั้งนี้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการศึกษาถึงวินัยของนักเรียน ในโรงเรียน แต่ยังไม่มีการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียนในโรงเรียน งานวิจัยนี้จึงศึกษาถึง อิทธิพลของขนาดและเขตที่ตั้งของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น
 - 1.1.1 ขนาดเล็ก
 - 1.1.2 ขนาดกลาง
 - 1.1.3 ขนาดใหญ่
 - 1.1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ
 - 1.2 เขตที่ตั้งของโรงเรียน จำแนกเป็น
 - 1.2.1 กรุงเทพฯเขตชั้นใน
 - 1.2.2 กรุงเทพฯเขตชั้นกลาง
 - 1.2.3 กรุงเทพฯเขตชั้นนอก

ตัวแปรตาม

การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 2 ด้าน คือ

1. ด้านความประพฤติ

2. ด้านการแต่งกาย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกัน มีการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

- 1.1 สภาพทั่วไป
- 1.2 แผนการดำเนินงาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียน

- 2.1 ความหมายของการบริหารวินัยนักเรียน
- 2.2 ความสำคัญของการบริหาร
- 2.3 กระบวนการบริหาร

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับวินัย

- 3.1 ความสำคัญของวินัย
- 3.2 ประเภทของวินัย
- 3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยของนักเรียน
- 3.4 หลักการสร้างวินัยให้กับเด็ก

4. การบริหารวินัยนักเรียนตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2518

- 4.1 การบริหารวินัยนักเรียน
 - 4.1.1 วินัยด้านความประพฤติ
 - 4.1.1.1 ความหมายของความประพฤติ
 - 4.1.1.2 ระเบียบความประพฤตินักเรียน
 - 4.1.2 วินัยด้านการแต่งกาย
 - 4.1.2.1 ความหมายของการแต่งกาย
 - 4.1.2.2 ระเบียบการแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 5.1 งานวิจัยในประเทศ
- 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

1.1 สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร (2554: 1) จัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 19 แห่ง ขนาดใหญ่ 19 แห่ง ขนาดกลาง 24 แห่ง และขนาดเล็ก 5 แห่ง จำนวน 22 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่เขตพญาไทย บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร บ่อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ท่งครุ ราษฎร์บูรณะจอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ดลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม โดยจัดแบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนทั้งสิ้น 6 กลุ่ม ซึ่งในการกำหนดกลุ่มโรงเรียนนั้นพิจารณาจากสถานที่ตั้งของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นหลัก โดยบริเวณใกล้เคียงกันจะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกและการบริหารจัดการเนื่องจากมีบริบทของสถานศึกษาคล้ายคลึงกัน

1.2 แผนการดำเนินงาน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร (2554: 10-12) มีการบริหารจัดการและแนวทางการดำเนินงานจากนโยบายของต้นสังกัด ดังแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้นำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและเป็นเป้าหมายของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความเข้มแข็ง ทันสมัย พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1. สร้างความเข้มแข็งและศักยภาพในการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานระดับสากล
4. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทย
5. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการของสถานศึกษา

เป้าประสงค์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไปทุกมาตรฐาน
 2. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ
 4. ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตามสิทธิอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค
 5. ประชากรวัยเรียนที่มีทางเลือกในการเข้ารับการศึกษาอย่างหลากหลาย
 6. อัตราการเรียนต่อสูงขึ้น
 7. สถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล
 8. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถสามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 9. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
 10. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
 11. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
 12. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ
 13. สถานศึกษาผ่านการประเมินมาตรฐานจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก
- กลยุทธ์**
1. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการความรู้ (KM)
 2. สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล
 4. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสู่มาตรฐานสากล
 5. สร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาศักยภาพให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ
 6. สร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวงฯ
- รองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียน

2.1 ความหมายของการบริหารวินัยนักเรียน

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

สัมมา ธรณิธย์ (2556: 37) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม และการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สันติ บุญภิรมย์ (2552: 42) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง การดำเนินร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยต่างๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

สุนทร โคตรบรรเทา (2552: 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารคือการทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

วิโรจน์ สารัตนะ (2545: 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2545: 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กระบวนการ มีการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม ซึ่งจะทำให้งานดำเนินไปได้้อย่างเรียบร้อยและกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเสมอ

วิทยา ด้านธำรงกุล (2546: 29) ได้ให้ความหมายของการบริหารหรือการจัดการว่า หมายถึง กระบวนการของการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำและบังคับบัญชา (Leading) และการควบคุม (Controlling) ทรัพยากรต่างๆ ขององค์การเพื่อการบรรลุในเป้าหมายที่กำหนดไว้

วากเนอร์และโฮลเลนเบค (Wagner; & Hollenbeck.1995: 74) ให้ความหมายของการบริหารจัดการว่าเป็นกระบวนการวางแผนการจัดองค์การ การดำเนินงานและการควบคุมเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย

เชอร์เมอร์ฮอร์น (Shemerhorn. 1996: 4) ให้ความหมายของการบริหารว่าเป็นกระบวนการของการวางแผนการจัดการสั่งการ และควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกในองค์การ และใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้

เฮอร์เชย์ บลังชาร์ด และจอห์นสัน (Hersey, Blanchard; & Johnson. 2001: 6) ให้ความหมายของการบริหารว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

โฮล (Holt. 1993: 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้บรรลุเป้าหมายซึ่งพร้อมด้วยกระบวนการวางแผนการจัดองค์กร การเป็นผู้นำและการควบคุมจากที่มีผู้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย จัดสรรทรัพยากร และประสานงานให้บุคลากรใช้ความพยายามในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป้าหมายขององค์การบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ความหมายของวินัย

ศัพทศัทศาสตร์ (2555: 154) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบ ข้อบังคับ กฎ กติกา ข้อตกลงที่จำเป็นต้องปฏิบัติหรือควรปฏิบัติเพื่อประโยชน์ร่วมกันของหมู่คณะหรือของตนเอง

สุทธีวรรณ ตันติธรรมาวศ์ (2550: 48) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบวินัย ข้อบังคับพื้นฐานที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติตาม เพื่อให้สามารถควบคุมตนเอง ซึ่งการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนได้ถูกต้อง และสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุข และเมื่อฝ่าฝืนต้องมีการลงโทษตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้

กาญจนา พวงจิตต์ (2550: 9) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคมนั้นๆ โดยรู้สำนึกถึงกฎสิ่งใดผิด มีความสามารถในการวางแผน การจัดการและควบคุมตนเองให้ดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนดไว้จนสำเร็จ

น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551: 27) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งปฏิบัติตามกติกากฎหรือข้อตกลงของสังคมนั้นๆ ที่ตนอาศัยอยู่เพื่อความสงบสุขและเป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน ด้วยความเอาใจใส่ รู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี ไม่ควรทำ โดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่มีต่อตนเองและผู้อื่นๆ

รัตนา โลหะรัตน์ (2550: 24) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบข้อบังคับที่สังคมเป็นผู้กำหนดแนวทางขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้ทุกคนควรทำตามเพื่อความสงบสุขของสังคมและความเป็นระเบียบเรียบร้อยต่อบ้านเมือง

วิภาวี วิชัยวงษ์ (2551: 14) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา บรรทัดฐาน รวมทั้งข้อกำหนดต่างๆ ที่คนในสังคมร่วมกันกำหนดไว้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 13) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ ตามแบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ควบคุมตนเองที่กาย วาจาใจให้เหมาะสมตามกฎหมายเกณฑ์ที่เป็นข้อตกลงของสังคม

พุดพิงศ์ ทรงนวล (2556: 15) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นหลักปฏิบัติและควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม จุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนในสังคมประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกันและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

กัณฑ์พัฒน์ ทองเพชร (2552: 15) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคม ดังนั้นการส่งเสริมวินัยให้นักเรียนจึงควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้สามารถปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม

เชษฐา ปาละกุล (2551: 16) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า วินัยเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นหลักปฏิบัติและควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม จุประสงค์เพื่อให้คนในสังคมประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ดังนั้น วินัยจึงเป็นรูปแบบของการควบคุมและการสร้างเสริมพฤติกรรมของคนในหน่วยงานนั้นๆ วินัยนักเรียนจึงหมายถึง กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตามที่อยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อความสงบสุขของสังคมในโรงเรียน และฝึกฝนให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมเพื่อเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

เฮอร์ล็อค (1987: 392) ได้ให้ความเห็นว่าวินัย หรือระเบียบวินัย คือ พฤติกรรมที่อยู่ในกฎระเบียบและต้องปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ บิดา มารดาและบรรดาครูของสังคมที่อาศัยอยู่เป็นผู้วางกฎเกณฑ์นี้เพื่อเป็นแนวทางในชีวิตที่จะให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข ความมีระเบียบวินัยจะเกิดขึ้นจากภายในคือ เกิดจากความมีวินัยในตนเองและการควบคุมตนเอง และเฮอร์ล็อคได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวินัยว่า เป็นการสร้างพฤติกรรมในการทำตามกฎที่กำหนดไว้โดยกลุ่มของวัฒนธรรมตามเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ทั้งที่ไม่มีรูปแบบวัฒนธรรมลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือรูปแบบรวมทั้งหมดในวิธีการฝึกวินัยให้แก่เด็ก ดังนั้น วิธีฝึกฝนวินัยของเด็กในวัฒนธรรมกลุ่มหนึ่งๆ นั้นจะแปรผันไปอย่างกว้างขวางมาก ถึงแม้จะมีวัตถุประสงค์เดียวกันก็ตาม คือการสอนให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นไปตามมาตรฐานของสังคมตามลักษณะบุคลิกภาพเด็กแต่ละบุคคล

แมกกินสัน (1991: 468-470) อธิบายคำว่า Discipline มาจากคำว่า Disciple แปลว่า Follower (ผู้ปฏิบัติตาม) เมื่อพูดถึงวินัย จะมีความหมายตามแต่จะมองในแง่ใด ซึ่งแตกต่างกัน 3 ประการคือ

1) ในลักษณะที่เป็นการควบคุมตนเอง (Self-Control) การมองวินัยในแง่ที่มุ่งไปยังการพัฒนาตนเอง เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการซึ่งอาจเรียกว่า วินัยในตนเอง (Self- Discipline)

2) ในลักษณะที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้มีพฤติกรรมอันเป็นระเบียบ (Condition for Orderly Behavior) การมองวินัยในแง่ที่มุ่งไปที่การควบคุมคนในองค์กรให้มีความเป็นระเบียบในพฤติกรรม โดยใช้วิธีการสร้างเงื่อนไขชักนำต่างๆ เช่น สร้างขวัญและความสามัคคี เป็นต้น

3) ในลักษณะที่เป็นกระบวนการทางนิติธรรม (Judicial due Process) การมองวินัยซึ่งจะมีการออกกฎหรือระเบียบกำหนดการอันพึงปฏิบัติ และห้ามไม่ให้ปฏิบัติ กำหนดโทษของการฝ่าฝืนและการกำหนดการเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด

เกียรติคุณรงค์ วันคำ (2554: 34) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การอยู่ในกฎเกณฑ์ กติกา บรรทัดฐาน รวมทั้งการอยู่ในระเบียบแบบแผนหรือข้อบังคับของสังคม เพื่อความสงบสุขของตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

จากที่มีผู้ให้ความหมายของวินัยไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง กระบวนการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยมีระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือ ทั้งนี้ถือความสมัครใจของนักเรียน ซึ่งมองเห็นคุณค่าและรู้จักควบคุม การปกครองตนเองเป็นสำคัญ เพื่อความสงบเรียบร้อย สุขภาพของนักเรียนและสมาชิกในสถาบัน

การบริหารวินัยนักเรียน หมายถึง กระบวนการและผลการบริหารจัดการวินัยนักเรียนมุ่งให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นสามารถควบคุม ดูแลตนเองและสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข ตลอดจนให้มีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้หมายถึงความประพฤติและการแต่งกาย

2.2 ความสำคัญของการบริหาร

การบริหารมีคุณค่ายิ่งต่องานกิจกรรมหรือภารกิจที่จะต้องปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จไปด้วยดี ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อาจกล่าวได้เป็นข้อๆ ดังนี้ (สันติ บุญภิรมย์, 2552: 43-44)

- 1) ช่วยให้เกิดการลงมือปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารมีกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญยิ่งคือการตัดสินใจ
- 2) ช่วยให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันของบุคคล เพื่อให้งานที่ปฏิบัติได้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้
- 3) ช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคคลและกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จได้รวดเร็ว เนื่องจากการต้องมีการแบ่งงานกันทำและการทำงานประสานสัมพันธ์กัน
- 4) ช่วยให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยส่วนรวม เนื่องด้วยการบริหารเป็นกรรมวิธีที่บุคคลได้นำไปใช้ทางการบริหาร
- 5) ช่วยให้เกิดการประหยัด เนื่องด้วยการปฏิบัติงานจะต้องมีปัจจัยต่างๆ เข้าไปสนับสนุนช่วยให้งานได้ประสบความสำเร็จ สำหรับปัจจัยต่างๆ เช่น การใช้งบประมาณ แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เวลา เป็นต้น เพราะก่อนจะใช้ต้องมีการวางแผนก่อนว่าจะใช้อย่างไร เท่าไร และในเวลาใดจึงจะเหมาะสม
- 6) ช่วยให้เกิดการปฏิบัติงานเกิดได้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล หมายความว่า การทำงานที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นการทำงานที่ลงทุนน้อยที่สุดในปัจจัยทางการบริหาร แต่ได้ผลตอบแทนสูงสุด และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติมีความพึงพอใจมากที่สุด ส่วนการทำงานที่มีประสิทธิผลคือ เมื่อมีการทำงานเสร็จแล้วผลงานปรากฏออกมาตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

7) ช่วยก่อให้เกิดความเป็นธรรมและความสามัคคี เนื่องด้วยการบริหารคือการแบ่งงานกันทำตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่มารวมกลุ่มกันทำงาน มีการจัดสรรอย่างทั่วถึงทั้งงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติและรวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์อย่างทั่วถึงอีกด้วย ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่รู้สึกแตกแยกต่อกัน

8) ช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง เพราะการบริหารมีเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ

9) ช่วยก่อให้เกิดผลประโยชน์ตามมา หมายความว่า การบริหารเป็นการปฏิบัติงานที่เกิดจากการกำหนดนโยบายของฝ่ายการเมือง หากการบริหารดำเนินการตอบสนองนโยบายของฝ่ายการเมือง แล้วการเมืองให้การสนับสนุนงบประมาณมากขึ้น จึงทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานทั้งในระบบบริหารและระบบปฏิบัติการ

2.3 กระบวนการบริหาร

เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol, 1916. อ้างถึง จันทราณี สงวนนาม, 2553: 34-35) ผู้ต้นคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารได้วิเคราะห์องค์ประกอบมูลฐานของการบริหาร ซึ่งในปัจจุบันก็คือกระบวนการบริหารนั่นเอง ฟาโยลได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ว่า หน้าที่ทางการบริหารที่ถือว่าเป็นกระบวนการบริหารนั้นมี 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การจัดองค์การ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators) ได้เสนอกระบวนการบริหารการศึกษาภายหลังข้อเสนอของเซียร์มาประมาณ 5 ปี กระบวนการบริหารการศึกษาของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกาประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (จันทราณี สงวนนาม, 2553: 37)

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดสรรทรัพยากรการบริหาร (Allocation)
3. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation)
4. การประสานงาน (Coordination)
5. การประเมินผลงาน (Evaluation)

ลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick. 1937. อ้างถึง จันทราณี สงวนนาม. 2553: 35-36) นักทฤษฎีการบริหารองค์การได้นำเอาแนวคิดของฟาโยลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการ ได้ขยายส่วนสำคัญพื้นฐานที่เรียกว่า The Elements of Management 5 ขั้นตอนของฟาโยลมาใช้ในการจัดองค์การทางราชการ โดยขยายกิจกรรมทางการบริหารออกเป็น 7 ขั้นตอนซึ่งเรียกเป็นคำย่อว่า พอสด์คอร์บ (POSDCORB) คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนโครงการอย่างกว้างๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ วางแนววิธีปฏิบัติ พร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้นๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การจัดรูปโครงการหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมด้วยการกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อกันสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันลงไป

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารอันเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ทุกประเภทของหน่วยงาน การบริหารบุคคลดังกล่าวรวมถึงแต่การแสวงหาคนมาทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่บรรจุแต่งตั้งไว้แล้ว การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้นและลดขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงานและการบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดีและมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ตลอดไป

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณาโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นๆ ในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Co-ordinating) หมายถึง การสื่อสารสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่างๆ ภายในองค์การหรือสำนักงานใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการขัดข้องงานหรือขัดแย้งกัน แต่ทุกหน่วยงานทำงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักขององค์การหรือหน่วยงานใหญ่ร่วมกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การการเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ สะดวกแก่การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในขณะเดียวกันควรเสนอรายงานให้แก่ผู้ร่วมงานหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ทราบด้วย จะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกันและเป็นการบำรุงขวัญไปในตัว การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้เป็นระยะๆ มีการวิจัย การประเมินผล การตรวจสอบเป็นระยะๆ จึงสามารถรายงานได้ถูกต้องและสมบูรณ์

7. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินหรือตรวจสอบบัญชี โดยรอบคอบและรัดกุม

ฮาโรลด์ คูนท์ และซีริล โอ ดอนแนลล์ (Harold Koontz and Cyril O'Donnell citing Hersey and Blanchard. 2001. อ้างถึง จันทราณี สงวนนาม. 2553: 38) ให้ความเห็นว่า งานในหน้าที่ของผู้บริหาร ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล
2. การจัดองค์การ (Organizing) แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์การที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึงการนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ
3. การสร้างแรงจูงใจ (Motivating) การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้ยังหมายถึงการอำนวยความสะดวก การติดต่อสื่อสาร และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ
4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับวินัย

3.1 ความสำคัญของวินัย

คุณธรรมด้านความมีวินัย ถือเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในการที่จะช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัย ดังต่อไปนี้

พวงผกา แซ่ตัน (2554: 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยไว้ว่า วินัยเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เป็นการฝึกอบรมบุคคลให้รู้จักระเบียบวินัยข้อบังคับของสังคม ให้บุคคลสามารถควบคุมตนเองและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้สงบและมีความสุข นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรของตนให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเป้าหมายขององค์กร

วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยไว้ว่า วินัยมีความสำคัญต่อตนเอง สังคม สถาบันและประเทศชาติ เพราะวินัยเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเป็นเครื่องช่วยให้การทำกิจการต่างๆ ได้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายโดยการสร้างวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะต้องได้รับการปลูกฝังที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่บ้านและโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัย เพื่อการเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่เห็นคุณค่าต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

กรรณิการ์ ลิ้มพะสุต (2548: 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยไว้ว่า การที่เด็กในห้องเรียนส่วนใหญ่มีวินัย ควบคุมตนเองได้นั้น จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

อย่างเต็มที่ไม่ต้องคอยพะวงในการตักเตือนสลับกับการทำกิจกรรมตลอดเวลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ครูทำงานกับเด็กได้อย่างมีความสุข

เฮอร์ลอค (1984: 393 อ้างถึงในน้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ. 2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมั่นใจว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ ช่วยให้เด็กหลีกเลี่ยงการทำผิด หรือรู้สึกอายต่อการทำผิด อีกทั้งยังช่วยให้เด็กอยู่ในมาตรฐานการยอมรับของสังคม ช่วยให้เด็กเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใดยอมรับได้ ทำให้เกิดการปรับตัว และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ช่วยให้เด็กสามารถรักษาแรงจูงใจในการเสริมแรงตนเอง ซึ่งจะกระตุ้นให้เด็กได้รับสิ่งที่เป็ความต้องการของเด็กเอง และช่วยให้เด็กพัฒนาจิตสำนึก มโนธรรม หรือเสียงจากภายในตนเอง ซึ่งจะช่วยทำให้สามารถตัดสินใจและควบคุมพฤติกรรมตนเอง

เชาวน์ มณีวงศ์ (2528: 168) กล่าวถึงความจำเป็นในการรักษาวินัยในโรงเรียน โดยจำแนกออกได้เป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ระเบียบวินัยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต เมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพและความรับผิดชอบอย่างถูกต้อง นักเรียนรักษาระเบียบวินัยดีเมื่อขณะศึกษาอยู่ในโรงเรียน ย่อมมีผลหรือส่งผลตามไปเมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายหน้า และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2. ระเบียบช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดระเบียบวินัยเสียแล้ว การดำเนินงานของโรงเรียนก็จะเต็มไปด้วยอุปสรรค จนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานให้ได้ดีที่สุด ผลเสียก็จะตกอยู่กับนักเรียนและโรงเรียน นั่นหมายถึงสังคมประเทศชาติในที่สุด

ใจจริง บุญเรืองรอด (2542: 119) จากเรื่องระเบียบวินัยที่กล่าวจะเห็นว่ามีมีความสำคัญต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมมนุษย์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรักษาระเบียบวินัยทั้งนี้เพื่อ

1. ความจำเป็นของการเป็นสมาชิกครอบครัวครอบครัวเป็นส่วนที่เล็กที่สุดของสังคมหากมีการรักษาระเบียบวินัยของสมาชิกในครอบครัวทุกคนจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับทำให้ครอบครัวสงบสุขและเป็นส่วนที่ทำให้สังคมมีความเข้มแข็งมีคุณภาพ

2. ความจำเป็นของการเป็นสมาชิกในโรงเรียนหรือสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นที่รวมของนักเรียนจำนวนมากที่มาจากครอบครัว ย่อมมีพฤติกรรมที่หลากหลาย ในขณะเดียวกันสถานศึกษาก็เป็นตัวแทนของสังคมที่จะช่วยเหลือหลอมให้สมาชิกมีพฤติกรรมตามเกณฑ์ของสังคม จึงนับเป็นแหล่งสำคัญที่จะรับผลของระเบียบวินัยในปัจจุบันและปูพื้นฐานไว้สำหรับอนาคตความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

3. ความจำเป็นของการเป็นสมาชิกของชุมชน รากฐานจากครอบครัวและสถานศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนมีระเบียบวินัยในระดับหนึ่ง แต่มีได้หมายความว่าไม่มีใครได้ประพฤติเบี่ยงเบนหรือประพฤติผิดทำนองคลองธรรม จึงมีความจำเป็นต้องมีการรักษาระเบียบวินัยเพื่อความเป็นระเบียบของสังคม ในการนี้การบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการรักษาระเบียบวินัยของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537) ได้พูดถึงความสำคัญของความมีวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยภายในตนย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว โดยเฉพาะผู้เยาว์ของครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี ย่อมเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล้าที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ๆ อันจะเป็นกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศสืบไป

2) ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ในสังคมร่วมกัน มีการเคารพไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างมีความสุข

3) ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการดำเนินงานภาคธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงกลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ยิ่งซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลา และมีวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ

ชาญชัย อินทรประวัติ (2520: 230 - 231) กล่าวถึงความจำเป็นในการรักษาวินัยในโรงเรียน โดยจำแนกออกได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. จำเป็นเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยปกติแล้วคนเราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อเขาได้เรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นๆ การที่นักเรียนมาอยู่ร่วมกันในโรงเรียนก็มีความจำเป็นจะต้องมีระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข

2. จำเป็นต่อการพัฒนาให้นักเรียนเจริญงอกงามไปสู่วุฒิภาวะ (Maturation) นักเรียนจะต้องเสริมสร้างบุคลิกภาพแห่งความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งได้แก่การควบคุมตนเอง การพึ่งตนเองและความอดทน หากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกในเรื่องของระเบียบวินัย เขาก็จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีความอดทนและรู้จักพึ่งตนเองได้ยาก

3. จำเป็นสำหรับความมั่นคงทางอารมณ์ของนักเรียน นักเรียนอาจจะไม่มีความมั่นใจว่าเขาควรทำอะไรได้แค่ไหนเพราะเขาขาดประสบการณ์ ระเบียบวินัยจะเป็นแนวทางให้เขาปฏิบัติ เขาจะสบายใจและไม่สับสนเมื่อเขาทราบว่า เขาควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไร แล้วความมั่นคงทางอารมณ์ก็จะเกิดขึ้น

4. จำเป็นต่อการที่จะทำให้คนรู้ผิดชอบชั่วดี กระทำในสิ่งอันควรและไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ควร พันธ์ หันนาคินทร์ (2524: 248-249) กล่าวถึงความจำเป็นในการรักษาวินัยในโรงเรียน โดยจำแนกออกได้เป็น 3 ข้อ ดังนี้

ประเทศชาติซึ่งเป็นสังคมส่วนใหญ่ จำเป็นต้องมีระเบียบหรือกฎหมายสำหรับควบคุมความประพฤติของสมาชิกในสังคมนั้น กฎหมายเป็นทั้งเครื่องรองรับสิทธิเสรีภาพของบุคคลแต่ละคน ในขณะเดียวกันกฎหมายก็เป็นเครื่องกำจัดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างคนที่มีความสามารถสูงกว่า

ต่อคนที่มีความสามารถน้อยกว่าไปในตัว เช่นเดียวกันในโรงเรียนก็จำเป็นต้องมีระเบียบและวินัย เพื่อเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติของนักเรียน แต่วินัยของโรงเรียนมีความแตกต่างไปจากกฎหมายของบ้านเมือง เราจะเห็นได้ว่าวินัยในโรงเรียนเป็นส่วนช่วยต่อความเจริญของนักเรียนและโรงเรียน คือ

1. วินัยช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดวินัยเสียแล้วการดำเนินงานของโรงเรียนก็จะเต็มไปด้วยความยากลำบากจนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานได้และในที่สุดก็จะเป็นผลเสียมาสู่ตัวนักเรียนเอง ลองพิจารณาดูว่าถ้านักเรียนในห้องเรียนห้องหนึ่งไร้ระเบียบใครก็จะทำอะไรก็ตามใจชอบ เช่นนี้แล้ว การเรียนการสอนจะเป็นไปได้เพียงไร

2. วินัยเป็นเครื่องเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในภายหน้า เมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีเสรีภาพเต็มที่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรได้ตามใจชอบ เสรีภาพที่จะใช้ตอนเป็นผู้ใหญ่นั้นจะต้องผูกพันกับความรู้จักรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดด้วย การให้นักเรียนมีวินัยในโรงเรียนนับได้ว่าเป็นการสร้างความรู้จักรับผิดชอบต่อการกระทำที่ได้กระทำลงไปนั้น

การสร้างให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบในฐานะเป็นพลเมืองดีนั้น โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกหัดและอบรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้โดยการแสดงตัวอย่างให้นักเรียนเห็นว่าความรับผิดชอบในการงานที่ได้รับมอบหมายเป็นความจำเป็น และเป็นคุณธรรมอันสูงยิ่งของความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ดูเหมือนว่าการอบรมของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้จักความรับผิดชอบต่อหน้าที่นั้นเรากระทำน้อยไป ลำพังแต่การพูดหรือสอนให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบที่โรงเรียนจะปฏิเสธไม่ได้เป็นอันขาด

3. จากที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2 นี้ จะเห็นได้ว่า วินัยเป็นเครื่องปลูกฝังการรู้จักควบคุมตัวเองที่ละน้อย การชี้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการรู้จักปกครองตนเองเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเอาใจใส่ปลูกฝังอยู่เสมอจนเป็นนิสัยติดตัวไปในภายหน้า

จากความสำคัญของความมีวินัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่าคุณค่าของวินัยนั้นช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่าง ๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะฉะนั้นจึงถือได้ว่าความมีวินัยนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน เพื่อให้รู้จักเรียนรู้ในการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่น รู้จักควบคุมตนเองในการแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่ทำอะไรตามตนเองอันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น

3.2 ประเภทของวินัย

ประเภทของวินัยที่ใช้อยู่ในโรงเรียนและสถานศึกษาโดยทั่วไปนั้นมักพบในหลายลักษณะแล้วแต่จุดมุ่งหมายของโรงเรียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้แบ่งประเภทของวินัยไว้ดังนี้

ภาวณี โสธายะเพ็ชร (2549: 38) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **วินัยต่อตนเอง** หมายถึง การรักษากฎระเบียบ ข้อตกลง หรือข้อกำหนดที่ตนเองตั้งไว้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติของตนเองต่อเรื่องหนึ่งๆ ที่จะต้องกระทำให้เป็นไปตามสิ่งที่ตนเองกำหนดไว้

2. **วินัยต่อสังคม** หมายถึง การรักษากฎระเบียบ ข้อตกลง หรือข้อกำหนดที่ต้องอาศัย ระเบียบวินัยต่อตนเองประกอบกับการคำนึงถึงกฎเกณฑ์ ข้อตกลง หรือข้อกำหนดจากสังคมด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสำเร็จหรือบรรลุตามเป้าหมายของสังคมส่วนรวม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537: 46) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. **วินัยภายนอก** หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งประพฤติปฏิบัติโดยเกรงกลัวอำนาจหรือ การถูกลงโทษ เป็นการปฏิบัติที่บุคคลดังกล่าวไม่มีศรัทธาเต็มใจ ตกอยู่ในภาวะจำยอม ถูกควบคุม วินัย ภายนอกเกิดจากการใช้อำนาจบางอย่างบังคับให้บุคคลปฏิบัติตาม ซึ่งบุคคลอาจทำเพียงชั่วขณะ เมื่อมีอำนาจนั้นคงอยู่ แต่หากอำนาจนี้หมดไปวินัยก็จะหมดไปด้วยเช่นกัน และคนส่วนใหญ่เห็นว่า วินัยเกิดจากการควบคุมดูแล

2. **วินัยในตนเอง** หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้น โดยสมัครใจ ไม่มีใครบังคับหรือถูกบังคับจากอำนาจใดๆ และข้อประพฤติปฏิบัตินี้ต้องไม่ขัดกับ ความสงบสุขของสังคม วินัยในตนเองเกิดจากความสมัครใจของบุคคลที่ผ่านการอบรมเลือกสรรไว้ เป็นหลักปฏิบัติประจำตน

กรมวิชาการ (2544: 23) ได้แบ่งประเภทของวินัย เป็น 2 ประเภท คือ

1. **วินัยในตนเอง** หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการควบคุมตนเอง โดยตนเป็นผู้ควบคุม ตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เรียกว่าดี

2. **วินัยทางสังคมหรือในหมู่คณะ** หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับ กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ เพื่อเป็นเครื่องมือรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขของโรงเรียนหรือในสังคม

พนัส หันนาคินทร์ (2542: 153) ได้กล่าวถึงวินัย ซึ่งเกิดขึ้นจากการรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบหรือข้อบังคับต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ คือ นักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. **วินัยเจียบขาดแบบทหาร (Absolute authority)** ความคิดประเภทนี้ถือว่านักเรียนยังเป็นเด็ก ไม่มีความคิดรู้จักผิดชอบชั่วดี ดังนั้นจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งและระเบียบที่ครูใน โรงเรียนได้วางไว้ ใครละเมิดย่อมจะได้รับโทษ กล่าวโดยย่อว่าวินัยแบบนี้คือการใช้ความกลัวเป็น เครื่องมือ นักเรียนทำดีเพราะกลัวจะถูกลงโทษ วินัยแบบนี้ตรงกับคำพังเพยที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” นักเรียนกลายเป็นเครื่องจักรที่ทำตามแบบแผนโดยไม่ต้องคิด ผู้ที่เห็นด้วยกับวินัยแบบนี้อ้างว่า เมื่อนักเรียนกระทำผิดจนชินแล้ว ต่อไปภายหน้าก็จะติดเป็นนิสัย ไม่กระทำชั่ว จริงอยู่เมื่อนักเรียน ยังเล็กอาจจะยังมองไม่เห็นเหตุผล แต่เมื่อโตขึ้นแล้วก็จะเข้าใจเองว่าผู้ใหญ่กระทำไปด้วยความหวังดี เราคงจะพบได้บ่อยๆ ที่คนกล่าวว่าเพราะครูเคยขี้เมาตั้งแต่เล็ก เราจึงได้ดี ถ้าครูไม่คอยสั่งสอน อบรมป่านนี้เราคงไม่ได้ดีเช่นนี้ พวกที่ไม่เห็นด้วยกล่าวว่า การบังคับนักเรียนให้อยู่ในกรอบแบบ ทหารเป็นการผิดหลักการประชาธิปไตย เป็นการไม่ยอมรับในคุณค่าของความเป็นคนที่ว่าแต่ละคน

มีเหตุผลในการกระทำของตัวเอง ซึ่งครูเองก็ไม่เข้าใจเบื้องหลังของการกระทำนั้นๆ บางคราวเราทำโทษนักเรียนเพราะพฤติกรรมผิดวินัย ดังนั้น วินัยที่ดีจึงน่าจะเป็นวินัยที่เกิดจากความรู้จักรับผิดชอบชีวิตในส่วนตัวของนักเรียนเอง เป็นการกระทำที่ไม่ยอมรับในคุณค่าของความเป็นคนของนักเรียน นักเรียนที่ถูกลดทอนเสรีภาพในความคิดเช่นนี้ จะเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักคิดสมเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างไร

2. วินัยแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ตามแนวคิดนี้ถือว่าเมื่อนักเรียนได้กระทำการที่ตัวสนใจแล้วปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิด เช่น นักเรียนชอบเดินลัดสนามเพราะเป็นทางใกล้ที่สุด ถ้าโรงเรียนสั่งห้ามนักเรียนพร้อมกับประกาศโทษ นักเรียนย่อมจะไม่ชอบใจ การฝ่าฝืนวินัยอาจจะมีขึ้นได้ถ้าครูเผลอ การกระทำตามวินัยจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้ว่าครูกำลังมองอยู่ แต่ถ้าครูรู้ว่าทางนั้นเป็นทางสะดวกที่สุดสำหรับเดินไปโรงอาหาร ครูก็จัดทำทางถาวรให้และพยายามให้เสียความงามของสนามน้อยที่สุด วิธีแก้ปัญหาทางวินัยก็จะไม่เกิดเพราะสิ่งที่นักเรียนทำนั้นเป็นสิ่งที่นักเรียนพอใจ การรักษาวินัยแบบนี้คงจะทำได้ทุกกรณีไป แต่เป็นวิธีการอันหนึ่งที่โรงเรียนจะใช้เพื่อแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียน

3. วินัยที่เกิดจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตนเอง เป็นที่ประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าจุดมุ่งหมายของวินัยก็คือ การให้นักเรียนมีความประพฤติดี คนเราจะประพฤติดีก็ต่อเมื่อเรามีคุณธรรมประจำใจ นับถือเกียรติของตนเอง ถ้าเราคิดว่าเราเป็นคนเลวอยู่แล้ว ดังนั้น ถ้าจะเลวต่อไปก็ไม่เสียหายอะไร แต่ถ้าเรานับถือในตัวเองว่าเป็นคนดี เราก็คงจะไม่พยายามทำสิ่งที่เสียหายต่อเกียรติยศและชื่อเสียงของเรา การพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือเกียรติของตนเองและรู้จักรับผิดชอบต่อการที่จะรักษาเกียรตินั้นไว้ คือจุดมุ่งหมายของการสร้างวินัยในข้อนี้ ในการที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกรักเกียรติขึ้นในตัวของนักเรียนเองนั้น ครูจะต้องยอมรับนับถือในเกียรติของนักเรียนเสียก่อน ครูยอมรับว่าความสนใจและความสามารถของนักเรียนเป็นสิ่งที่ต้องเอาใจใส่ และพยายามช่วยเหลือให้แสดงออกไปในทางที่ดีภายใต้การนำของครู นักเรียนได้รับความไว้วางใจจากครูที่จะทำงานในหมู่คณะทั้งหน้าที่หัวหน้าและลูกน้อง นักเรียนจะได้รับการอบรมให้รู้จักการเป็นผู้นำ เป็นผู้ตาม รู้จักความคิดริเริ่ม รู้จักการให้ความร่วมมือ รู้จักการเชื่อฟังอย่างมีเหตุผล เหล่านี้เป็นคุณธรรมที่โรงเรียนหวังจะปลูกฝังให้มีขึ้นในตัวนักเรียนทั้งสิ้น ถ้าโรงเรียนก่อให้เกิดความรักนับถือเกียรติ รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนขึ้นในหมู่นักเรียนได้แล้ว คำว่าวินัยก็เกือบจะไม่มี ความหมาย เพราะทุกคนรักษาวินัยของเองอยู่แล้ว ไม่มีการต้อหรือขัดระเบียบอันดีงามที่ปฏิบัติกันต่อๆ มา เพราะทุกคนรู้ว่าจะเียบหรือการกระทำตามระเบียบเหล่านั้น เป็นการช่วยให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดยปกติสุข นักเรียนอาจจะไม่เียบ แต่การไม่เียบของนักเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานอันเป็นประโยชน์ซึ่งควรจะดีกว่าการเียบแต่ไม่ได้ประโยชน์เป็นแน่

ในปัจจุบันเราพยายามก่อให้เกิดวินัยด้วยการรักเกียรติของตนเอง และรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นคุณธรรมติดตัวนักเรียนต่อไป นักเรียนทำความดีเพราะรักที่จะทำดี ไม่ใช่เพราะเกรงกลัวอำนาจภายนอก นักเรียนจะเป็นผู้รู้จักคุณค่าของตัวเอง (Self Value) ซึ่งเป็นคุณธรรมอันสูงของความเป็นคน

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2538: 42-43) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสำคัญของวินัยมีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรม ของสมาชิกในสังคมนั้นๆ ให้อยู่ในกรอบปฏิบัติเดียวกัน ด้วยเหตุที่แต่ละคนต่าง มีภูมิหลังที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นสภาวะแวดล้อม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูตลอดจนความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผล ให้สมาชิกในสังคมแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การมาอยู่รวมกันจึงอาจจะทำให้เกิดการกระทำตามความพึงพอใจของตนเอง ฉะนั้นการมีแนวทาง ปฏิบัติเดียวกัน จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จึงได้มีการ แบ่งประเภทของวินัย เป็น 4 ประเภท คือ วินัยในตนเอง วินัยในห้องเรียน วินัยในโรงเรียน และวินัย ทางสังคม แต่โดยส่วนใหญ่แล้วการแบ่งประเภทของวินัยโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่มาของอำนาจที่ใช้ใน การควบคุมพฤติกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยภายนอกหรือส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline)

วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้บุคคลในสังคมปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ดังนั้น การที่บุคคลใดประพฤติปฏิบัติตามที่ด้วยความเกรงกลัวอำนาจหรือการลงโทษ จึงเป็น การปฏิบัติตามที่บุคคลอยู่ในภาวะจำยอมจากการถูกควบคุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการไม่ปฏิบัติตาม วินัยซึ่งถูกกำหนด แต่ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่แล้ว วินัยประเภทนี้จะตั้งกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติไว้เป็น กลางๆ ดังนั้น ทุกคนจึงสามารถประพฤติปฏิบัติตามได้

2. วินัยในตนเอง (Self-Discipline) หมายถึง แนวทางที่บุคคลเลือกปฏิบัติเพื่อบังคับ ตนเองให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เกิดจากความสมัครใจโดยมิได้ถูกบังคับ ควบคุมจากอำนาจภายนอก แต่อย่างใด และข้อปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม ทั้งนี้ เพื่อเป้าหมายหลักคือ การเกิดความสงบสุขภายในสังคม พฤติกรรมด้วยวินัยในตนเองจึงเป็นความสามารถของบุคคลใน การควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไป ตามความต้องการของตน โดยมิได้เกิดจากการถูก บังคับจากอำนาจภายนอก หากแต่เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของตัวบุคคลนั้นอันเป็นผลสืบเนื่อง จากการเกิดการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดี ซึ่งสอดคล้องตามกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่ตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งนี้แม้ว่าจะมีสิ่งเร้า จากปัจจัยภายนอกและภายใน ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างที่ตั้งใจไว้

รุจิร ภู่อาระ (2545: 17) ได้แบ่งระเบียบวินัยออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มี แนวทางแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ หรือคติประจำใจซึ่งแต่ละคนจะ แตกต่างกันไป เพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้วินัยส่วนตัวแตกต่างกัน ออกไปได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา หน้าที่การงานหรือค่านิยม เช่น การตรงต่อ เวลา ไม่ประพฤติดื้อศีล เป็นต้น

2. ระเบียบวินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน เช่น วินัยของครอบครัวที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติในฐานะบิดา มารดา ลูกหลาน หรือผู้อาศัย วินัย ของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การทำความเคารพ เป็นต้น

3. ระเบียบวินัยทางสังคม หมายถึง แนวปฏิบัติอันดีที่ทุกคนในสังคมยึดถือปฏิบัติเหมือนกัน มีลักษณะเหมือนกับวินัยส่วนตัว และวินัยในหน้าที่ แต่วินัยทางสังคมมีความหมายที่กว้างกว่า ทั้งนี้ วินัยทั้งสองเกี่ยวข้องกับกลุ่มเล็กกว่าวินัยทางสังคม ตัวอย่างของวินัยทางสังคม เช่น มารยาท กฎหมาย จารีตประเพณี หลักปฏิบัติทางศาสนา เป็นต้น

ธิติมา จักรเพชร (2544: 9) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง (Self-discipline) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้วก็จะลดปัญหาในด้านการปกครองนักเรียนได้อย่างมากโรงเรียนไม่จำเป็นต้องออกข้อบังคับ ระเบียบการควบคุมให้มากมายและการปกครองก็จะสะดวกสบายเพราะตนเองจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางได้อย่างสุขสบาย รู้จักรับผิดชอบปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. วินัยเพื่อส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้ส่วนรวมปฏิบัติตาม ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นวินัยส่วนนี้จะต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลางๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้ เช่น วินัยในการแต่งกายวินัยในเรื่องการทำความเคารพซึ่งมีข้อดี คือ

2.1 สามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันให้อยู่ในระดับที่ดีและควรส่งเสริมให้ดี

2.2 รู้จักดำเนินงานอย่างได้ผลแก่ส่วนรวม

2.3 สามารถควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการ และข้อตกลงของสังคม

2.4 สามารถดำเนินงานเป็นหมู่คณะ โดยมีคณะดำเนินงานซึ่งคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีวินัย จึงจะทำงานของหมู่คณะได้สำเร็จ

สรุปได้ว่าวินัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ วินัยต่อตนเอง หมายถึง การรักษากฎระเบียบข้อตกลง หรือข้อกำหนดที่ตนเองตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของตนเองต่อเรื่องหนึ่งๆ ที่จะต้องทำให้เป็นไปตามสิ่งที่ตนเองกำหนดไว้ วินัยต่อสังคม หมายถึง การรักษากฎระเบียบข้อตกลง หรือข้อกำหนดจากสังคมด้วยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสังคมส่วนรวม

3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยของนักเรียน

3.3.1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับเพศ สังคมเป็นผู้กำหนดบทบาททางเพศให้เพศหญิงและเพศชายมีการกระทำที่พึงประสงค์ต่างกัน เฮลล็อก แบนดورا กรูเซค (สินีนาฏ สุทรจินดา. 2543: 43; อ้างอิงจาก Hurlock. 1984: 403; Bandura. 1986: 347; Grusec. 1988: 293) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยธรรมชาติแล้วเพศหญิงและเพศชายจะมีความแตกต่างกันทั้งทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์ความต้องการทางสังคมมีความสนใจต่างกัน เพศเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำต่างๆ ที่บุคคลนั้นแสดงออกมาซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางชีวภาพและสภาพแวดล้อมความแตกต่างทางชีวภาพทำให้เกิดการแบ่งบทบาทความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของแต่ละเพศส่วนสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดบทบาท

และบุคลิกภาพของหญิงและชาย เช่น บุตรสาวบิดามารดาจะเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมากกว่าบุตรชาย นอกจากนี้ อาร์ พันธ์มณี (2546: 38-39) ได้กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องต่างๆ ของเพศชายและหญิงนั้นวัฒนธรรมมีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่าชายเป็นช้างเท้าหน้าหญิงเป็นช้างเท้าหลังหรือชายเป็นผู้นำหญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือในบางวัฒนธรรมเชื่อว่าผู้ชายต้องเข้มแข็งอดทนกว่าอ่อนแอไม่ได้ ผู้หญิงเป็นผู้ที่อ่อนแอมากกว่า หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิงเพราะในบางตำแหน่งไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในระดับสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเพศ โดยมีเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ชายและหญิงจึงมีความแตกต่างกัน ดังที่ กฤษมณฑ์ วัฒนางรงค์; และคนอื่นๆ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยการของสถาบันศึกษาวิชาชีพเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาสาขาพาณิชยการ ส่วนมากเป็นเพศหญิง พฤติกรรมในชั้นเรียนที่พบคือ มีความตั้งใจเรียนส่งงานตรงเวลาที่กำหนดเสมอ มีวินัยในการส่งงานตรงตามที่อาจารย์แต่ละวิชากำหนดเพราะนักศึกษาสาขาพาณิชยการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งธรรมชาติเพศหญิงจะมีความประพฤติที่เรียบร้อย อ่อนไหวและอ่อนโยนมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ สถิตดาพร คำสด (2546: 124) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความเชื่อมั่นสูงกว่านิสิตหญิง เนื่องจากเพศชายจะถูกหล่อหลอมให้มีความกล้าและมีความเข้มแข็งมากกว่าเพศหญิง มีอิสระในการเป็นตัวของตัวเองทั้งทางด้านการคิดและการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นความอิสระที่แยกจากลักษณะความเป็นเพศหญิงอย่างสิ้นเชิงอันเป็นการส่งเสริมให้เพศชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเพศหญิงซึ่งจะถูกหล่อหลอมให้มีความอ่อนน้อมเชื่อฟังคำสั่งสอนและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคมเพราะการยอมรับหรือการปฏิเสธจากสังคมมีความหมายต่อเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับเพศมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมต่อการเรียนรู้และบทบาทต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคมเพื่อให้นิสิตนักศึกษาประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบ สามารถควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์ พฤติกรรมและผลของการกระทำรวมถึงข้อบังคับของสังคมสามารถดำรงชีวิตของตนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุขและพัฒนาสังคมต่อไปได้

3.3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากอีกสถาบันหนึ่งในการสร้างความมีวินัยให้แก่ นิสิตนักศึกษาโดยมีผู้ปกครองทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ปลูกฝังกฎระเบียบ แบบแผน รวมถึงการอบรมสั่งสอนให้นิสิตนักศึกษาปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัวดังที่กำหนดไว้ เพื่อให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิจัยได้ให้ความเห็นไว้หลากหลาย เช่น ฮอฟแมน (จินทนา ภาคบังข; และคนอื่นๆ. 2543: 14; อ้างอิงจาก Hoffman. 1976: 172) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ให้ความสำคัญแก่เด็กใช้เหตุผลโดยอธิบายถึงผลของการกระทำของเด็กที่มีต่อผู้อื่น และทำการลงโทษให้น้อยที่สุดผลที่

ตามมาก็คือ เด็กเป็นคนที่มีความรับผิดชอบอดทนต่อสิ่งยั่วยวนใจ ยอมรับเมื่อกระทำผิด บิดา มารดา จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านจริยธรรม วินัยและลักษณะที่พึงงามของเด็ก นอกจากนี้ โฮนิทและวิทเมอร์ (Honit and wittmer. 1991: 65,76,3) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า การให้อิสระในการทำสิ่งต่างๆ เคารพรับฟังความคิดเห็นและใช้เหตุผล จะช่วยส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่เด็ก ดังที่ สติดาพร คำสด (2546: 47) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลโดยตรงต่อการมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองเพราะครอบครัวถือได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการในด้านต่างๆ ของเด็ก เป็นไปในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ จุไรักษ์ แสนวัง (2543: 36-37) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียน สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ได้สรุปด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัวว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสามัคคีบิดามารดา ให้ความรักความห่วงใยอาหารในตัวอย่างให้การดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนชี้แนะแนวทางที่ดีที่ถูกต้อง แก่บุตร เป็นตัวอย่างที่ดียอมก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวทำให้ลูกเกิดความเคารพ บิดา มารดา มีแต่ความสุขในการดำรงชีวิตเด็กยอมเจริญเติบโตขึ้นด้วยความเชื่อมั่นมองโลกในแง่ดี ในทางตรงข้ามครอบครัวที่บิดา มารดา ทะเลาะเบาะแว้งขาดความสามัคคีไม่รู้จักเสียสละและการให้อภัยซึ่งกันและกันเด็กจะมีนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคายชอบการต่อสู้ การเอาชนะหรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาเป็นโรคจิต โรคประสาท จู้จู้ขี้บ่น เด็กก็จะขาดความเชื่อมั่นในตนเองเป็นโรคหวาดระแวงในครอบครัวที่บิดา มารดา เล่นการพนันหรือดื่มสุราเด็กก็จะเลียนแบบและติดเป็นนิสัยต่อไป ครอบครัวที่หย่าร้างแตกแยกไม่ได้อยู่ร่วมกันเด็กจะมีนิสัยแค้นแค้นกระด้างเป็นนักเลงหรืออันธพาล เพื่อชดเชยสิ่งที่ตนต้องการและไม่ได้รับเด็กกำพร้าจะเป็นเด็กที่ขาดความรักความอบอุ่น ความมั่นคงในชีวิต กล่าวคือครอบครัวที่มีสภาพการแตกแยกหรือบ้านแตกย่อมทำให้เด็กขาดที่พึ่งทางใจ ทำให้ไม่มีความสุข และเป็นเด็กที่ขาดวินัย ขณะที่ กฤษมณฑ์ วัฒนานรงค์และคนอื่นๆ (2541: 46) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยการของสถาบันศึกษาวิชาชีพเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีวินัยในการส่งงานตรงตามเวลาที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอน และการแต่งกายของนักศึกษาถูกต้องตามกฎระเบียบ ข้อบังคับตามที่สถาบันกำหนด ซึ่งมาจากสาเหตุที่นักศึกษาอาศัยอยู่กับบิดา มารดา มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ได้รับการอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้อง จึงทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบและมีวินัย ส่วน ฉันทนา ภาคบงกช; และคนอื่นๆ (2543: 15) ได้ทำการศึกษาเรื่องวินัยในตนเองเพื่อการเตรียมสู่การทำงานและสังคม เป็นการทดลองเชิงภาคสนามศึกษาความแตกต่างระหว่างประสบการณ์การปลูกฝังวินัยในตนเองทางบ้านที่มีต่อคุณลักษณะวินัยในตนเองและศึกษาลักษณะทางจิตสังคมและรูปแบบการสร้างเสริมวินัยในตนเอง พบว่า หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการนิสิตที่ได้รับประสบการณ์การปลูกฝังวินัยจากทางบ้านมาก มีคุณลักษณะวินัยในตนเองสูงกว่านิสิตที่ได้รับประสบการณ์การปลูกฝังวินัยจากทางบ้านน้อย และกรรณา ศรีแสน (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการ

อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลพึ่งตนเอง มีพฤติกรรมวินัยในตนเองสูงและได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรนำตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะมีผลต่อพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษา มาศึกษาเพิ่มอีก เช่น การสนับสนุนทางสังคม สุขภาพจิต เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นต้น เพราะตัวแปรเหล่านี้อาจจะมีผลต่อพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษาที่แตกต่างกันได้สรุปได้ว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อวินัยของนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก แต่ละครอบครัวมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นแบบเฉพาะของตนในการเสริมสร้าง อบรม ปลูกฝัง และถ่ายทอดวินัยที่พึงประสงค์แก่สมาชิกในครอบครัว ถ้าครอบครัวมีสภาพการขัดแย้ง ตลอดจนการขาดความรักความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวสภาพบ้านอยู่ในทำเลที่มีสิ่งยั่วยุและอาชญากรรมอาจทำให้เด็กประพฤติตามในสิ่งที่ผิดได้ ดังนั้นครอบครัวจึงมีความสำคัญต่ออนาคตเด็กเป็นอย่างมาก

3.3.3 ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา มีนักการศึกษาได้ให้ความเห็นไว้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการสร้างวินัยและพัฒนา นิสิตนักศึกษาด้วย การที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษามีวินัยและพัฒนาได้ดีนั้น สถาบันจะต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เสรีภาพแก่นิสิตนักศึกษาในการที่จะเลือกทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง (สุพร ตั้งสมวรพงษ์, 2545: 2) ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิกา พิริยะจิตรา (2547: 11) ที่กล่าวว่า นักพฤติกรรมศาสตร์หลายท่านต่างก็มีความเชื่อว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์มาก ในส่วนที่เกี่ยวกับวินัย นิสิตนักศึกษานั้น สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาที่ไม่ดีมีอิทธิพลให้นิสิตนักศึกษากระทำความผิดวินัย เช่น หอพักนิสิตนักศึกษาที่ขาดการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่หอพักจะเป็นแหล่งมั่วสุมทางอบายมุข เช่น มีการดื่มสุรา เล่นการพนัน ก็จะทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทหรือมีการทำลายทรัพย์สินของหอพัก การเล่นเกมพนันยังก่อให้เกิดปัญหาการลักขโมยตามมา นอกจากนี้ กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2544: 11) กล่าวว่า การกระทำความผิดวินัยของนักศึกษาเกิดจากสิ่งแวดล้อมภายในสถาบันการศึกษา ได้แก่ ห้องเรียน อาคารเรียน สนาม สถานที่พักผ่อน วัสดุอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมภายในที่สำคัญอีกอย่างมักจะเป็นต้นเหตุของปัญหาวินัยนักศึกษา ซึ่งไม่ได้รับการดูแลแก้ไขเท่าที่ควร ได้แก่ ทศนคติและพฤติกรรมของผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับนักศึกษา ดังที่ ชาวนันท์ มณีวงศ์ (2528: 169-174) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาว่าเป็นปัจจัยอีกประการที่ทำให้ นิสิตนักศึกษากระทำความผิดวินัย คือ 1) เกิดจากผู้สอนบางคนไม่ได้ให้ความรักความอบอุ่นแก่นิสิตนักศึกษา บางคนมุ่งเนื้อหามากเกินไป บางคนใช้วิธีปกครองอย่างเคร่งครัดมากเกินไป 2) เกิดจากจำนวนนิสิตนักศึกษามีปริมาณมากเกินไปจนผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง เป็นไปในทำนองเดียวกับ สุชา จันทน์เอม (2544: 38) ที่กล่าวว่า ยังมีอาจารย์อีกเป็นจำนวนไม่น้อยที่มีการกระทำที่ไม่เหมาะสมในการพัฒนาเยาวชนไม่มีความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้มาถ่ายทอดให้กับนิสิต มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม เช่น แต่งกายไม่สุภาพ พูดจาไม่น่าเคารพนับถือและอื่นๆ ทำให้นิสิตนักศึกษาขาดความศรัทธา ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อตัวของนิสิต ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงมีความสำคัญมาก และ กรุณา ศรีแสน

(2548: 76) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมวินัยในตนเองสูงมีความสัมพันธ์กับอาจารย์ดีกว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมวินัยในตนเองต่ำ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรทำการวิจัยที่มีการวัดพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษาจากแหล่งต่างๆ เช่น จากบิดามารดา ผู้ปกครองอาจารย์ เพื่อน เป็นผู้ประเมิน หรือใช้การสังเกตหรือสัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ให้มีความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้

เอ็ดดี้ (ศักดิ์สิทธิ์ บุญรังศรี. 2546: 70; อ้างอิงจาก Eddy. 1998: 136) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้สอนและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในสถาบันและกฎระเบียบของสถาบัน โดยศึกษาทักษะของผู้สอนและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และกฎระเบียบปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างทักษะของผู้สอนและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและกฎระเบียบของสถาบัน ผู้สอนและนิสิตนักศึกษามีทัศนคติในเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมและกฎระเบียบของสถาบัน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และกฎระเบียบ ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและมีวินัยในตนเองย่อมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษาให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 หลักการสร้างวินัยให้กับเด็ก

การปลูกฝัง เสริมสร้าง และพัฒนาวินัยให้แก่เยาวชน ต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541: 8-10) ได้กล่าวถึงสถาบันหรือบุคคลที่มีส่วนในการพัฒนาวินัยให้แก่เยาวชนไทย ดังนี้

1. บิดา มารดา บ้านหรือสถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดและเป็นแหล่งแรกที่ทำหน้าที่ปลูกฝังและหล่อหลอมตลอดจนถ่ายทอดลักษณะอันทรงคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งระเบียบวินัยแก่สมาชิกในครอบครัวทั้งทางตรงโดยการอบรมสั่งสอนและทางอ้อม ซึ่งเด็กจะเฝ้าสังเกตลักษณะและการกระทำสิ่งต่างๆ ของผู้เลี้ยงดูเพื่อเลียนแบบการกระทำนั้น และบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูยังต้องทำหน้าที่ต่อไป แม้เด็กจะเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนระดับต่างๆ แล้วก็ตาม

2. ญาติผู้ใหญ่และสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและหล่อหลอมจริยธรรมด้านต่างๆ ให้แก่เด็กในครอบครัวเช่นกัน โดยปกติเด็กจะเรียนรู้เจตคติเชิงจริยธรรมจากผู้ใหญ่โดยตรง ดังนั้นถ้าหากผู้ใหญ่เป็นผู้มีลักษณะเด่นเป็นที่ยกย่องบูชาแก่เด็กมาก เด็กจะมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่มากขึ้นเท่านั้น

3. เพื่อนของเด็กเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยมทางจริยธรรมด้านต่างๆ เช่นกัน โดยเฉพาะวัยรุ่นเวลาจะทำอะไรก็มักจะคล้อยตามเพื่อนการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ร่วมกัน การเข้าใจกันและกันในระหว่างเด็กวัยเดียวกัน และยังได้มาจากการได้ทำกิจกรรมต่างๆ

4. โรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหารและการให้บริการต่างๆ ในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรมที่ดี โดยเฉพาะด้านวินัย

5. พระสงฆ์หรือผู้นำทางจริยธรรมและคุณธรรมในหมู่บ้าน ตำบลหรืออำเภอหรือท้องถิ่นที่เด็กอยู่ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของผู้ใหญ่ในสังคมนั้น และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อบรมสั่งสอนด้านจริยธรรมแก่ประชาชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ การปฏิบัติธรรมของพระสงฆ์หรือผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นจะมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังจริยธรรมด้านต่างๆ แก่เด็กในท้องถิ่นนั้นด้วย

6. สื่อสารมวลชนทุกรูปแบบได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ บทเพลง และหนังสือต่างๆ ต่างก็มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติตลอดจนรูปแบบพฤติกรรมของเด็กโดยเฉพาะวินัย ซึ่งถ้าสื่อสารมวลชนเหล่านี้ไม่สนใจหรือไม่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมที่ดีแก่เด็ก ก็อาจเป็นเครื่องทำลายหรือขวางกั้นการปลูกฝังหล่อหลอมให้เด็กเป็นผู้มีจริยธรรมที่ดีงามโดยเฉพาะวินัย

7. โรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหารและการให้บริการต่างๆ ในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรมที่ดี โดยเฉพาะด้านวินัย

8. สถาบันอาชีวะ การเข้าสู่อาชีพใดๆ ของบุคคลก็ย่อมมีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนปฏิบัติสำหรับกลุ่มอาชีพนั้นๆ กฎเกณฑ์ระเบียบดังกล่าวนี้จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ปรับตัวอยู่ร่วมในกลุ่มอาชีพดังกล่าวได้ในที่สุด ดังนั้นสถาบันอาชีวะแต่ละอาชีวะก็มีส่วนที่สำคัญต่อการเสริมสร้างวินัยให้กับผู้ประกอบการอาชีวะดังกล่าว

9. สถาบันการเมือง ที่หมายถึง คณะรัฐบาลและพรรคการเมืองมีส่วนสำคัญในฐานะเป็นองค์กรกำหนดนโยบายแนวทางการบริหารประเทศ ตลอดจนการควบคุมการปฏิบัติงานราชการของข้าราชการประจำให้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลจะเห็นได้ว่าการปลูกฝังหรือเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน มีใช้หน้าที่หรือความรับผิดชอบของผู้หนึ่งผู้ใด หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบจากทุกฝ่าย โดยเริ่มตั้งแต่ผู้ปกครองนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง สื่อมวลชน พระสงฆ์ หรือผู้นำทางศาสนา ครู กลุ่มเพื่อนนักเรียน สภานักเรียน และองค์กรต่างๆ ในสังคม

วาเลต (Valette, 1986: 109) ได้เสนอวิธีการที่จะพัฒนาการฝึกระเบียบวินัยของเด็กไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทำความเข้าใจในประสิทธิภาพของวินัย
2. การพิจารณาความต้องการและความสนใจของเด็ก
3. การกำหนดเป้าประสงค์และความคาดหวังในการปฏิบัติตามวินัย
4. การสร้างกฎเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามวินัย
5. การวางแผนและการคาดคะเนผลที่จะได้รับ
6. การให้คำปรึกษาหารือร่วมมือกันในการปฏิบัติตามกฎวินัยที่ได้วางไว้
7. การบันทึกพฤติกรรมของเด็กที่ปฏิบัติตามวินัย
8. การให้รางวัลจากผลของการปฏิบัติตามวินัยที่ถูกต้อง
9. การแสดงให้เห็นผลของการไม่ปฏิบัติตามวินัยที่กำหนดไว้

10. การประเมินผลที่ได้ปฏิบัติตามทั้งหมดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

มาลี จูฮา (2542: 285-286) การกล่าวว่าการสร้างวินัยตามพัฒนาการของเด็กมีขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ความรู้สึกว่าตนเป็นผู้กระทำเอง (Sense of Agency) เด็กเริ่มรู้ตัวว่าตนเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่างๆ ของตนได้ เช่น จะคืบ คลาน เกาะสิ่งต่างๆ

ขั้นที่ 2 มีความรู้สึกว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำไม่ได้ (Sense of Accountability) เนื่องจากประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับเด็กจะรู้จักจำแนกได้ว่าการกระทำอย่างเดียวกันในกรณีหนึ่งทำได้แต่กรณีอื่นทำไม่ได้

ขั้นที่ 3 ความรู้สึกรับผิดชอบ (Sense of Responsibility) หลังจากการสังเกตเปรียบเทียบวิเคราะห์ และหาเหตุผลด้วยวิธีต่างๆ เด็กจะเกิดความรู้ว่าตนต้องรับผิดชอบของการกระทำของตน ถ้าตนทำดีผลจะเกิดแก่ตน ถ้าทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องจะได้รับผลร้าย เด็กจะยินดีรับผิดชอบและชอบในการกระทำของตน เป็นความรู้สึกที่จะทำให้เด็กทำตามระเบียบแบบแผนที่ต้องการโดยไม่ต้องมีการบังคับ

สมจิตต์ สุวรรณวงศ์ (2542: 44-45) ได้เสนอหลักปฏิบัติในการสร้างวินัยให้แก่เด็ก มีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ความแน่นอนสม่ำเสมอ กำหนดกิจวัตรประจำวันให้เด็กทำได้อย่างสบายใจ เด็กรู้กำหนดการของตนเองล่วงหน้า เช่น รู้กำหนดการกินอาหาร อาบน้ำ เล่น นอน การตั้งเกณฑ์ต้องมีความสำคัญ และเด็กทำตามได้ เด็กต้องรู้ว่าผู้ใหญ่ต้องการอะไรจากตนเพื่อตัดสินใจได้แน่นอน

2. การชมเชยให้กำลังใจ เด็กต้องการกำลังใจ ความสนใจ การยอมรับจากผู้ใหญ่ ชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมดี

3. การทำเป็นตัวอย่างเด็กจะเลียนแบบสิ่งรอบตัวจึงควรทำเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กเห็น

4. การใช้เหตุผลที่ถูกต้องตามสถานการณ์ เด็กมีความแตกต่างทั้งร่างกายและจิตใจขึ้นกับเวลาและสถานการณ์ ก่อนจะใช้นัยกับเด็ก ต้องดูว่าเด็กหิว เหนื่อย ป่วย หรือเด็กเล็กเกินไปกว่าที่จะเป็นไปตามความคาดหวัง

5. การลงโทษเพื่อให้เกิดวินัยอาจทำได้หากพูดชี้แจงหรือทำวิธีต่างๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ก็ต้องการลงโทษ แม้ไม่รุนแรงนัก เช่น การไม่ยอมรับในสิ่งที่เด็กทำหรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง การงดปฏิบัติบางอย่างหรือลดสิทธิบางประการ การจำกัดบริเวณหรือไม่พูดด้วยระยะเวลาหนึ่ง

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2544: 8-9) การปลูกฝังหรือเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยนั้น โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ ได้แก่

1. ควรคำนึงถึงสิทธิและความรับผิดชอบของนักเรียนในการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ตลอดจนการปกครองดูแลกันเอง เพราะการที่เด็ก ๆ ได้รับการยอมรับให้ทำอะไรได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

2. ปรัชญา ความมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีดำเนินการด้านวินัยนักเรียน ควรเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นร่วมกัน เพื่อเป็นการง่ายในการนำไปใช้บังคับและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายไปพร้อมๆ กัน

3. กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นใช้บังคับจะต้องมีเหตุผลเพียงพอและกำหนดขึ้นเท่าที่มีความจำเป็นเพื่อให้กิจการต่างๆ ของโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดีเท่านั้น หากมีมากเกินไปทำให้นักเรียนรู้สึกถูกบีบบังคับหรือขาดเสรีภาพ

4. นโยบายและวิธีดำเนินการปกครองนักเรียนควรเขียนให้ประจักษ์ชัดและพิมพ์ลงในคู่มือนักเรียน ครูและผู้ปกครองทุกปี ถ้อยคำและภาพที่ใช้ก็ควรเน้นที่เข้าใจง่าย และควรเน้นความสำคัญไปที่ความรับผิดชอบและพฤติกรรมที่มุ่งหวังมากกว่าจะเน้นไปที่พฤติกรรมที่เป็นความผิดและการลงโทษนักเรียน คู่มือดังกล่าวนี้ทุกคนควรจะได้อ่านเมื่อเริ่มต้นปีการศึกษาใหม่ทุกปีเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนความจำ

5. ควรมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนกฎระเบียบต่างๆ ที่กำหนดไว้สำหรับใช้ในห้องเรียนและในโรงเรียนอยู่เสมอเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนไป

6. ครู อาจารย์ ในโรงเรียนจะต้องวางแผนดำเนินการสอนและมีกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมและน่าสนใจสำหรับนักเรียนทุกคน

7. ควรมีการจัดระเบียบชั้นที่ดี มีการทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องการงานที่นักเรียนจะต้องรับผิดชอบ ตลอดจนขอบเขตการปฏิบัติตนตามมาตรฐานความประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามความมุ่งหวังของทางโรงเรียน

8. ครูประจำชั้นและบุคคลอื่นๆ ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรงจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของนักเรียน เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละวัย ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและด้วยความเห็นอกเห็นใจ

9. ครูอาจารย์และผู้ใกล้ชิดนักเรียนจะต้องตระหนักอยู่เสมอในเรื่องที่ตนมีส่วนอย่างยิ่งในการสร้างความรู้สึกของนักเรียนทุกคน ให้เขารู้สึกว่าตนเองเป็นคนดีมีคุณค่าเท่าเทียมกับคนอื่นเช่น จะต้องช่วยให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในงานที่ทำ และได้รับการยกย่องหรือเป็นที่ยอมรับของคนอื่นอยู่เสมอ ต้องส่งเสริมให้เด็ก ๆ มีส่วนร่วมกับเพื่อนๆ ในกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างสรรค์โครงการที่มอบหมายจะต้องพอเหมาะกับความรู้ความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นต้น

10. ผู้บริหารและครูจะต้องมีความสำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียน และในโรงเรียนให้เป็นไปตามที่ตกลงกันไว้ด้วยความจริงใจและความยุติธรรม จะเห็นได้ว่าวิธีการพัฒนาระเบียบวินัยของเด็กเป็นภาระหน้าที่ของผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน และในการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้องบังคับต่างๆ นั้น ควรคำนึงถึงสิทธิและความรับผิดชอบของนักเรียนในการมีส่วนร่วมกับการโรงเรียนในการกำหนดระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับในการปฏิบัติตนตามระเบียบอย่างเต็มใจ อันจะก่อให้เกิดการมีวินัยโดยไม่มีการบีบบังคับ

อุทุมพร ตรังคสมบัติ (2542: 34) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างระเบียบวินัยให้กับเด็กนั้นมียุทธวิธีที่สำคัญหลายอย่างที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในชีวิตของเด็กและครอบครัวอย่างสมดุล ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

ความสัมพันธ์ที่ดี เป็นพื้นฐานของทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และบุคลิกภาพรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้และระเบียบวินัยในเด็ก การฝึกวินัยต้องอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดี เพราะถ้าหากมีความสัมพันธ์ที่ดีไม่ว่าจะตั้งกฎที่เข้าทำ และใช้คำสั่งที่หนักแน่นแค่ไหน เด็กก็จะพยายามต่อต้านและไม่เชื่อฟัง ยิ่งถ้าสั่งมากแค่ไหน เขาก็จะทำการสิ่งต่างๆ ลงไปนั้นเพราะความรัก แต่ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดีเด็กก็จะมองครูและพ่อแม่ในแง่ลบ ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีมีแนวคิดที่สำคัญดังต่อไปนี้

1.1 การแสดงความรัก เป็นการแสดงออกด้วยการกอด การหอมแก้ม การลูบ ศีรษะ และตบไหล่ ชมเชยเมื่อทำความดี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีความสุขแสดงว่าครูและพ่อแม่มีความจริงใจ ห่วงใย และรักเขาอย่างแท้จริง

1.2 แสดงความสนใจ วิธีแสดงความสนใจที่ดีที่สุดก็คือ การหาเวลาทำอะไรด้วยกัน เช่น การนั่งคุยกัน การทานอาหารด้วยกัน ทำกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ ด้วยกัน เป็นต้น การทำสิ่งต่างๆ ร่วมกัน จะทำให้เด็กรู้สึกคุ้นเคยและใกล้ชิด และความใกล้ชิดนี้เป็นการฝึกวินัยไปโดยไม่รู้ตัว เพราะเด็กมักจะเลียนแบบผู้ที่คุ้นเคยและใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่และครูซึ่งมักจะเป็นผู้ที่เด็กได้เห็นแบบอย่างอยู่เป็นประจำ

1.3 การยอมรับความแตกต่างของระดับความสามารถ คือ ยอมรับในตัวเด็กยอมรับในความคิดเห็น ความรู้สึกและการกระทำของเด็กถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างไปบ้าง เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ถูกนับขั้บ หากมีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัย ก็สามารถพูดหรือโต้แย้ง ทศนคติที่ว่า พ่อ แม่ และครูเป็นคนใจกว้างและไม่ได้มีการบีบบังคับนั้น จะทำให้เด็กมีใจพร้อมที่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎระเบียบมากขึ้น การยอมรับในตัวเด็กไม่ได้หมายความว่าต้องเห็นด้วยเสมอไปในสิ่งที่เด็กกระทำ แต่เป็นความพยายามเข้าใจมากกว่าแม้จะแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ในแง่ความคิดหรือการกระทำก็ตาม แต่เด็กก็ยังเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและมีความหมายให้ออกาสได้แสดงความคิดเห็น และลองทำตามความคิดหรือแผนการของเขาหากเป็นไปได้ ทั้งหมดนี้จะทำให้เด็กยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น เกิดความเชื่อมั่นและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการสร้างวินัยในตนเองและด้วยตนเองอย่างแท้จริง

2. การสร้างอำนาจปกครอง

อำนาจปกครองในครอบครัว หมายถึง อำนาจในการจัดการให้ชีวิตครอบครัวดำเนินไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย การใช้อำนาจนี้รวมความไปถึงการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ การออกกฎระเบียบ และการควบคุมดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น ในสังคมทุกสังคมจะต้องมีการจัดลำดับอำนาจ ผู้ที่รู้มาก เข้าใจมากและมีคุณธรรม จะต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจในการจัดการสิ่งต่างๆ หากไม่มีการจัดการลำดับก็จะเป็นการเชื่อฟัง ไม่มีการรักษาระเบียบและจะเกิดสภาพที่วุ่นวาย ใครจะทำอะไรก็ได้ และเมื่อนั้นสังคมก็จะเกิดการโกลาหล จลาจล ในครอบครัวหรือในห้องเรียนก็เช่นเดียวกัน หากไม่มีการจัดลำดับอำนาจที่ชัดเจน และพ่อแม่หรือครูเป็นผู้ใช้อำนาจในการออกคำสั่ง ควบคุมและดูแลให้

สิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้ความวุ่นวายขึ้นอย่างแน่นอน ซึ่งในการสร้างอำนาจปกครองนั้นก็มีแนวคิดที่สำคัญดังต่อไปนี้

2.1 อำนาจปกครองและอำนาจเผด็จการ การใช้อำนาจปกครองเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์และทำให้เกิดระเบียบวินัย เกิดความสุขและความพึงพอใจ แต่การใช้อำนาจเผด็จการจะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด ต่อต้าน และโกรธขึ้นมา อำนาจปกครองจะมีวิธีฝึกระเบียบวินัยให้กับเด็กโดยการเพ่งเล็งที่พฤติกรรมเชิงบวก ให้พยายามจับตาดูว่าเด็กทำอะไรดีบ้าง และให้รางวัลและแรงเสริมสำหรับสิ่งดีๆ ที่เด็กทำ พร้อมกับทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี สรุปรายๆ ก็คือ พ่อ แม่ และครูที่ใช้อำนาจปกครองจะทำให้เกิดความรักและความเคารพยำเกรง โดยการพูดด้วยเหตุและผล ชี้แจงถึงข้อดีข้อเสียของผลที่ตามมา สาเหตุที่พ่อแม่ไม่ยอมใช้อำนาจปกครองและอบรมระเบียบวินัยลูกอย่างจริงจังนั้น เหตุผลที่พบบ่อยคือ

- 1) คิดว่าลูกยังเล็กเกินไป ยังไม่จำเป็นที่จะต้องอบรมอะไรอย่างจริงจัง แม้อบรมสั่งสอนไปลูกก็ยังไม่เข้าใจและปฏิบัติตามไม่ได้
- 2) คิดว่าลูกมีพฤติกรรมที่ไม่ดี เนื่องจากพันธุกรรมหรือยีนไม่ได้ และไม่มีความเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้
- 3) คิดว่าลูกมีปัญหาทางจิต จึงควบคุมตนเองไม่ได้ หากพ่อแม่เข้าไปควบคุมอีกก็จะทำให้ลูกเกิดความกดดันมากขึ้นและเกิดปัญหาทางจิตใจรุนแรงขึ้น
- 4) คิดว่าลูกขาดความรักความอบอุ่น จึงมีความประพฤติไม่ดี ความคิดแบบนี้พบบ่อยในพ่อแม่ที่หย่าร้างกัน พ่อแม่รู้สึกผิดจึงคิดว่าตนเองเป็นต้นเหตุที่ทำให้ลูกมีปัญหา จึงพยายามแก้ตัวหรือหาสิ่งทดแทนให้ลูกและยกโทษให้ลูกเสมอไม่ว่าลูกจะผิดอย่างไร
- 5) คิดว่าลูกมีสติปัญญา ต้อยหรือมีสมองพิการจึงไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ พ่อแม่เกิดความรู้สึกสงสาร และไม่กล้าที่จะออกคำสั่งหรือควบคุมวินัย เพราะเกรงว่าจะทำให้เกิดความกดดันและปัญหาทางจิตใจเพิ่มขึ้นมา
- 6) คิดว่าการเป็นพ่อแม่ที่ดี หมายถึง การเลี้ยงลูกให้มีความสุขตลอดเวลา และไม่ต้องให้ลูกเผชิญกับความอึดอัดคับข้องใจใดๆ พ่อแม่จึงไม่กล้าขัดใจลูก เพราะการขัดใจทำให้ลูกเกิดความทุกข์ ซึ่งเท่ากับว่าตนเป็นพ่อแม่ที่ไม่ดี
- 7) เด็กเป็นลูกคนสุดท้อง เป็นลูกคนเดียว พ่อแม่มีลูกยาก ลูกมีใบหน้าเหมือนใครบางคนที่มีความหมายพิเศษ ฯลฯ ทั้งหมดนี้ทำให้ลูกอยู่ในฐานะ “เด็กพิเศษ” และ “เด็กพิเศษ” เหล่านี้มักมีปัญหาตามมาเสมอ

2.2 อย่างลัวที่จะใช้อำนาจในการปกครอง อำนาจปกครองเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกวินัยเกี่ยวข้องกับการเชื่อฟัง และคนเราไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่จะเชื่อฟังอีกบุคคลหนึ่งได้ ก็ต่อเมื่อเขาเชื่อว่าบุคคลนั้นมีอำนาจปกครองเขา โดยเฉพาะในเด็กเล็กๆ อำนาจปกครองให้เชื่อฟังเป็นสิ่งสำคัญมาก และถึงแม้ว่าลูกจะโตเป็นวัยรุ่นแล้วก็ตามลูกก็จะต้องการคนที่ควบคุมให้อยู่ในกรอบวินัยที่ถูกต้อง การใช้อำนาจในการปกครองลูกอย่างเหมาะสมตามอายุของลูก จะทำให้สามารถหลีกเลี่ยงการเป็นเผด็จการ และปัญหาอีกมากมายที่จะตามมาจากความไร้วินัยของลูก

2.3 ลูกต้องเคารพพ่อแม่ การสร้างอำนาจปกครองที่ถูกต้อง หมายความว่า พ่อแม่ต้องดำรงตนอยู่ในฐานะพ่อแม่ที่เหมาะสม ให้ลูกมีความรู้สึกเคารพและยำเกรงด้วย พ่อแม่หลายคนไม่ค่อยตระหนักถึงความสำคัญของการทำตนให้ลูกเคารพ บ่อยครั้งที่พ่อแม่ทำตัวเป็นเพื่อนลูกจนเกินขอบเขต หรือไม่ก็ทำตัวเป็นเด็กเหมือนลูก ลูกก็จะคิดว่าพ่อแม่เป็นเพื่อนหรือเป็นเด็กเหมือนกัน ทำให้ลูกขาดความเคารพยำเกรงและเกิดความรู้สึกในเชิงลบต่อพ่อแม่ได้

2.4 น้องต้องเคารพพี่ ในครอบครัวนอกจากพ่อแม่แล้วน้องจะต้องเคารพพี่หากเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีแต่พ่อแม่ลูก พี่ก็เป็นบุคคลสำคัญที่มีลำดับอำนาจรองลงมาจากพ่อแม่ เป็นผู้ที่จะต้องคอยดูแลน้อง และดูแลบ้านแทนพ่อแม่ในยามจำเป็น ดังนั้นการฝึกให้น้องเคารพจึงเป็นการสร้างระเบียบวินัยที่สำคัญในบ้าน ทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาพี่น้องทะเลาะกันหรืออิจฉากันที่มักเกิดขึ้นเสมอในครอบครัว พ่อแม่ต้องสร้างลำดับอำนาจที่เหมาะสมขึ้นในบ้าน ต้องให้เกียรติพี่และสอนให้น้องเคารพพี่ เชื่อฟังพี่ และให้พี่น้องรักกัน มีเมตตา ต่อน้อง เพราะหากไม่สอนลูกให้ก็จะไม่เข้าใจและรู้ว่าตนเองในฐานะพี่หรือในฐานะน้องควรปฏิบัติตนอย่างไร หากไม่มีการสอนหรือสอนไม่สำเร็จ ชีวิตครอบครัวก็จะมีแต่ความวุ่นวาย พี่น้องทะเลาะกัน ลูกๆ จะเกิดความคิดว่าพ่อแม่ขาดประสิทธิภาพ แม้แต่ปัญหาภายในครอบครัวก็จัดการแก้ไขไม่ได้ และจะทำให้ลูกขาดความเชื่อถือในตัวพ่อแม่ไปด้วย

2.5) ปกครองลูกด้วยตนเอง อย่าเอาคนอื่นมาช่วย ต้องสร้างอำนาจปกครองขึ้นในบ้าน ตั้งแต่ลูกยังเล็ก โดยเชื่อมั่นว่าในฐานะพ่อแม่สามารถสั่งให้ลูกทำในสิ่งที่ถูกต้องได้ และลูกต้องเชื่อฟังพ่อแม่ ไม่ควรเอาอาศัยอำนาจของคนอื่นหรือเอาคนอื่นมาช่วยขึ้น การที่พ่อแม่ไม่มั่นใจในตนเองนั้น ด้วยการใช้นคนอื่นมาช่วย แทนที่จะจัดการกับลูกอย่างหนักแน่น วิธีการแบบนี้ทำให้ลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่และมีปัญหาพฤติกรรมตามมา ทั้งนี้เพราะบุคคลที่พ่อแม่นำมาช่วย มักจะไม่ได้อยู่กับเด็กตอนนั้น ไม่สามารถจัดการกับพฤติกรรมในขณะนั้นได้ และที่สำคัญคือ เด็กเองจะรู้ถึงความมั่นคงในตัวพ่อแม่ไม่รู้สึกว่าพ่อแม่หนักแน่นและมีอำนาจที่จะปกครองเขาได้

3. การตั้งกฎระเบียบ

กฎระเบียบเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก เพื่อควบคุมวิถีปฏิบัติของสมาชิกให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม บางครอบครัวไม่มีกฎระเบียบอะไรเลย ลูกๆ จะทำอะไรก็ได้ พ่อ แม่ ไม่ห้าม พ่อแม่มักให้เหตุผลว่าที่ไม่ออกกฎหรือออกคำสั่งใดๆ นั้น เป็นเพราะเกรงว่าการออกกฎหรือคำสั่งจะเป็นการควบคุมลูกมากเกินไป ลูกอาจจะเกิดความกดดันหรือไม่เป็นตัวของตัวเอง การออกกฎระเบียบให้ลูกปฏิบัติไม่ได้หมายความว่าพ่อแม่เป็นเผด็จการ คำว่าเผด็จการหมายถึง การควบคุมอำนาจเบ็ดเสร็จ ไม่ฟังความเห็นของใครเลย อันที่จริงแล้วการออกกฎระเบียบจะช่วยไม่ให้บ้านหรือสังคมนั้นๆ เกิดความยุ่งเหยิง การออกกฎระเบียบโดยวิธีการแบบประชาธิปไตย คือ การพิจารณาความเห็นและความต้องการของลูกด้วย ควรจะมีการสร้างข้อตกลงและตั้งกฎระเบียบในบ้านร่วมกัน ลูกจะรู้สึกว่าไม่ได้ถูกครอบงำหรือถูกออกคำสั่งเสมอ แต่ให้ออกาสลูกมีสิทธิมีเสียงในการกำหนดความเป็นไปอย่างในสังคมเล็กๆ ที่เขาใช้ชีวิตอยู่ด้วย วิธีนี้จะทำให้ลูกเต็มใจปฏิบัติตามกฎมากขึ้น ในการตั้งกฎระเบียบมีแนวคิดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 กฎที่เป็นลายลักษณ์อักษร กฎมีทั้งที่ตกลงกันเป็นกิจจะลักษณะหรือที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร (Explicit Rule) และแบบที่ไม่ได้ตกลงกัน (Implicit Rule) แต่เป็นที่รู้หรือเข้าใจกันเองในครอบครัว ในชีวิตของคนเรากฎส่วนใหญ่ที่เราเรียนรู้เป็นแบบ implicit rule เช่น การพูดคุยกันในครอบครัวระหว่างพ่อ-แม่-ลูก ให้ชัดเจนว่า อะไรเป็นบรรทัดฐานที่ครอบครัวยอมรับ อะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องการให้เด็กทำและอะไรไม่ควรทำนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่บ่อยครั้งที่พูดกันแล้วก็อาจจะลืม โดยเฉพาะเรื่องหุ้มหิม การเขียนกฎบางอย่างไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเตือนความจำ โดยเฉพาะเด็กที่โตไม่สมวัย หรือมีปัญหาสมาธิบกพร่องและซี้ลึม การเขียนกฎที่เป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่ซึ่งมองเห็นง่าย ๆ เช่น ที่ข้างฝาหรือประตูห้อง เวลาที่เด็กลืมนึกจะได้ไม่ต้องอธิบายนาน เพียงแต่บอกให้ไปดูกฎที่เขียนติดไว้

3.2 ตารางประจำวัน เด็ก ๆ มักสร้างสิ่งต่าง ๆ ไม่ค่อยเป็นระเบียบ ดังนั้นสิ่งที่จะช่วยสร้างระเบียบให้เกิดขึ้น ควรมีการกำหนดกิจวัตรประจำวัน เช่น ในแต่ละวันจะได้อะไรที่ตนต้องทำบ้าง และทำเมื่อใด เนื่องจากเด็กมักหลงลืมง่าย จึงควรที่จะเขียนกิจวัตรที่ต้องทำใส่กระดาษติดไว้ที่ข้างฝาหรือประตูห้อง และควรสอนให้ดูเวลาด้วยเพื่อให้เด็กจะได้รู้ว่าเมื่อใดควรจะทำอะไร โดยที่ไม่ต้องบอกซ้ำ ๆ การกำหนดกิจวัตรอย่างแนบเนียนจะช่วยให้เด็กสามารถเตรียมตัวได้อย่างถูกต้อง

3.3 การออกกฎให้ชัดเจนและไม่เปลี่ยนไปมา ควรตั้งกรอบหรือกฎระเบียบไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจนและเคารพในกฎระเบียบนั้น ถ้ามีกฎระเบียบที่ชัดเจนแนบเนียน เด็กก็จะเริ่มมองสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างเป็นระเบียบ การมีกฎระเบียบที่ชัดเจนเสมอต้นเสมอปลายเป็นสิ่งที่สำคัญมาก บางครั้งที่พ่อแม่ หรือครู ควบคุมเด็กไม่ค่อยได้เพราะไม่มีกฎที่ชัดเจน และการปฏิบัติก็เป็นไปอย่างไม่เป็นแบบแผน

3.4 การตั้งกฎอย่างมีเหตุผล นั่นคือให้เด็กได้มีโอกาสรับรู้และร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นด้วย วิธีนี้จะช่วยให้เด็กรู้สึกว่าเขาสามารถควบคุมตนเองได้ และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้นและผลที่ตามมาก็คือเด็กจะเกิดความรู้สึกอยากปฏิบัติตามกฎขึ้นมาและให้ความร่วมมือมากขึ้น

3.5 การประนีประนอม เป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้น กฎระเบียบควรมีความยืดหยุ่นได้บ้าง เมื่อเกิดปัญหาหรือมีสถานการณ์ที่ไม่อำนวยให้ปฏิบัติตามกฎแต่ก็ยืดหยุ่นภายในขอบเขตความหนักแน่นและความเสมอต้นเสมอปลายเป็นสิ่งที่สำคัญ อย่ายืดหยุ่นให้บ่อยนัก เพราะกฎจะกลายเป็นกฎที่ไม่มีความหมายและไร้ความศักดิ์สิทธิ์

4. การออกคำสั่ง

การออกคำสั่งเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ลูกปฏิบัติตามกฎที่ตั้งไว้ เด็ก ๆ มักจะซี้ลึมเอาความสบายเป็นที่ตั้ง ชอบทดสอบกฎและชอบหลีกเลี่ยง ดังนั้น การออกคำสั่งจึงเป็นสิ่งที่ทำให้กฎระเบียบนั้นได้ผล ไม่ใช่กฎที่ตั้งขึ้นมาลอย ๆ โดยไม่มีการปฏิบัติตาม การออกคำสั่งมีแนวคิดที่สำคัญดังต่อไปนี้

4.1 คำสั่งที่มีประสิทธิภาพ คือ คำสั่งที่ได้ผลและเด็กจะปฏิบัติตามนั้น มีลักษณะดังนี้

1) มีความชัดเจน นั่นคือบอกเด็กให้ชัดเจนว่าต้องการให้ทำอะไร ไม่ควรพูดเป็นรูปธรรมเกินไป

2) กำหนดสิ่งที่เด็กต้องทำให้ละเอียดเพียงพอ

3) ออกคำสั่งง่ายๆ สั้นๆ

4) คำสั่งนั้นต้องมีความเป็นไปได้

5) ใช้น้ำเสียงที่เหมาะสม

6) ออกคำสั่งอย่างหนักแน่น โดยการใช้ น้ำเสียงที่เหมาะสม มีน้ำหนัก พูดอย่างชัดเจน ชัดคำ การออกคำสั่งอย่างหนักแน่น จะทำให้ตัวคุณสงบ และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้สถานการณ์จะตึงเครียดระหว่างตัวเรากับเด็ก และเด็กก็จะรู้ถึงความสงบและหนักแน่นนั้นและจะทำตามคำสั่งในที่สุด

7) เมื่อสั่งแล้วต้องตรวจดูว่าเด็กได้ทำตามคำสั่งหรือไม่

8) การสร้างแรงจูงใจ หาวิธีการสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้เด็กปฏิบัติตาม

9) อย่าออกคำสั่งในสิ่งที่เด็กไม่ยอมทำ นั่นคือ ในการสั่งนั้นจะต้องคำนึงถึงความรู้สึกและจิตใจของเด็ก

10) การใช้วิธีเบี่ยงเบนความสนใจ

4.2 คำสั่งที่ควรหลีกเลี่ยง ได้แก่

1) การออกคำสั่งหลายๆ อย่างพร้อมกัน

2) การออกคำสั่งที่เป็นเชิงตั้งคำถามหรือเป็นคำบอกเล่า เพราะคำสั่งเช่นนี้ลูกอาจจะไม่แน่ใจว่าพ่อ แม่ ต้องการให้ทำอะไร

3) อย่าออกคำสั่งในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ควรเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเท่านั้น

4) ไม่ควรออกคำสั่งบ่อยเกินไป เพราะการออกคำสั่งบ่อยเกินไปจะทำให้ลูกไม่รู้จักคิด จะคอยแต่รับคำสั่งอยู่เสมอ

5) อย่าเป็นคนขี้บ่น การที่พ่อแม่ขี้บ่นนั้นจะทำให้ลูกเบื่อ จะทำให้บรรยากาศในบ้านมีแต่ความตึงเครียด

6) ไม่ควรตะโกนใส่ลูก

7) อย่าเบื่อหรือรำคาญที่จะต้องสั่งซ้ำๆ การสั่งซ้ำไม่ใช่การตำหนิ แต่เป็นการเตือนความจำและย้ำให้รู้ว่าสิ่งที่สั่งนั้นมีความสำคัญ

8) ไม่ควรถึงกับลูก และไม่ควรให้ลูกเถียง

9) ไม่ใช่เพียงแต่คำสั่งอย่างเดียวแต่ควรทำอย่างจริงจังด้วย ด้วยการแสดงพฤติกรรมที่หนักแน่นจริงจัง เพื่อสนับสนุนคำพูด

10) ไม่ควรสร้างเงื่อนไข การสร้างเงื่อนไขกับเด็กให้ทำสิ่งนั้นสิ่งนี้หากเด็กปฏิบัติตามคำสั่งของตน การทำลักษณะนี้แสดงถึงการไม่มีอำนาจปกครอง

11) ไม่ควรออกคำสั่งเพื่อผลประโยชน์ของพ่อ แม่ มากเกินไป แต่ควรใช้เหตุผลกับลูกว่าเมื่อไรที่ลูกพร้อมจะทำให้ได้

5. การสอนเรื่องผลลัพธ์ของการกระทำและความรับผิดชอบ

การกระทำทุกอย่างมีผลลัพธ์ตามมาเสมอ ดังนั้น เมื่อเด็กกระทำผิด ควรจะได้รับผลลัพธ์ของการกระทำด้วย การให้เด็กได้ผลลัพธ์ของการกระทำที่เหมาะสมเป็นวิธีสอนเรื่องเหตุ-ผล และความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี และจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ วินัยและจริยธรรมของเด็กด้วย ในการสอนเรื่องผลลัพธ์ของการกระทำและความรับผิดชอบ มีแนวคิดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

5.1 ผลลัพธ์ของการกระทำ การฝึกวินัยที่ได้ผลนั้นจะต้องสอนให้เด็กเข้าใจถึงเหตุผลและความรับผิดชอบ นั่นคือสอนให้เข้าใจว่า

- 1) เมื่อมีเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นแล้ว จะเกิดเหตุการณ์อะไรตามมา
- 2) เมื่อทำสิ่งนี้แล้วจะเกิดอะไรตามมา
- 3) เมื่อไม่ทำสิ่งนี้แล้วจะเกิดอะไรตามมา
- 4) เมื่อเด็กทำสิ่งใดลงไป ควรจะได้รับสิ่งตอบแทนที่เรียกว่า ผลลัพธ์ของการกระทำ (consequence) ซึ่งผลลัพธ์นี้ มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ
- 5) ผลลัพธ์เชิงบวก ได้แก่ ผลดีที่ตามมา ซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ดี ๆ ความรู้สึกดี ๆ (ความสบายใจ ความภาคภูมิใจ) การแสดงความพึงพอใจจากครู พ่อ แม่ เช่น การกอด คำชม หรือรางวัล
- 6) ผลลัพธ์เชิงลบ ได้แก่ เหตุการณ์แย่ ๆ ความรู้สึกที่ไม่ดี (เช่น ความกลัว ความโกรธ ความเสียใจ) และการลงโทษ
- 7) สิ่งที่สำคัญจะต้องสอนเด็กให้รู้ว่า หากต้องการผลลัพธ์เชิงบวกเราควรเลือกทำสิ่งใดบ้าง สิ่งนี้จะช่วยสอนให้เด็กเข้าใจว่า สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือสร้างสิ่งที่ดี ๆ ให้เกิดขึ้นในชีวิตได้ โดยการเลือกทำสิ่งที่เหมาะสม สามารถควบคุมความเป็นไปได้ในชีวิตถ้ารู้จักคิดและรู้จักเลือก

5.2 ผลลัพธ์ตามธรรมชาติ นั่นคือ ปล่อยให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์และการตัดสินใจและให้ได้รับผลลัพธ์ตามธรรมชาติ และบอกให้รู้ว่าผลลัพธ์ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเอง

5.3 ผลลัพธ์ตามเหตุผล หรือ logical consequence เป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยการกำหนดหรือ ตกลงกันระหว่างบุคคล เช่น หากลูกทำการบ้านไม่เสร็จ ลูกจะอดดูรายการโทรทัศน์ที่ลูกชอบ การกำหนดผลลัพธ์แบบนี้ต้องกำหนดให้เหมาะสมด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทั่วไปผลลัพธ์ตามเหตุผลจะมีประโยชน์และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เด็กทำ มีเหตุผลทั้งกับตัวเด็กและผู้ใหญ่และช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบ ไม่ใช้ทำลายความรับผิดชอบตนเอง ผลลัพธ์ที่กล่าวมาอาจจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกและทัศนคติและท่าทีของพ่อแม่และครู

5.4 พ่อแม่ต้องใจแข็ง ในการสร้างวินัยและความรับผิดชอบนั้น พ่อ แม่ ต้องเด็ดขาดและใจแข็งพอ ความรักและความสงสารลูกแบบผิด ๆ นั้น มีแต่จะทำลายเด็ก ใจแข็งพอที่จะทำให้ลูกเรียนรู้จากการกระทำของเขา

5.5 หัดให้คิดเอง การสอนให้เด็กรู้จักผลลัพธ์ของการกระทำนั้นสามารถสอนได้อย่างสงบและ ด้วยเหตุผล ให้เด็กได้รู้จักวิเคราะห์และรู้จักคิดด้วยตนเองว่า ตนทำผิดอะไรและควรรับผิดชอบอย่างไร โดยที่ ไม่ต้องไปคิดแทนเด็ก การฝึกเด็กให้เป็นคนรู้จักคิด รู้จักหาเหตุผลด้วยตนเอง เด็กจะเกิดความรับผิดชอบขึ้นมาเอง แม้จะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม เด็กจะมีทักษะในการแก้ปัญหา (problem-solving skill) ที่ดีขึ้น รวมทั้งกล้าเผชิญกับความจริงด้วย

5.6 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ควรให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำของตนเอง เพื่อที่เด็กจะได้รู้ว่าการกระทำของตนเป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ หากไม่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเด็กก็จะไม่รู้ว่สิ่งที่ตนเองกระทำอยู่นั้นดีหรือไม่ดี นั่นคือ

1) เมื่อเด็กมีพฤติกรรมเชิงลบ ควรให้ข้อมูลย้อนกลับทันที โดยบอกว่าสิ่งที่เขาทำนั้นไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมเพราะอะไร บอกให้ชัดเจนว่าเราไม่พอใจและไม่ต้องการทำอย่างนี้อีก แต่ไม่ควรเป็นการตำหนิให้เสียหน้า

2) เมื่อเด็กมีพฤติกรรมเชิงบวก ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีเช่นกัน โดยบอกว่าสิ่งที่เด็กทำนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างไร และบอกว่าเรามีความพอใจเขาอย่างไร ให้คำชมและให้กำลังใจเพื่อที่เด็กจะได้ทำสิ่งที่ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น จงอย่าเพิกเฉยกับสิ่งดีๆ ที่เด็กทำ สอนความรับผิดชอบให้เด็กหรือสอนเด็กให้เรียนรู้ว่าการกระทำของเขาเหมาะสมหรือไม่

6. การให้รางวัลและการลงโทษ

ผลลัพธ์ของการกระทำมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ หนึ่งในผลลัพธ์เชิงบวกก็คือรางวัล และหนึ่งในผลลัพธ์เชิงลบก็คือการลงโทษ ทั้งรางวัลและการลงโทษสามารถนำมาเป็นเครื่องมือส่งเสริมวินัยให้กับเด็กเป็นอย่างดี แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถทำลายเด็กได้ ขึ้นอยู่กับว่า พ่อ แม่ หรือครู จะนำมาใช้อย่างไร แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ การเข้าใจธรรมชาติของเด็ก รู้จักหลักการและเทคนิคในการอบรมระเบียบวินัย การกระทำที่หนักแน่น คงเส้น คงวา ในขณะเดียวกันธรรมชาติที่ควรรู้ของเด็กก็คือ เด็กส่วนใหญ่ต้องการทำในสิ่งที่เขาทำแล้วสนุกและมีความสุข แต่ในขณะเดียวกันเด็กก็ต้องการทำสิ่งที่พ่อแม่หรือครูสนใจและพอใจ รวมทั้งสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นคนเก่งและใครก็เห็นคุณค่าในการกระทำนั้น ซึ่งหลักการนี้เป็นการนำมาใช้ปรับพฤติกรรม เพื่อเป็นการโน้มน้าวจิตใจของเด็กให้ทำตามที่คุณ พ่อ แม่ ต้องการให้ทำ การให้รางวัลเป็นวิธีการที่ดีในการจูงใจให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ก็ไม่ควรใช้พร่ำเพรื่อ ส่วนการลงโทษนั้นมักจะใช้กันเป็นอันดับสุดท้าย การลงโทษโดยเฉพาะการตีเป็นวิธีการที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพมากนักในการสร้างวินัย แม้ว่าเด็กจะหยุดพฤติกรรมที่ไม่ดีลงชั่วคราวและดูเหมือนจะเชื่อฟังมากขึ้น แต่ลึกๆ แล้วเด็กจะมีความขุ่นเคืองใจเกิดขึ้นมากกว่า ซึ่งจะเป็นการก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี การให้รางวัลและการลงโทษมีแนวคิดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

6.1 การเพิกเฉย เป็นวิธีที่ได้ผลอย่างยิ่งในการหยุดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการหยุดให้แรงเสริมทั้งเชิงบวกและเชิงลบวิธีการเพิกเฉยก็คือหยุดพูดเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กทำ หยุดเตือน หยุดดู ทำเหมือนกับว่ามองไม่เห็นว่เด็กกำลังทำอะไรอยู่

6.2 การให้รางวัล การให้รางวัลเมื่อเด็กกระทำดี เป็นวิธีการหนึ่งที่จะสร้างแรงจูงใจในการทำให้กับเด็ก แต่รางวัลเป็นการให้เพราะบุคคลนั้นได้กระทำสิ่งที่ดี และถ้าพิจารณาให้ดีแล้วจะพบว่า รางวัลเป็นวิธีการที่เราใช้กันอยู่เป็นประจำ เพื่อจูงใจให้เด็กได้กระทำสิ่งที่ดี เราให้รางวัลเด็กเสมอในรูปของการยิ้มแสดงความพอใจ คำชม การเข้าไปกอด การตบมือให้ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้คือรางวัลทั้งนั้น รางวัลแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

1) รางวัลทางด้านจิตใจ เช่น การเอ่ยคำชม การตบมือให้เมื่อเด็กทำสิ่งที่ดี การลูบศีรษะหรือการกอด ฯลฯ รางวัลแบบนี้จะทำให้เด็กรู้สึกถึงคุณค่าและความสามารถของตนเองมากกว่ารางวัลที่เป็นวัตถุ

2) รางวัลที่เป็นสิทธิพิเศษ หมายถึง การให้เด็กได้ทำสิ่งที่พิเศษนอกเหนือไปยังที่เคยทำอยู่ ในชีวิตประจำวัน เช่น การมีโอกาสเล่นนอกบ้านมากขึ้น ได้ไปเที่ยวเป็นพิเศษ หรือได้ไปกินไอศกรีมกับพ่อ แม่ ฯลฯ อาจจะใช้รางวัลแบบนี้เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของลูกหรือส่งเสริมความสัมพันธ์ไปด้วย

3) รางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ เช่น ของเล่น ขนม เงิน ดาว ฯลฯ

6.3 การให้รางวัลอย่างเป็นระบบ มีวิธีการเป็นขั้นๆ ดังนี้

1) กำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการให้เด็กทำอะไร

2) กำหนดสิ่งตอบแทน โดยคุยกับเด็กว่า ถ้าทำพฤติกรรมนั้นๆ แล้วจะได้สิ่งตอบแทนอะไร ในเด็กเล็ก (อายุ 8 ปีลงมา) อาจให้เป็นเหรียญแต่เด็กโตควรให้เป็นคะแนน

การกำหนดวิธีการแลกรางวัลหรือสิทธิพิเศษ แบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้ คือ

1) รางวัลที่สามารถได้ทุกวันโดยใช้เหรียญหรือคะแนนเพียงเล็กน้อย เช่น ได้กินไอศกรีมหลังอาหารเย็น

2) รางวัลที่ต้องใช้เหรียญหรือคะแนนมากขึ้นและต้องสะสมเป็นเวลาหลายวัน เช่น ได้ดูโทรทัศน์จนดึกในคืนวันเสาร์

3) รางวัลพิเศษที่ต้องใช้เหรียญมากขึ้นหรือคะแนนจำนวนมากและต้องสะสมค่อนข้างนาน เช่น ของเล่นที่เด็กชอบ เป็นต้น

การให้รางวัลแบบนี้สามารถสร้างแรงจูงใจได้สูง พฤติกรรมของเด็กจะเปลี่ยนไปภายในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงจะคงอยู่นาน มักจะหยุดการให้รางวัลไปแล้วก็ตาม การให้รางวัลอย่างเป็นระบบแบบนี้มักได้ผลดีเนื่องจากเหตุผลหลายประการ คือ

1) รางวัลที่ได้มีความหลากหลาย เด็กสามารถเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งจะสร้างแรงจูงใจ ได้มากกว่ารางวัลที่พ่อ แม่ เลือกให้

2) เด็กสามารถใช้เหรียญหรือคะแนนแลกรางวัลอะไรก็ได้ไม่จำกัด ไม่มีการล้าสมัย ไม่น่าเบื่อ

3) เด็กจะเข้าใจชัดเจนว่า พฤติกรรมใดที่พ่อ แม่ หรือครู ต้องการให้ทำและต้องการให้คะแนนเท่าใด เด็กจะมีเป้าหมายชัดเจนว่า ตนจะต้องปฏิบัติตามอย่างไร

4) วิธีนี้เป็นการฝึกให้พ่อ แม่ หรือครู สนใจพฤติกรรมเชิงบวกของเด็ก เพรา่องให้เหรียญหรือบันทึกคะแนนทันทีที่เด็กทำได้ดี เพราะจะต้องจับตามองพฤติกรรมที่ดีของเด็กแทนที่จะไปเพ่งเล็งเฉพาะพฤติกรรมที่ไม่ดีแต่ก่อน

5) เป็นการสอนให้เด็กรู้ว่าเมื่อการสิ่งใดก็ต้องพยายามทำงานเพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา

6) ใบดาว หรือ Star Chart เป็นวิธีการให้รางวัลอย่างเป็นระบบคล้ายการให้เหรียญหรือคะแนน แต่เป็นเทคนิคที่ง่ายกว่าและเหมาะที่จะใช้ในเด็กเล็ก วิธีการก็คล้ายคลึงกันเพียงแต่ต่างกันตรงที่ว่าเมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่ดีก็จะได้สติ๊กเกอร์ 1 ดวง ติดที่ใบดาวตามวันที่ทำพฤติกรรมนั้น ในกรณีที่ไม่มีสติ๊กเกอร์ ก็อาจจะให้ระบายสีดาวก็ได้ การใช้ใบดาวเป็นการบันทึกพฤติกรรมของเด็กว่าเปลี่ยนแปลงไปในเชิงบวกมากน้อยเพียงใด ใบดาวนี้จะติดไว้ในที่ซึ่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เช่น ประตูห้องหรือตู้เย็น เด็กจะได้เห็นความก้าวหน้าของตนเองทุกวันว่าทำได้ดีแค่ไหนแล้ว เป็นวิธีการประเมินและตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) วิธีหนึ่ง

7) วิธีนี้ป้องกันมิให้ พ่อ แม่ หรือครู ให้หรืองดรางวัลตามอารมณ์ของ พ่อ แม่ หรือ งดรางวัล ที่เคยสัญญาไว้โดยที่เด็กทำผิดเพียงครั้งเดียว

8) คำชมและคำตำหนิ คำชมเป็นรางวัลทางจิตใจที่มีค่ามหาศาล แต่ต้องมีเทคนิคในการชมด้วย และหากต้องตำหนิก็ให้ใช้คำชมร่วมไปด้วย เช่น “ครูคิดว่านักเรียนทำได้ดีแล้ว ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวที่จะต้องแก้ไขใหม่” คำชมและคำตำหนิเป็นเหมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เด็กมองเห็นตนเองเมื่อเด็กทำดี จงสะท้อนสิ่งที่ดีๆ ให้เด็กเห็น และเมื่อทำผิดจงสะท้อนถึงสิ่งที่เขาควรแก้ไข อย่าประหยัดคำชม และอย่าตำหนิโดยที่ไม่ได้คิด เพราะแม้เป็นเพียงคำพูดก็อาจสร้างหรือทำลายเด็กได้

จากหลักการในการสร้างวินัยให้กับเด็กที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าในการส่งเสริมพฤติกรรมด้านวินัยให้กับนักเรียนนั้น มีวิธีการที่หลากหลายมากมาย เนื่องมาจากนักเรียนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน วิธีการที่ใช้ก็ย่อมที่จะมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะ ความสามารถ พัฒนาการตามวัย และปัจจัยที่อยู่แวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน ในขณะเดียวกัน การให้ความรักและเอาใจใส่กับเด็กอย่างสม่ำเสมอและการเป็นแบบอย่างที่ดีควบคู่กันไปพร้อมกับวิธีการที่ใช้ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ ในการส่งเสริมวินัยให้นักเรียน

4. การบริหารวินัยนักเรียนตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความใน ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2518

4.1 การบริหารวินัยนักเรียน

ในภาวะของโลกที่ไร้พรมแดนในยุคโลกาภิวัตน์ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมมีมากขึ้นทุกทีทำให้คนถูกนำ (Other Directed) มากกว่าจะนำตัวเอง (Self Directed) ทำให้คนไหลไปตามกระแสสังคม

ที่วัตถุและเงินมีอิทธิพล มีการบริโภคที่เกินขอบเขตจนถึงขั้นทำลายกันเอง ทำลายสิ่งแวดล้อม ความจำเป็นที่จะทำให้คนเป็นตัวของตัวเอง นำตัวเองไปตามครรลองของความดีความถูกต้อง จึงมีความจำเป็นมากขึ้น การปล่อยให้กระแสนิยมและองค์กรทางสังคมที่เกี่ยวกับการคุมประพฤติของคนยอมเป็น การแก้ไขที่ปลายเหตุ การศึกษาซึ่งเป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุย่อมมีความสำคัญกว่า ดังนั้น การบริหารงาน วินัยนักเรียนซึ่งแท้ที่จริงก็คือ กระบวนการศึกษาอบรมฝึกฝนนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง (Self Discipline) ให้เป็นผู้นำตัวเองนั้น จึงมีความสำคัญยิ่งถึงขั้นเป็นรากฐานของการจัดระเบียบสังคม (Social Order) เลยทีเดียว สถานศึกษาจึงควรที่จะดำเนินการเรื่องนี้ โดยถือว่าเป็นภารกิจ ของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารงานวินัยนักเรียนได้ดี (ไม่ใช่ เป็นการสร้างความรู้สึกแก่นักเรียนแต่เพียงว่าเรื่องของวินัยเป็นเรื่องของนักเรียนเท่านั้น) จึงควร พิจารณาแนวโน้มและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ถือเป็นงานสำคัญตามนโยบายและระเบียบ ทุกสถานศึกษาต้องเชื่อว่างานวินัยนักเรียน เป็นงานสำคัญยิ่งที่จะต้องใช้เวลาและทรัพยากรดำเนินการเป็นพิเศษ อย่าเพียงคิดว่าเป็นงานฝาก งานผ่านหรืองานที่น่าเบื่อหน่าย โดยเฉพาะเมื่อพบกับนักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย นอกจากนั้นการ ดำเนินการจะต้องเป็นไปตามนโยบายและระเบียบของหน่วยเหนือที่กำหนดไว้ด้วย

2. งานจัดระเบียบทางสังคม ทุกสถานศึกษาจะต้องมีความคิดที่กว้างขวางเกี่ยวกับวินัย นักเรียนแต่ต้องมีวินัยในตนเอง บังคับตัวเองได้ เป็นรากฐานสำคัญของการจัดระเบียบสังคมทั้งใน และนอกโรงเรียน ทั้งนี้จะกว้างขวางครอบคลุมมากกว่าการรักษาวินัย คือ “การลงโทษ” ที่สถานศึกษาจำนวนมากดำเนินการอยู่

3. วินัยของนักเรียนเป็นวินัยของทุกคน เมื่อมีการบัญญัติวินัยขึ้นเพื่อใช้กับนักเรียนในส่วนที่ เป็นปทัสถานทางสังคมที่ไม่ใช่เป็นเรื่องแสดงสภาวะเฉพาะคน เช่น การแต่งกายของนักเรียนทุกคน ครูอาจารย์จะต้องปฏิบัติตามร่วมกัน เช่น หากสถานศึกษากำหนดว่านักเรียนจะต้องไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น ครูอาจารย์ต้องประพฤติปฏิบัติด้วย ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า การสอน ด้วยการกระทำย่อมได้ผลดีกว่าพูดอย่างเดียว ที่สำคัญเป็นการแสดงให้เห็นว่าวินัยนั้นไม่ใช่เรื่องของ นักเรียนเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของทุกคน เมื่อนักเรียนพ้นจากความเป็นนักเรียนแล้วก็ต้องถือปฏิบัติ ต่อไป สังคมไทยจะได้ชื่อว่าเป็นสังคมของผู้มีวินัย

4. จัดระบบงานวินัยที่ดี งานวินัยนักเรียนไม่ว่าจะเป็นงานเชิงรุกหรืองานเชิงรับจะต้องมีการ จัดระบบและแบ่งงานอย่างครอบคลุมทั้งในและนอกชั้นเรียน มีการดำเนินการและติดตามกำกับอย่าง ต่อเนื่อง รอบคอบ รวมทั้งต้องมีการปรับปรุงพัฒนานาแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้กับงานวินัย อยู่เสมอ

5. เน้นงานเชิงรุก การเน้นงานเชิงรุกเป็นการเน้นงานพัฒนามากขึ้นกว่าเดิม กล่าวคือ มีการ พัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ (Human Factors) ในการเป็นผู้มีวินัย เช่น เข้าฝึกฝนความอดกลั้น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นใจผู้อื่น เป็นต้น ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของความมีวินัยในใจของแต่ละคน ดังนั้น กระบวนการการเรียนการสอนในชั้น กระบวนการแนะแนว ล้วนมีความสำคัญที่จะต้อง ทำเป็นการอย่างจริงจังและกว้างขวาง

6. ไม่ทิ้งกระบวนการเชิงรับ การแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่ประพฤติผิดวินัยนั้นจะต้องดำเนินการอย่างเต็มที่เพื่อหยุดพฤติกรรมที่มีปัญหาและตามด้วยการพัฒนา (การทำให้เป็นงานเฉพาะกิจย่อมจะได้ผลไม่สมบูรณ์) การแก้ปัญหาคความประพฤติดังกล่าวต้องดำเนินการโดยยึดหลักจิตวิทยาและเหตุผลมากกว่าอารมณ์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

7. มีระบบข้อมูลข่าวสารที่ดี การดำเนินการเรื่องนี้จะต้องมีประสิทธิภาพลงไปหาภาคการสนับสนุนจากระบบข้อมูลข่าวสารที่ดี ทั้งนี้เพื่อทราบภาวะความเป็นไปของนักเรียนแต่ละคน การที่ระบบข้อมูลข่าวสารจะได้จะต้องเกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้จัดเก็บข้อมูลและบริการข้อมูล ผู้ปฏิบัติการเป็นผู้ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลและการเปลี่ยนแปลงข้อมูลซึ่งจะต้องส่งประสานกับผู้รวบรวมและจัดระบบ เพื่อที่จะสามารถให้บริการได้ต่อไป

8. มีมาตรการจูงใจและให้แรงเสริมที่ดี แต่ละสถานศึกษาจะต้องจัดมาตรการจูงใจและการให้แรงเสริมเพื่อการเป็นผู้มีวินัยที่ดีอย่างต่อเนื่องในจังหวัดที่เหมาะสม ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างคุณค่าของการ “มีวินัย” ซึ่งจะช่วยให้เกิดวินัยในตนเองได้อย่างมั่นคงยิ่งขึ้นตามลำดับมาตรการที่สำคัญ เช่น

8.1 การยกย่องการให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติดี

8.2 การลงโทษผู้ขาดวินัย

8.3 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามข้อ 8.1 และ 8.2 จากแหล่งนอกสถานศึกษา

8.4 การเผยแพร่ข้อมูลความสำเร็จในชีวิตของบุคคลที่อาศัยความมีวินัยในตนเอง

8.5 การให้ข้อมูลที่ช่วยให้ทุกคนปฏิบัติตามปทัสฐานที่ถูกต้อง และงดเว้นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามปทัสฐาน (ใจจริง บุญเรืองรอด. 2542: 134-136)

4.1.3 บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับวินัยของนักเรียน

งานวินัยของนักเรียน มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนมีความประพฤติดี รู้จักปกครองตนเอง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น การส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไร้ระเบียบวินัยของนักเรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานนักเรียน ดังต่อไปนี้ (สุทธวิพรรณ ดันตจิรจนวงศ์. 2549: 50-51)

1. ผู้บริหารเป็นผู้ร่วมวางแผนดำเนินงานวินัยของสถานศึกษา กับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและคณะครู ในการวางแผนนั้นต้องศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ และกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา วัย เพศ อายุ ของนักเรียน

2. ผู้บริหารเป็นผู้ร่วมรักษาระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งได้รับฟังข้อคิดเห็นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง นักเรียน เป็นต้น ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นหลักฐานไว้ในคู่มือนักเรียน ดังนั้น ควรได้ปรึกษาหารือเสียก่อนในขั้นแรกว่า ควรจะกำหนดในเรื่องใด ระดับใด และสามารถปรับปรุงให้เหมาะสมได้ตามความจำเป็นต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นด้วย

3. ผู้บริหารต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวินัยของสถานศึกษา แก่คณะครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อรับทราบร่วมกันในการดำเนินงานวินัยของนักเรียน

4. ผู้บริหารต้องปกครอง ดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา การควบคุมดูแลควรเปิดโอกาสให้เป็นอำนาจหน้าที่ของครู อาจารย์ หรือแม้แต่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา

5. ผู้บริหารต้องประสานงานกับครู อาจารย์ที่ปรึกษา ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน การแก้ไขนั้น ผู้บริหารและคณะควรดำเนินการค้นหาสาเหตุของการกระทำผิด ซึ่งสาเหตุนั้นจะเป็นตัวชี้ได้เป็นอย่างดีว่า นักเรียนนั้นสมควรจะถูกลงโทษหรือไม่ และจะเป็นตัวชี้ต่อไปด้วยในการป้องกันไม่ให้อาการนั้นเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ต่อไปด้วย

6. ผู้บริหารต้องประสานงานกับสารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน

7. ผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ในการรักษาระเบียบวินัยที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และมีเวลาให้คำปรึกษาแก่ครู นักเรียน เมื่อเกิดปัญหาสำคัญต้องตัดสินใจแก้ปัญหาระเบียบวินัยนั้น

8. ผู้บริหารต้องพัฒนาครู อาจารย์ ให้มีความสามารถส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย ครูอาจารย์มักจะเป็นคนแรกที่จะต้องพบปัญหา โดยเฉพาะครูประจำชั้น หรืออาจารย์ที่ปรึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่จะแสดงบทบาทเพื่อลดปัญหาวินัยของนักเรียนได้อย่างมาก การเตรียมครูให้มีความรู้ความสามารถ มีเทคนิควิธีการสอน มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตลอดจนมีลักษณะของความเป็นครูที่ดี จะช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนสามารถเล่าปัญหาที่ได้เห็นหรือได้ประสบอยู่ให้แก่ครู อาจารย์ฟัง และนำแนวทางแก้ไขปัญหามาจากครูอาจารย์ไปแก้ไขปัญหามาของตนเอง

9. ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะครู อาจารย์ มีวิธีการที่จะให้นักเรียนทำตามระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ คือ นักเรียน ได้มองเห็นว่าการประพฤติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษาซึ่งตนเองเห็นพ้องด้วยนั้นจะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยนำมาซึ่งความสุข และความเสมอภาคแก่สมาชิกทุกคนในสถานศึกษา

10. ผู้บริหารต้องรับผิดชอบต่อผลของกฎ ระเบียบที่ใช้บังคับในสถานศึกษาเสมอ เช่น กรณีที่เกิดอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารอาจจะจัดการสั่งพักการเรียนแก่นักเรียนได้ทันที ซึ่งโดยทั่วไปแล้วต้องแจ้งข้อกล่าวหาและให้อาสาสมัครนักเรียนชี้แจงเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนการสั่งพักการเรียน เป็นต้น

11. ผู้บริหารต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานวินัยนักเรียน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียนต่อไป

12. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยนั้นมาเป็นแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาต่อไป

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2531: 238) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารว่า ผู้บริหารจะต้องประสานงานกับคณะครูทั้งหมด ในการวางมาตรฐานความประพฤติของนักเรียน ต้องมีความจริงใจ มีความยุติธรรม และมีความสม่ำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบระเบียบและการจัดการในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมที่จะทำให้เด็กมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดี โดยส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชั้นเรียน มอบงานที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา การยกย่อง ชมเชยนักเรียนบ่อยๆ เพื่อพัฒนาความรู้สึกภาคภูมิใจและทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนให้มากขึ้น จะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองว่าดีทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความมั่นใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนและมุ่งมั่นรักษาเกียรติประวัติของตนให้ดียิ่งอยู่เสมอตลอดไปในชีวิตของเขา

กิตติมา ปรีดีดิลก (2542: 170) ได้กล่าวถึงวินัยไว้ว่า เพื่อให้การรักษาวินัยของโรงเรียนเป็นไปด้วยดี ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียนให้เกิดความเข้าใจตรงกันและร่วมมือกันดูแลรักษาวินัย ส่วนการแก้ไขความผิดเกี่ยวกับวินัยโดยการลงโทษ ควรให้มีคณะกรรมการร่วมรับรู้และพิจารณาตัดสินด้วยความยุติธรรม และรอบคอบที่สุด ซึ่งดีกว่าการตัดสินด้วยคนๆ เดียว ให้มีการบันทึกความผิดไว้ทุกครั้ง และหากมีความจำเป็นในการลงโทษควรมีการมุ่งแก้พฤติกรรมมากกว่าการแก้แค้นที่นักเรียนทำผิด

พนัส หันนาคินทร์ (2542: 304) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการรักษาวินัย ดังนี้

- 1) การสร้างนโยบายเกี่ยวกับการรักษาและส่งเสริมวินัย โดยอาจจะมอบหมายให้คณะครูเป็นผู้พิจารณา กำหนดระเบียบข้อบังคับที่จำเป็นโดยคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและสอดคล้องกับนโยบายของชาติ
- 2) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานความประพฤติ เพื่อเตือนให้นักเรียนรักษาคำมั่นหรือมาตรฐานที่ตนเองได้มีส่วนร่วมสร้างขึ้น
- 3) ให้การสนับสนุนคณะครูในการปฏิบัติงานและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ กรณีได้ลงโทษนักเรียน
- 4) การจัดการกับนักเรียนที่ส่งไปหาผู้อำนวยการซึ่งจะต้องพิจารณาได้ส่วนให้รอบคอบตามแต่กรณีที่จะให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างจริงจัง

ประหยัด ชิดทอง (2534: 49-51) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารควรสนับสนุนให้แรงจูงใจที่เอื้ออำนวยต่อการรักษาความมีวินัยของนักเรียน ดังนี้

- 1) ผู้บริหารควรรู้ถึงสถานการณ์ด้านพฤติกรรมนักเรียนที่โรงเรียนว่าเป็นอย่างไร
- 2) ผู้บริหารควรจัดคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน
- 3) ผู้บริหารควรกำหนดข้อตกลงที่แน่นอนระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวพฤติกรรมของนักเรียน

ลิตซ์ คำนวณ (2541: 67) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยของนักเรียน
ควรมีการดำเนินการดังนี้

- 1) ควรมีการวางแผนร่วมกันจากหลายๆ ฝ่าย ทั้งคณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
 - 2) ควรมีการกำหนดบทบาทผู้ที่รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดและให้ความสำคัญกับงานวินัยนักเรียนเท่ากับงานด้านอื่นๆ
 - 3) ควรมีการกระตุ้นและเสริมแรงสำหรับนักเรียนที่กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอ และจริงจัง มีการเผยแพร่เกียรติคุณต่อสาธารณะชนให้เป็นที่ประจักษ์
 - 4) ควรมีการประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินงานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ
 - 5) ควรมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ มีรูปแบบที่ชัดเจนและให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในเพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงงานส่งเสริมวินัยนักเรียนต่อไป
 - 6) ควรจัดทำคู่มือส่งเสริมงานวินัยนักเรียนให้เหมาะสมในแต่ละจังหวัด อำเภอ หรือโรงเรียน
 - 7) ควรจัดทำสื่อประเภทต่างๆ เช่น วารสาร สิ่งพิมพ์ แผ่นพับ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและค่านิยมแก่ประชาชนและผู้ปกครอง
- กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความมีวินัยแก่นักเรียนนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียด สุขุม รอบคอบ และจริงจัง เพื่อเกิดประโยชน์แก่เด็กนักเรียนให้มากที่สุด และเป็นแนวทางในให้นักเรียนมีการปรับปรุงตัวที่ดีและถูกต้องตามทำนองคลองธรรมและระเบียบของสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ

4.2 วินัยด้านความประพฤติ

4.2.1 ความหมายของความประพฤติ

พวงผกา แซ่ตัน (2554: 7) ได้ให้ความหมายของความประพฤติไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนด้านความประพฤติ-ปฏิบัติที่นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบและข้อปฏิบัติอันเป็นกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนกำหนดให้ใช้กับนักเรียน เช่น มีพฤติกรรมหนีเรียน พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อครู ทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน ประพฤติตนในทำนองชั่วช้า เป็นต้น

พุดพิงศ์ ทรงนวล (2556: 6) ได้ให้ความหมายของความประพฤติไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนที่ขัดกับระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ เช่น การมาโรงเรียนสาย การหนีเรียน เสพสิ่งเสพติดให้โทษ ประพฤติตนเป็นอันธพาล ลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อครู เป็นต้น

สุเทพ แสงธรรม (2553: 9) ได้ให้ความหมายของความประพฤติไว้ว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในสิ่งที่ไม่ควรประพฤติแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมนั้นๆ ได้แก่ ปัญหาการหนีเรียน ขาดเรียน ปัญหาการมาโรงเรียนสาย เล่นการพนัน ทูจจริตในการสอบ ลอกการบ้านกัน ปัญหาการเสพสุราหรือสิ่งเสพติดให้โทษ ปัญหาชู้สาว ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการลบหลู่ดูหมิ่นครู ปัญหาการลักทรัพย์ ปัญหาการพูดคำหยาบ

รัชนิวรรณ เวชปาน (2552: 6) ได้ให้ความหมายของความประพฤติไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนหรือระเบียบกฎเกณฑ์ที่ตกลงร่วมกัน และผลจากการกระทำไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น

ประกิต วงศ์มอญ (2550: 6) ได้ให้ความหมายของความประพฤติไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนตามระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษา และหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา

จากที่มีผู้ให้ความหมายของความประพฤติไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า กระบวนการและผลการบริหารจัดการความประพฤติของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในสิ่งที่ไม่ควรประพฤติแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมนั้นๆ ได้แก่ การขาดเรียน การมาโรงเรียนสาย การเล่นเกม การพนัน การทูจจริตในการสอบ การลอกการบ้าน การเสพสุราหรือสิ่งเสพติดให้โทษ การชู้สาว การทะเลาะวิวาท การลบหลู่ดูหมิ่นครู การลักทรัพย์ และการพูดคำหยาบ

4.2.2 ระเบียบความประพฤตินักเรียน

จากกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2518 ได้กำหนดระเบียบความประพฤติไว้ว่า นักเรียนนักศึกษาต้องประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนที่ตนสังกัดอยู่และต้องไม่ประพฤติตนดังต่อไปนี้

- 1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน
- 2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการเล่น
- 3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด
- 4) ชื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีเมา บุหรี่หรือยาเสพติด
- 5) ลักทรัพย์ ทรัพย์สินทรัพย์ ช่มชู้ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น
- 6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใดๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน
- 7) แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ
- 8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี
- 9) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็น การสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- 10) นักเรียนชายตัดผมหรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้หนวดเครา
- 11) นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ผมยาวเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบให้เรียบร้อย

12) นักเรียนใช้เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหัวข้อคุณธรรม 30 ประการ ที่คาดหวังว่าจะเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีความประพฤติดีซึ่งได้แก่ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ มีความเมตตา กรุณา การไม่โลภและ ไม่ขโมย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น การรู้จักความพอดี การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การมีสัจจะและความจริงใจ การไม่ลองเล่นและใช้สิ่งเสพติด ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ ความเป็นผู้มีเหตุผล ความละเอียด และความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ความกล้าหาญ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์สุจริต การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และมีอารมณ์แจ่มใส ความไม่เห็นแก่ตัว ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา การยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีมารยาท และนิสัยส่วนบุคคลดี มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย ขอขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความยินดี แสดงความเสียใจ มีหลักธรรมในการอยู่ร่วมกัน เป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามระเบียบประเพณีนิยม ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติตามจริยธรรมอันดีงาม (สมพงษ์ จิตระดับ. 2530: 27-28)

จากข้อมูลที่น่ามากล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าความมีวินัยด้านความประพฤตินั้นมีความสำคัญจนถึงมีการกำหนดไว้ในหลักสูตรให้มีการจัดการสอนขึ้นในโรงเรียน และทางรัฐบาลเองก็ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญ จึงได้ออกเป็นแผนการป้องกันและแก้ไขความประพฤติของนักเรียนไว้ กล่าวคือ เพื่อพัฒนาศีลธรรม จริยธรรม พละนามัย บุคลิกภาพ และความสามัคคีให้นักเรียน ตลอดจนป้องกันและแก้ปัญหาในเรื่องเด็กก้าวร้าวมีปัญหาลุกลาม พุดจาไม่สุภาพ หาเรื่องกัน นักเรียนเอาแต่ใจ ตัว อยากได้ของผู้อื่น นักเรียนรักชื่อเสียงในทางผิด อยากเด่น อยากดัง ค่านิยมผิดๆ นักเรียนมีบุคลิกภาพส่วนตัวไม่ดี และนักเรียนแกล้งเรียนกันไป ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ โดยจัดโครงการพัฒนาศีลธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพให้แก่นักเรียน เช่น นำเด็กฝึกสมาธิ จัดประกวดมารยาท นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จัดอบรมจริยธรรม จัดอบรมแนะนำบุคลิกภาพ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน กิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพพละนามัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530: 1-2)

ราศี ธรรมนิยม (2524: 13) ได้รวบรวมพฤติกรรมจำนวน 100 ชนิด ที่เห็นว่าเป็นพฤติกรรมของเด็กที่เป็นปัญหา และได้กล่าวถึงสาเหตุของการหนีโรงเรียนของนักเรียนว่ามาจากสาเหตุหลายประการคือ

1. **สาเหตุจากโรงเรียน** โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความรักความอบอุ่น มีระเบียบวินัยที่เคร่งครัดมากเกินไปจนปฏิบัติได้ยาก ครูไม่มีจิตวิทยาไม่เข้าใจเด็ก ปกครองเด็กเข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยมากเกินไป ครูมีการสอนที่น่าเบื่อหน่าย

2. **สาเหตุจากครอบครัว** สภาพบ้านแตกในครอบครัวพ่อแม่หย่าร้าง พ่อดื่มสุรา ทะเลาะวิวาท แหล่งสลัม แหล่งเสื่อมโทรมที่เป็นแหล่งอบายมุขหลายอย่าง ฐานะยากจน

ภิญโญ สาร (2519: 200) , เสริมศักดิ์ วิชาสารณ์ (2520: 53-54) และเชาว์มณีวงศ์ (2524: 13) กล่าวว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนนั้น อาจจะมีสาเหตุที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนมาก พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนนั้นมีที่มาของสาเหตุต่างๆ กันพอสรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง อันได้แก่ ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ สภาวะแวดล้อมทางสังคม ความรู้สึกว่าขาดความรัก ความปลอดภัยในโรงเรียน เป็นต้น

2. สาเหตุที่เกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียน เพื่อนฝูงอาจชักชวนกันก่อการวิวาทหรือสร้างบรรยากาศตึงเครียดให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน หรือกระทำการใดๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

3. สาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพทางครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวหลวม ขาดความอบอุ่นมีลักษณะเป็น “บ้านแตก” เป็นต้น พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อยๆ รักลูกไม่เท่ากัน พ่อแม่ดื่มเหล้าเล่นการพนัน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลความเป็นอยู่ของลูกๆ ไม่ให้ความอบอุ่นในด้านความรัก เป็นต้นว่า

3.1.1 พ่อแม่ยากจน ลูกๆ กลายเป็นเด็กข้างถนน

3.1.2 พ่อแม่ร่ำรวยมาก ไม่มีเวลาให้กับลูกๆ แต่บำเรอลูกได้ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นแก้วแหวนเงินทอง รถยนต์ เด็กพวกนี้ขาดความอบอุ่น เหนือเหิม ขาดสติ

3.1.3 พ่อแม่รักมาก เอาใจใส่มากเกินไป จนทำอะไรไม่เป็นตัวของตัวเอง เด็กพวกนี้อาจหาทางออกด้วยลักษณะการข่มขู่ ข่มตน หรือแสดงไปในทางเสื่อมเสียซึ่งไม่มีใครกล้าทำ เพื่อแก้แค้นที่ได้รับจากพ่อแม่

3.1.4 พ่อแม่แยกกันอยู่ ขาดคนเอาใจใส่ ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด ขาดความอบอุ่นทางใจ เด็กขาดที่พึ่งพิง ขาดผู้นำ เด็กจะคล้อยตามเพื่อน แสวงหาเพื่อน เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ ใช้เวลาว่างไปในทางที่ชักนำ ผลักดันไปสู่ความเสียหาย ไร้ประโยชน์

3.1.5 พ่อแม่ประพฤติตนไม่ดี เด็กจำเอามาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมของพ่อแม่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยใจคอและความประพฤติของเด็กมาก เมื่อเด็กมองเห็นการกระทำของพ่อแม่ก็จะนำเอามาประพฤติปฏิบัติบ้าง โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ผิด

3.1.6 พ่อแม่ไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงตามวัยที่เจริญเติบโต โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์และจิตใจเป็นอย่างมาก เด็กวัยรุ่นมีแรงขับเคลื่อนมาก ถ้าไม่เข้าใจและเปิดโอกาสให้เด็กได้ระบายออกบ้างก็จะถึงจุดระเบิดหรือไม่ก็พยายามแสวงหาทางออกที่ผิดๆ

3.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากหรือน้อยเกินไป เช่น มีจำนวนสมาชิกมากเกินไป ทำให้เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่น้อย เกิดการเลือกที่รักมักที่ชังหรือมีจำนวนน้อยมาก เด็กเกิดความว่าเหวไม่มีเพื่อนเล่นก็ต้องพยายามออกไปหาเพื่อนนอกบ้านที่ถูกอกถูกใจตามความต้องการและรสนิยมของตนเอง

3.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความยากจน ความผิดเคืองในเรื่องเศรษฐกิจสร้างความลำบากที่ผิดๆ กับเด็ก พ่อแม่ยากจน ต้องออกไปทำงานนอกบ้านซึ่งเป็นงานทุกชนิดที่สามารถจะ

เปลี่ยนเป็นเงินได้ ทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับลูก หรือพ่อแม่ต้องประกอบธุรกิจการค้ามากมายหลากหลาย ไม่มีเวลาดูแลลูก พ่อแม่ทั้งสองประเภทนี้จะไม่อาลัยไยดีต่อศีลธรรมจรรยา อันเป็นแบบฉบับที่ดีต่อการดำรงชีวิตซึ่งเด็กจะได้รับอิทธิพลเหล่านี้ด้วย

3.4 ความเข้มงวดหรือหย่อนยานมากเกินไปในการปกครองของพ่อแม่ พ่อแม่เป็นคนหัวโบราณ ระเบียบจัดเด็กจะได้รับความกดดันภายใน หรือไม่ก็บิดามารดาปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร เด็กขาดการแนะนำที่ดีที่ถูกที่ควร

3.5 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่ตั้งของบ้านอยู่ในที่ไม่เหมาะสม เช่น แออัด สกปรก ใกล้เคียงสถานที่อบายมุข อันจะชักจูงเด็กไปในทางต่างาย

3.6 เด็กขาดผู้ปกครองดูแลอย่างแท้จริง ปัญหานี้เกิดกับเด็กที่มีความจำเป็นต้องจากบ้านเดิมเพื่อการศึกษาเล่าเรียนต่อหรือพ่อแม่รับราชการ หรือออกไปประกอบธุรกิจต่างแดนต่างเมือง ผู้ปกครองประเภทเหล่านี้ต้องฝากลูกให้อยู่ในความดูแลของคนอื่น ซึ่งคนเหล่านั้นก็ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีปัญหาการปรับตัว ปัญหาการใช้จ่ายเงินทอง ปัญหาทางการค้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

4. สาเหตุที่เกี่ยวกับโรงเรียน โรงเรียนเป็นสาเหตุประการสำคัญที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ซึ่งสาเหตุที่เกี่ยวกับโรงเรียนนั้น ได้แก่

4.1 สาเหตุจากครูอาจารย์

4.1.1 ครูอาจารย์บางคนไม่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอ็นดู ความเอาใจใส่กับนักเรียนของตน อาจเป็นเพราะถือว่าไม่ใช่ลูกหลานหรืออาจจะไม่ชอบหน้ากันเป็นการส่วนตัว ใช้อำนาจหน้าที่โดยปราศจากความสำนึกในความเป็นครู ไม่เข้าใจเด็กและไม่พยายามที่จะเข้าใจ

4.1.2 ครูบางคนใช้วิธีการควบคุม ปกครองนักเรียนโดยวิธีเฉียบขาด เคร่งครัดจนเกินไป เด็กนักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอันเป็นธรรมชาติของความอยากรู้อยากเห็นได้ หรือครูบางคนอาจขู่ให้เด็กกลัวโดยปราศจากเหตุผลที่เหมาะสมและถูกต้อง ในทางตรงกันข้ามครูบางคนอาจปล่อยปละละเลยเด็กจนเกินไปให้เด็กแสดงออกในบางสิ่งบางอย่างจนเกินขอบเขตและฐานะของนักเรียนจนไม่สามารถควบคุมได้ในที่สุด

5. สาเหตุที่เกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่โรงเรียนบัญญัติขึ้นใช้หรือของกระทรวงศึกษาธิการไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและแนวทางในการปฏิบัติ เพราะกฎระเบียบ คำสั่งบางประการของกระทรวงศึกษาธิการใช้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างและสภาพของระดับและสถานศึกษาใช้เป็นคำสั่งรวมให้มีผลบังคับสำหรับโรงเรียนทุกประเภทในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการแทนที่จะเป็นการลดปัญหาหลักจะเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับนักเรียน โดยเฉพาะการปกครองของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

5.2 ผู้บริหารโรงเรียนใช้ระบบระเบียบราชการบริหารงบประมาณอย่างเคร่งครัดมากเกินไป สร้างทัศนคติที่ไม่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน จนทำให้นักเรียนเกลียดโรงเรียน เกลียดครู หรือในทางตรงกันข้ามโรงเรียนบางแห่งอาจปล่อยปละละเลยหย่อนยานในเรื่องระเบียบปฏิบัติ จนทำให้

นักเรียนไม่อยู่ในระเบียบวินัยไม่นำพาต่อกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อห้าม กลายเป็นคนที่มีนิสัยเอาแต่ใจ ขอแต่ความสะดวกของตนเองในที่สุด

6. สาเหตุที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน โดยปกติผู้ปกครองนักเรียนมักจะโยนภาระการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นภาระของโรงเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว ความผิดพลาดอันเกิดจากตัวนักเรียนมักจะบิดให้เป็นภาระและความรับผิดชอบของโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งโดยความจริงแล้วนักเรียนใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนเพียงวันละ 8 ชั่วโมงต่อวันเท่านั้น ที่เหลือเป็นเวลาที่นักเรียนอยู่นอกโรงเรียนหรืออยู่กับผู้ปกครอง หากโรงเรียนและผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีความร่วมมือประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีแนวปฏิบัติและมาตรฐานการควบคุม อบรมสั่งสอนอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ปัญหาในเรื่องนี้จะเบาบางลงและเกิดขึ้นได้ยาก

7. สาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม สภาพปัจจุบันของสังคมและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลเหนือชีวิตและความเป็นอยู่ของนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพฤติกรรมและความประพฤติปฏิบัติของผู้หลักผู้ใหญ่ที่ไม่เหมาะสมเป็นอิทธิพลที่เด็กเอาอย่างได้ เช่น การทุจริตคิดมิชอบ การใช้อภิสิทธิ์ต่างๆ การฉ้อโกง ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด เอาเปรียบ เอาเปรียบ เจ้าเล่ห์ แสวงผลประโยชน์ ตัวอย่างดังกล่าวเหล่านี้จะมีปรากฏให้เห็นและเป็นข่าวทางสื่อมวลชนบ่อยๆ เสมอ ย่อมซึมซาบอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนอย่างแน่นอน สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ก็มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียน ถ้าหากโรงเรียนตั้งอยู่ติดกันหรือบริเวณเดียวกันกับสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม หรือสถานเริงรมย์ บาร์ ในดัลลาส สถานเต้นรำ ซ่องโสเภณี โรงนวด โรงน้ำชา ห้องอาหาร ศูนย์การค้า เหล่านี้เป็นแหล่งมั่วสุมที่เป็นอันตรายอย่างยิ่ง นักเรียนอาจจะเอาอย่างและต้องการสัมผัสกับสิ่งต่ำทรามเหล่านั้นบ้าง

นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้ระบบการสื่อสารมวลชนทุกชนิดทุกประเภท อาทิเช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ เจริญก้าวหน้าสามารถติดต่อประสานงานกันได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นผลทำให้วัฒนธรรมและความเจริญจากประเทศหนึ่งเข้าสู่อีกประเทศหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว และบางส่วนอาจจะไม่เหมาะสมซึ่งกันและกัน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเอาอย่างในสิ่งใหม่ๆ แปลกๆ อันจะก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียนได้ นอกจากนี้อิทธิพลของสื่อมวลชนทุกประเภทยังมีบทบาทและอิทธิพลเหนือความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของนักเรียนยิ่งถ้าสื่อสารมวลชนต่างๆ เสนอแต่ในสิ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม เช่น ข่าวเกี่ยวกับการปล้นจี้ การประกอบอาชญากรรม การกระทำทางเพศอื่นๆ ก็จะเป็นการสร้างทัศนคติและค่านิยมไปในทิศทางที่ไม่ดีและไม่ก่อประโยชน์ให้กับตัวนักเรียนและส่วนรวม ซึ่งมีตัวอย่างปรากฏหลายรายที่นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากภาพยนตร์ โทรทัศน์ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย

จะเป็นได้ว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนนั้นมีสาเหตุที่มาหลายด้านประกอบด้วยสาเหตุที่เกี่ยวกับตนเอง พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อนฝูง โรงเรียน สภาพแวดล้อม และอื่นๆ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ระบบการติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็ว ก่อให้เกิดการรับวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ที่ขัดต่อความพึงพอใจของส่วนร่วมและการเอาแบบอย่างที่ไม่ดีต่างๆ จากสื่อมวลชนนั้นๆ อันเป็นผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความประพฤติของนักเรียนเป็นอย่างมาก

สุชา จันท์เอม (2524: 98) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของเด็กเกรโดยทั่วไปมักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ต่อต้านกฎระเบียบและข้อห้ามต่างๆ เด็กพวกนี้จึงมักทำผิดกฎหมาย ขาดระเบียบ หากอยู่ในโรงเรียนเด็กเหล่านี้ก็มักไม่ยอมอยู่ในระเบียบข้อบังคับ ชอบหนีโรงเรียนและประพฤติตัวไปในทางเสียหาย เช่น ดิตยาเสพติด เล่นการพนัน และสมพงษ์ มนูญชัย (2525: 59) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนที่ควรได้รับความสนใจอื่นๆ อีก เช่น การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ สุบบุหรี ดิมสุรา เสพยาเสพติดให้โทษหรือแม้แต่การประพฤติตนในทำนองชู้สาว ในปัจจุบันกำลังทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงไม่ควรละเลยต่อปัญหาดังกล่าวและหน้าที่จะร่วมมือกับทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหา เป็นต้นว่าพ่อแม่จะต้องให้ความรักความอบอุ่นดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมระเบียบวินัยให้แก่บุตรธิดาหรือสมาชิกในครอบครัว อบรมความประพฤติให้ดำรงอยู่ในกรอบของศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม ให้การศึกษาให้เด็กได้รู้และเข้าใจถึงพิษภัยของสิ่งชั่วร้ายที่เป็นอบายมุขทั้งปวง และพยายามหลีกเลี่ยงจากสิ่งเหล่านั้น และนอกจากนี้วิธีการอบรมสั่งสอนและการให้ความรักการเอาใจใส่แก่เด็กอย่างจริงจังแล้ว ผู้ใหญ่ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง รู้จักวางแผนชีวิตตนเองอย่างมีเหตุผล สนับสนุนให้เด็กใช้เวลาว่างไปในทางที่เกิดประโยชน์ ด้วยการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ทำงานอดิเรก สนับสนุนให้มีอิสระเป็นตัวของตัวเอง เช่น ในด้านการแต่งกาย การใช้จ่ายเงิน การคบเพื่อน หรือการเลือกเรียนเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตด้วยตนเอง (พุทรา เชื้อมนามแฝง. 2527: 19)

ชูชัย สมิทธิไกร (2527: 22-23) ได้สรุปความคิดเห็นของดราเยเกอร์ส (Dreikurs) ว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนั้นเป็นผลงานมาจากความพยายามที่จะสนองเป้าหมาย 4 ประการคือ ความสนใจจากผู้อื่น ความต้องการที่จะมีอำนาจ ความต้องการที่จะแก้แค้น และความต้องการที่จะแสดงความอ่อนแอของตน

ธีระ ชัยยุทธยรรยง (2527: 66) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็นมากที่สุด โดยจะพยายามที่จะแสวงหาความรู้จากหลายแหล่งด้วยกัน วิธีที่ง่ายที่สุดคือการศึกษารหัสหรืออ่านจากหนังสือที่มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน บางประเภทอ่านแล้วทำให้เด็กเกิดอยากลองอยากเลียนแบบจนกระทั่งแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาและผลเสียต่อตัวเด็กและสังคม อิทธิพลจากวิทยุซึ่งเสนอเรื่องหรือบันเทิงเสียงที่ไม่เหมาะสม ภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ซึ่งเสนอเรื่องอาชญากรรมเรื่องผิดศีลธรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กเกิดการกระทำผิดวินัยขึ้นได้

4.3 วินัยด้านการแต่งกาย

4.3.1 ความหมายของการแต่งกาย

พวงผกา แซ่ตัน (2554: 7) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรม การแต่งกายตามระเบียบการแต่งกายของโรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ การแต่งกาย เครื่องแบบนักเรียน เครื่องแบบพลศึกษา เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีด้วยความเรียบร้อย

พุดิพงศ์ ทรงนวล (2556: 6) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรม การแต่งกายตามระเบียบการแต่งกายของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ได้แก่ การแต่งกาย เครื่องแบบนักเรียน เครื่องแบบพลศึกษา เครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีด้วยความเรียบร้อย

สุเทพ แสงธรรม (2553: 9) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง การ แสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียน ได้แก่ การแต่งเครื่องแบบ เครื่องหมาย การสวมเสื้อ กางเกง กระโปรง รองเท้า ถุงเท้า ทรงผม การแต่งหน้า เครื่องประดับ ประเภทต่างๆ

ทินกร วิลาวลัย (2550: 6) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง การแต่งกาย ของนักเรียนด้วยชุดนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแต่งกายชุด นักเรียน และการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนหนองอารีพิทยา

กัณฑ์พัฒน์ ทองเพชร (2552: 6) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง การที่ นักเรียนแต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการแต่งกายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแต่ง กายด้วยเครื่องแบบนักเรียน กีฬา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และชุดฝึกงานที่เหมาะสมแก่สภาพ นักเรียน

ประกิต วงศ์มอญ (2550: 6) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง การแสดงออก ของนักเรียนในการสวมชุดนักเรียนหรือชุดอื่นที่ตรงตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

รัชนิวรรณ เวชปาน (2552: 6) ได้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรม ในการแต่งกายที่เหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ และความถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

จากที่มีผู้ให้ความหมายของการแต่งกายไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า การแต่งกาย หมายถึง กระบวนการและผลการบริหารจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อปฏิบัติของ โรงเรียน ได้แก่ การแต่งเครื่องแบบ เครื่องหมาย การสวมเสื้อ กางเกง กระโปรง รองเท้า ถุงเท้า ทรงผม การแต่งหน้า และเครื่องประดับประเภทต่างๆ

4.3.2 ระเบียบการแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียน

การแต่งกายของนักเรียนใช้หลักเกณฑ์จากกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 32 ลงวันที่ 22 เมษายน 2551 ข้อ 2(1) การแต่งกายถือว่าไม่เหมาะสมกับสภาพ ของนักเรียน คือ นักเรียนชายตัดผมหรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้ หนวดเครา นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ผมยาวเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบให้เรียบร้อย และนักเรียนใช้เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริม

สวย กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเครื่องแบบนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2527 ข้อ 5(5.6) ไว้คือ

1. เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนชาย

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น
 - 2) เครื่องหมาย ใช้ชื่อย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง
 - 3) กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น
 - 4) เข็มขัด หนัง สีดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด
- นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

6) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเจื่อนกลาสีดำหรือสีกรมท่าแขนสั้น
- 2) เครื่องหมาย ใช้ชื่อย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง
- 3) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า
- 4) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า
- 5) ถุงเท้า สั้น สีขาว

2. เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา

นักเรียนชาย

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น
 - 2) เครื่องหมาย ใช้ชื่อย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง
 - 3) กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น
 - 4) เข็มขัด หนัง สีดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด
- นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้
- 5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก
 - 6) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

2) เครื่องหมาย ใช้ชื่อย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

3) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

4) เข็มขัด หนังหรือผ้าสีดำ หัวเข็มขัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด หุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

6) ถุงเท้า สั้น สีขาว

วิทยา เทพยา (2524: 20) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างบุคลิกว่า การเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของบุคคลส่วนหนึ่งคือการแต่งกาย และการแต่งกายไม่จำเป็นต้องแต่งด้วยเสื้อผ้าที่มีมากมาย ต้องคำนึงถึงความสะอาดเรียบร้อย รู้จักใช้สีให้ถูกต้องและเหมาะสมแก่กาลเทศะ ตลอดจนรูปร่างและส่วนต่างๆ ของร่างกายด้วย เช่น การแต่งเล็บ หน้าตาและจะมุกทำให้พอดี อย่างมากจนเกินไป จนดูน่าเกลียด

จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์ (2526: 65-73) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่าจะมีความสนใจส่วนบุคคลในเรื่องการแต่งกาย ทรงผม สัดส่วนของร่างกาย ใบหน้า ผิวพรรณ โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงจะพยายามแต่งกายให้เหมือนกับเพื่อน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้วัยรุ่นยังสนใจที่จะแสวงหาความอิสระ เริ่มสนใจการเรียน ศาสนา สิ่งสำคัญคือความสนใจในเพศตรงข้าม

ธำรงค์ศักดิ์ หมีนจักร และวัชร ทรัพย์มี (2527: 42-43) และวิจิตร อาชะกุล (2528: 123-134) การแต่งกายเพื่อให้เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพนั้น ควรแต่งกายให้สะอาดถูกกาลเทศะและเหมาะสมกับฐานะเป็นสิ่งสำคัญ การแต่งกายที่มีรสนิยมดีคือ การแต่งกายที่มีความเหมาะสมกับรูปร่าง สถานที่และกาลเทศะ บางคนเข้าใจผิดว่าการเป็นคนดีมีรสนิยมดีในการแต่งกาย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเรื่องที่ต้องศึกษา ปัจจุบันมีนิตยสารเป็นจำนวนมากที่มีรายการแนะนำเรื่องการแต่งกายอย่างเหมาะสม ควรเลือกแบบที่เหมาะสมกับรูปร่าง วัย อาชีพ ตำแหน่ง หน้าที่การงาน สถานที่ และที่สำคัญคือควรแต่งกายอย่างประณีตทั้งเสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า กระเป๋า การแต่งกายดีไม่ได้หมายความว่าต้องสวมแต่งด้วยอาภรณ์หรูหราราคาแพง ทางที่ดีควรคิดจำนวนงบประมาณในการแต่งกายของตนให้เหมาะสมกับฐานะ การแต่งกายดีไม่จำเป็นต้องมีเสื้อผ้าหลายชุดแต่ควรมีชุดที่ใช้ได้หลายโอกาส และรู้จักสลับสับเปลี่ยน ตกแต่งให้ดูแปลกตา และผู้ที่แต่งกายดี ย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้คนอยากคบหาพูดคุยด้วย เครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้างและสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนได้ การแต่งกายดีทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องใช้ของที่มีราคาแพงหรือหรูหรา แบบทันสมัย ไม่ต้องถึงนาสมัย เป็นการสิ้นเปลือง สิ่งที่สำคัญคือแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างของตน การแต่งกายของคนเราย่อมบ่งบอกอะไรหลายอย่างว่าผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ฯลฯ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายเป็นจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่นเหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ และส่วนผู้ที่แต่งกายดี ประพฤติดี มีเสน่ห์ ผู้คนอยากใกล้ชิดสนทนาร่วมด้วย

จะเห็นได้ว่าการมีวินัยในด้านการแต่งกายมีความจำเป็นและสำคัญในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ จนมีการออกกฎและระเบียบกระทรวงมาเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติในโรงเรียนและสถานศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศักดิ์ชัย ศิริศักดิ์ (2551: 58) ได้ศึกษาการบริหารจัดการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านบึงโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนพัฒนาวินัยนักเรียนโดยใช้บทบาทสมมติ การแสดงละคร สถานการณ์จำลอง เกม แบบประเมินผลการพัฒนาวินัยนักเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมความมีวินัยโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประเทือง ชันอาสา (2549: 79-81) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 จำนวน 475 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดและเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัญลักษณ์ สุวรรณรัตน์ (2550: 201) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 174 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกพัฒน์ ทองเพชร (2552: 201) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบน

มาตรฐาน การทดสอบค่าที่ และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครู จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาวิณี โสธายะเพ็ชร (2549: 166-172) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบของนักเรียนประถมศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร 3 คน ครู 103 คน และผู้ปกครองจำนวน 354 คน รวมทั้งสิ้น 460 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแนวคำถามในการสนทนากลุ่มนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมระเบียบวินัย ปัจจัยด้านครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความมีวินัย และปัจจัยด้านด้านบริบทของสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเชื่อมต่อของอาคารเรียน มีการจัดระบบระเบียบของโต๊ะเก้าอี้ตามที่ต่าง ๆ มีป้ายนิเทศ / โปสเตอร์คำสอน ข้อความต่าง ๆ ในการสอนคุณธรรม

สุสรุทธ์ ไชโยรักษ์ (2549: 102) ที่ศึกษาบทบาทของครูและผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน: พหุกรณีศึกษา พบว่า การที่นักเรียนจะประพฤติดี มีกำลังใจในการทำมาความดี และเกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่ตนทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง ครูจะต้องเริ่มจากการชี้แจง การแนะนำและบอกรายละเอียดต่าง ๆ ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของนักเรียน การทำความผิดของนักเรียน ไม่ตัดสินทำโทษทันที แต่คำนึงถึงความกดดันของสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล โดยใช้คำพูดที่แสดงถึงความห่วงใย ให้ทางเลือกในการแก้ปัญหากับตนเองและเมื่อนักเรียนรับรู้ถึงสิ่งที่ดีหรือไม่ดีแล้วยอมส่งผลให้สามารถกำกับตนเองในการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีงามด้วย

เชษฐา ปาละกุล (2551: 120) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารวินัยนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 37 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียนในทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏมีคะแนนสูงสุด ทั้งทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ารองลงมาคือ ด้านการสื่อสารหรือการแจ้งกฎระเบียบ ด้านปรับพฤติกรรมและการลงโทษ และคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดกฎระเบียบ ด้านปรับพฤติกรรมและการลงโทษ และคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดกฎระเบียบ ในทัศนะของครู พบว่ารองลงมา

คือ ด้านปรับปรุงพฤติกรรมและการลงโทษ ด้านการสื่อสารหรือการแจ้งกฎระเบียบ และคะแนนต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดกฎระเบียบเช่นกัน

น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ (2551: 135-136) ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษากับนักเรียน 37 คน ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ช่วง เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดกิจกรรม แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 86-87) ที่ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe' พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อแนวทางส่งเสริมระเบียบวินัย แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ และผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมวินัย ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมวินัยแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมวินัยไม่แตกต่าง ด้านการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียนแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียนแตกต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกวินัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความ

คิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกวินัย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ และผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกวินัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้แตกต่างกัน

รัชนิวรรณ เวชปาน (2552: 120) ได้ศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับพฤติกรรมความวินัย 5 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านการเดินแถว การเข้าแถว ด้านความรับผิดชอบ ด้านมารยาท ด้านความประพฤติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัย ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมความมีวินัยโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

พวงผกา แซ่ตัน (2554: 120) ได้ศึกษาวินัยนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า วินัยนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยการเปรียบเทียบวินัยนักเรียนจำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความประพฤติ-ปฏิบัติด้านเดียวเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักเรียนหญิงมีวินัยสูงกว่านักเรียนชาย จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวินัยนักเรียนสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามการพักอาศัย โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่านักเรียนที่อยู่ร่วมกับบิดาและมารดามีวินัยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา ขอเสนอแนะในการพัฒนาวินัยของนักเรียน การปลูกฝังวินัยเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมถ้ามีการปลูกฝังและหล่อหลอมวินัยให้กับเด็กนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัวที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ต่อมาก็คือโรงเรียนแล้วทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาไป รวมทั้งสังคมต้องร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นการพัฒनावินัยในตนเองให้กับเด็ก

สถาพร สุธุข (2554: 104-105) ได้ศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ได้มีอิทธิพลทางตรงต่อการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียน แต่มีอิทธิพลทางอ้อม ผ่านปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียน นั้นแสดงให้เห็นว่าการที่โรงเรียนมีการส่งเสริมวินัยให้กับนักเรียน การจัดชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของครู และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู-นักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนมีการรับรู้ความสำคัญของความมีวินัย มีการรับรู้ความสามารถของตนเองที่จะแสดงพฤติกรรม ความมีวินัยและ

ส่งผลให้นักเรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยที่สูงขึ้น และเมื่อนักเรียนมีคุณลักษณะ ดังกล่าวแล้ว จึงทำให้นักเรียนมีการกำกับตนเองด้านความมีวินัยได้ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ภาคภูมิ อิ่มสะอาด (2554: 68) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง พบว่า ชุมชนเป็นแหล่งสนับสนุนพฤติกรรม ชุมชนเป็นแหล่งขัดขวางพฤติกรรม และชุมชนเป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยม หากชุมชนเป็นแหล่งต้นแบบการสนับสนุนในทางไม่ดี หรือขัดขวางความดีและมีค่านิยมที่ไม่ดีก็จะทำให้พฤติกรรม เบี่ยงเบนไปตามอิทธิพลของชุมชน นักเรียนที่อาศัยอยู่ในสภาพชุมชนที่ดี ก็จะทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีขึ้นตามไปด้วย ตรงกันข้ามหากนักเรียนอาศัยอยู่ในสภาพชุมชนที่ย่ำแย่ ก็อาจทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองที่ลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บรรยากาศการอยู่ร่วมกันในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ กฎระเบียบการอยู่ร่วมกันในชุมชน รวมถึงการเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของบุคคลในชุมชนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นวัยที่มีความต้องการการได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างหรือจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ หากสังคมนั้นยกย่องคนดี บุคคลในสังคมย่อมประพฤติดีเพื่อตนเองได้รับการยกย่องด้วยเช่นกันในทางตรงกันข้ามหากชุมชนขาดกฎระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน ไม่เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ไม่ช่วยกันดูแลบุตรหลานย่อมทำให้ชุมชนมีแต่ความวุ่นวายและก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา

วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 120) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน จำนวน 448 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกวินัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียน และด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมวินัยผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พุดพิงศ์ ทรงนวล (2556: 60) ได้ศึกษาปัญหาและการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จังหวัดชลบุรี โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยข้อความเกี่ยวกับปัญหาและการเสริมสร้างวินัยนักเรียน จำนวน 47 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาวินัยนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการประพฤติผิดวินัยนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีการ

ประพจน์ผิวดินนักเรียนสูงกว่านักเรียนหญิงในทุกๆ ด้าน และจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงด้านความประพจน์ด้านเดียวเท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาการประพจน์ผิวดินนักเรียนมากกว่าระดับชั้นประถมศึกษา

วัชรกร ทนไชย (2556: 120) ได้ศึกษาความมีวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองผักขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 6 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความตั้งใจ และด้านความอดทน ผลการวิจัยพบว่า วินัยนักเรียนโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่มีวินัยค่อนข้างสูง โดยวินัยนักเรียนจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจ ด้านความอดทน ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์ ความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามเพศทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความซื่อสัตย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามระดับชั้นทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความเชื่อมั่นในตนเองและด้านความอดทนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เชเวียคอฟ และฟริทซ์ (Sheviakov; & Fritz. 1955. อ้างอิงจาก ภาวิณี โสธายะเพ็ชร. 2549 : 48) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรจะเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการให้ปฏิบัติตามคำสั่ง และยังคงได้ให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ควรเป็นเรื่องความเต็มใจ ซึ่งมีใช้การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังวินัยให้เกิดขึ้นในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบ และความรักในอุดมคติหรือการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น

Scriven, M. S. (1981: 80) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอไฮโอ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอไฮโอเกี่ยวกับบทบาทและปัญหาเกี่ยวกับวินัยในโรงเรียน พบว่าผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัศึกษายินดีและเต็มใจที่จะเข้าเกี่ยวข้องกับการรักษาวินัยของโรงเรียน และนอกจากนั้นยังพบว่า กฎในโรงเรียนที่เข้มงวดไม่สามารถที่จะช่วยลดปัญหาทางวินัยของโรงเรียนได้เลย การทำงานร่วมกับผู้ปกครอง การเยี่ยมเยียนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางวินัยจะเป็นวิธีช่วยแก้ปัญหาทางวินัยของโรงเรียนได้

McMullen, C.M.(1985: 616) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวินัยกับระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง เพื่อเน้นการพัฒนาวิธี พบว่า ปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการ สภาพแวดล้อมที่ดี ยึดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่ และมีระเบียบวินัย การวิจัยได้สนับสนุน ให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้ 1) ฝึกครูให้สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน 2) สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน 3) กำหนดความรับผิดชอบต่อปัญหาโดยการ ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางของพฤติกรรม 4) พิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบวินัยและจำกัด ขอบเขตการทำผิด 5) กำหนดโครงการให้นักเรียนหยุดพักการเรียนชั่วคราวในโรงเรียน 6) วางแผน พัฒนาผู้ที่กระทำผิดบ่อยๆ 7) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียน

Friesen F. and Cynthia N. (1997: 122-125) แห่งมหาวิทยาลัยเรจินาได้ศึกษาวิจัย เรื่องการสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับวินัยนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐซัสคาทเชวัน วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับ วินัยนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในมลรัฐซัสคาทเชวัน ทางด้านสภาพปัจจุบันของวินัยในโรงเรียน บทบาทของผู้ปกครองที่เข้าไปมีส่วนร่วมในด้านวินัยนักเรียน ความรุนแรงของพฤติกรรมประพฤติ ไม่ดีและการละเมิดวินัย ความเหมาะสมของการจัดการพฤติกรรมประพฤติไม่ดีและวินัยนักเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 143 คน จากประชากร 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ในการเข้าไป เกี่ยวข้องกับวินัยนักเรียนที่เป็นบุตร ธิดาของตนเองนั้น ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนแจ้งให้ทราบ ทางโทรศัพท์ เมื่อพบว่าบุตร ธิดา มีปัญหาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนยอมรับการลงโทษทาง ร่างกายเพื่อฝึกฝนวินัยเป็นลำดับสุดท้าย โดยที่การลงโทษในลักษณะนี้ ควรประกาศห้ามในโรงเรียน ประถมศึกษาของมลรัฐซัสคาทเชวันด้วย ด้านความรุนแรงของพฤติกรรมประพฤติไม่ดีนั้น ผู้ปกครองมี ความเห็นว่า การมีอาวุธ การดื่มกาและพฤติกรรมรุนแรงด้านร่างกายเป็นพฤติกรรมที่ควรต้องมีการ เข้มงวดที่สุด ในขณะที่พฤติกรรมอื่นๆ เช่น การใช้วาจาหยาบคาย การผลักผู้อื่นให้ล้มจาก กิจกรรมในสนามเด็กเล่น เป็นพฤติกรรมที่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการเข้มงวดน้อยในด้านการ จัดการพฤติกรรมประพฤติไม่ดี ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการประชุมครูและนักเรียนเป็นวิธีจัดการ พฤติกรรมด้านวินัยที่รุนแรงน้อยที่สุด ส่วนการลงโทษทางร่างกายเป็นวิธีจัดการพฤติกรรมที่รุนแรง มากที่สุด การจัดการวินัยเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อต้านสังคมพฤติกรรมเกี่ยวข้องทางเพศและ พฤติกรรมละเมิดสิทธิผู้อื่นนั้น ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการประชุมครูและนักเรียนเหมาะสม ที่สุด ส่วนพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎหมายและอันตรายทางร่างกาย ควรแจ้งผู้ปกครองโดยการนัดหมายหรือทางโทรศัพท์

Johnson, D.W. and Johnson, F.P. (1997: 276) ได้ศึกษาการใช้ทีมงานร่วมกันรักษาระเบียบวินัยด้านต่างๆ ของโรงเรียนและจัดกลุ่มให้คำปรึกษาของครู จะช่วยลดจำนวนพฤติกรรม เกี่ยวกับการกระทำผิดต่าง ๆ และส่งผลการหยุดและเลิกพฤติกรรมเหล่านั้น นอกจากนี้ยังได้สอบถาม

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดทีมงานร่วมกันรักษาระเบียบและการจัดกลุ่ม เพื่อให้คำปรึกษาครูว่าจะช่วยป้องกันปัญหาการกระทำผิดวินัย ซึ่งนำโรงเรียนไปสู่ความล้มเหลวได้หรือไม่ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นของผู้บริหารว่ามีผลต่อประสิทธิภาพของแนวปฏิบัติทั้งสองประการ และอัตราของการกระทำผิดวินัยโรงเรียนหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และไม่เกินชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 180 คน โรงเรียนในเมืองโอเรกอน จากคำตอบที่ได้ผู้บริหารทุกคนเห็นด้วยที่ว่าทีมงานร่วมกันรักษาวินัยและการจัดกลุ่มให้คำปรึกษาของครู ช่วยลดพฤติกรรมของการกระทำผิดวินัย ช่วยปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนและการลดเลิกพฤติกรรมทำผิดวินัย มีความสัมพันธ์กับความเห็นด้วยของผู้บริหารที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทั้งสองอย่าง

Encio, Raymond Paz. (2001: 961) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน ศึกษาเกี่ยวกับทัศนะของนักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนโดยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายแห่งหนึ่ง โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน 1,700 คน และครู 69 คน พฤติกรรมทางวินัยของนักเรียนที่ศึกษาได้แก่ การกระทำที่ไม่เหมาะสมและคำพูดที่นักเรียนคนหนึ่งแสดงออกที่ทำให้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสียหายสำหรับประชากรนักเรียนควรจะได้รู้จักก่อนที่จะสามารถนำการปฏิบัติทางวินัยไปใช้ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนและครูไม่รู้สึกว่าการปฏิบัติทางวินัยใดๆ มีประสิทธิผลในการป้องกันหรือในการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้บริหารรู้สึกที่ครูเป็นเหตุผลแรกสำหรับนโยบายวินัย ที่ประสบความสำเร็จซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของการจัดการชั้นเรียนของครู ส่วนนักเรียนเชื่อว่าผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของกระบวนการวินัย

Catherine J. Kiprop (2012: 120) ได้ศึกษาวิธีการบริหารจัดการมีวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเคนยา ซึ่งโรงเรียนมัธยมแต่ละแห่งมีวิธีการรักษาระเบียบวินัยภายในโรงเรียนที่ไม่เหมือนกัน แต่วิธีการทั่วไปที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เช่น การใช้กฎของโรงเรียน การลงโทษ การแนะนำและให้คำปรึกษา วิธีการเหล่านี้บางส่วนได้ช่วยโรงเรียนในการจัดการปัญหาวินัย สำหรับการจัดการระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพคือ ความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีวิธี การเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,188 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางการสุ่มของเครจซี่และมอร์แกน (Crejcie; & Morgan. 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้นและมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ออกตามขนาดของสถานศึกษา ได้สถานศึกษาขนาดเล็ก 5 แห่ง ขนาดกลาง 24 แห่ง ขนาดใหญ่ 19 แห่ง และขนาดใหญ่พิเศษ 19 แห่ง

ขั้นที่ 2 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สถานศึกษาโดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนเพื่อให้ได้จำนวนสถานศึกษาแต่ขนาดๆ ละ 3 แห่ง รวมทั้งหมด 12 แห่ง

ขั้นที่ 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างครูของสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามโควตา (Quota Sampling) ขนาดละเท่าๆ กัน จำนวน 90 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างครูของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 91 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 361 คน

ขั้นที่ 4 ทำการสุ่มอย่างง่ายครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษตามสัดส่วน (Proportion to size) ได้ผลดังตาราง 4

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	สถานศึกษา	ครู	สถานศึกษา	ครู
ใหญ่พิเศษ	เตรียมอุดมศึกษา	186	-	-
ใหญ่พิเศษ	สวนกุหลาบวิทยาลัย	138	-	-
ใหญ่พิเศษ	โยธินบูรณะ	105	-	-
ใหญ่พิเศษ	ศึกษานารี	157	-	-
ใหญ่พิเศษ	สตรีวิทยา	100	-	-
ใหญ่พิเศษ	มัธยมวัดสิงห์	181	-	-
ใหญ่พิเศษ	บางปะกอกวิทยาคม	116	โรงเรียนที่ 1	30
ใหญ่พิเศษ	ศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์	136	-	-
ใหญ่พิเศษ	เทพศิรินทร์	133	-	-
ใหญ่พิเศษ	สามเสนวิทยาลัย	127	โรงเรียนที่ 2	33
ใหญ่พิเศษ	รัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน	100	-	-
ใหญ่พิเศษ	ทวีธาภิเศก	123	-	-
ใหญ่พิเศษ	มัธยมวัดหนองแขม	104	-	-
ใหญ่พิเศษ	ศึกษานารีวิทยา	148	-	-
ใหญ่พิเศษ	นวมินทร์ชินุทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑล	105	โรงเรียนที่ 3	28
ใหญ่พิเศษ	วัดนวลนรดิศ	96	-	-
ใหญ่พิเศษ	วัดราชโอรส	104	-	-
ใหญ่พิเศษ	ชิโนรสวิทยาลัย	93	-	-
ใหญ่พิเศษ	สวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี	52	-	-
รวม				91
ใหญ่	โพธิสารพิทยากร	112	โรงเรียนที่ 1	35
ใหญ่	สตรีวัดอัมรินทร์	74	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	สถานศึกษา	ครู	สถานศึกษา	ครู
ใหญ่	ราชวินิตมัธยม	100	โรงเรียนที่ 2	31
ใหญ่	อิสลามวิทยาลัย แห่งประเทศไทย	89	-	-
ใหญ่	เบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	82	-	-
ใหญ่	สันติราษฎร์วิทยาลัย	84	-	-
ใหญ่	สตรีวัดระฆัง	94	-	-
ใหญ่	ปัญญาวรคุณ	61	-	-
ใหญ่	มัธยมวัดดุสิตาราม	87	-	-
ใหญ่	สุวรรณรามวิทยาคม	56	-	-
ใหญ่	วัดราชบพิตร	99	-	-
ใหญ่	วัดพุทธบูชา	70	-	-
ใหญ่	บางมดวิทยา	75	โรงเรียนที่ 3	24
ใหญ่	สีสุขหาดจวนอุปถัมภ์			
ใหญ่	ราชันหาจารย์	57	-	-
ใหญ่	สามเสนวิทยาลัย 2			
ใหญ่	ราชวินิตบางแคปานขำ	67	-	-
ใหญ่	ทีปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา)	49	-	-
ใหญ่	วัดอินทาราม	89	-	-
ใหญ่	จันทร์ประดิษฐาราม วิทยาคม	86	-	-
ใหญ่	สายปัญญา ในพระบรมราชูปถัมภ์	114	-	-
รวม				90
กลาง	ไทรมิตรวิทยาลัย	60	-	-
กลาง	มหารณพาราม	84	-	-
กลาง	ศิลาจารย์พิพัฒน์	67	-	-
กลาง	ทีปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดน้อยใน)	37	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	สถานศึกษา	ครู	สถานศึกษา	ครู
กลาง	วัดน้อยนพคุณ	48	-	-
กลาง	ฤทธิณรงค์รอน	74	-	-
กลาง	มัธยมวัดนายโรง	52	-	-
กลาง	วัดประดู่ในทรงธรรม	61	โรงเรียนที่ 1	37
กลาง	มัธยมวัดดาวคอง	32	-	-
กลาง	วัดรางบัว	40	-	-
กลาง	ทวีธาภิเศก บางขุนเทียน	55	-	-
กลาง	แจรงร้อยวิทยา	28	โรงเรียนที่ 2	17
กลาง	มัธยมวัดเบญจมบพิตร	59	โรงเรียนที่ 3	36
กลาง	นวลนรดิศวิทยาคม	54	-	-
	รัชมังคลาภิเษก			
กลาง	วัดบวรมงคล	25	-	-
กลาง	โยธินบูรณะ 2	55	-	-
กลาง	อุปรัตนราชกัญญา	29	-	-
	ราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ			
กลาง	วิมุตยารามพิทยากร	32	-	-
กลาง	มักกะสันพิทยา	32	-	-
กลาง	สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	19	-	-
กลาง	มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	107	-	-
กลาง	วัดราชาธิวาส	62	-	-
กลาง	ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์	58	-	-
กลาง	ไชยนิมพลีวิทยาคม	34	-	-
รวม				90
เล็ก	วัดบวรนิเวศ	47	โรงเรียนที่ 1	47
เล็ก	สวนอนันต์	39	-	-
เล็ก	พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	13	โรงเรียนที่ 2	13
เล็ก	วัดสระเกศ	30	โรงเรียนที่ 3	30
เล็ก	วัดสังเวช	23	-	-
รวม				90
รวม	67	5,205	12	361

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของ เซาวฤทธิ์ คุณบุราณ ประกอบกับแนวคิดที่ได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์ผลคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ความประพฤติและการแต่งกาย ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดของ กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2518 ในสร้างแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินระดับการบริหารวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียน

3. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. กำหนดโครงสร้างและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรแต่ละตัว

5. กำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องต้องกัน (Index of Item-Objective congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ที่มีเกณฑ์ค่า $IOC \geq .5$ ขึ้นไป

8. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

9. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .98

10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 361 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามกับครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานั้น

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 361 ชุด และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยขออนุญาตนัดวันเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 342 ฉบับ จากโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.74

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับกลับคืนมา
- 1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 1.3 นำคะแนนไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่รวบรวมได้ และตรวจสอบให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- 2.2 วิเคราะห์ระดับบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม รายด้านและรายข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์
- 2.3 วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารวินัยนักเรียนระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดและเขตที่ตั้งต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)
- 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1. ค่าเฉลี่ย (mean)
2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence, IOC)

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 3.1 สมมติฐานข้อ 1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)
- 3.2 สมมติฐานข้อ 2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา การนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดและเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้าน และรายข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารวินัยนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดและเขตที่ตั้งต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Anova: Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลปรากฏดังตาราง 2 - 3

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน (n=342)

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	89	26.02
ขนาดกลาง	90	26.32
ขนาดใหญ่	88	25.73
ขนาดใหญ่พิเศษ	75	21.93
รวม	342	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 26.32) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 26.02) โรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 25.73) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 21.93) ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน (n=342)

เขตที่ตั้งของโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพเขตชั้นใน	144	42.11
กรุงเทพเขตชั้นกลาง	75	21.93
กรุงเทพเขตชั้นนอก	123	35.96
รวม	342	100

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพเขตชั้นใน (ร้อยละ 42.11) รองลงมา ได้แก่ กรุงเทพเขตชั้นนอก (ร้อยละ 35.96) และเขตที่ตั้งที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ กรุงเทพเขตชั้นกลาง (ร้อยละ 21.93)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ผลปรากฏ ดังตาราง 4 – 5

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านความประพฤติ	4.18	0.61	มาก
ด้านการแต่งกาย	4.15	0.67	มาก
รวม	4.16	0.59	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยด้านความประพฤติดีมีคะแนนสูงสุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.61) และด้านการแต่งกาย ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.67) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อได้ผลปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามรายชื่อ

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านความประพฤติ				
1.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนหนีเรียน	4.06	0.78	มาก
2.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนออกนอก สถานศึกษาในช่วงเวลาเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต	4.18	0.78	มาก
3.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนเล่นการพนัน	4.20	0.76	มาก
4.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนพกพาอาวุธ มาทำร้ายกัน	4.33	0.77	มาก
5.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียน ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	4.33	0.74	มาก
6.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียน ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	4.46	0.69	มาก
7.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียน สูบบุหรี่	4.35	0.80	มาก
8.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนขโมย ทรัพย์สินของคนอื่น	4.17	0.74	มาก
9.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนข่มขู่บังคับ เพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น	4.19	0.75	มาก
10.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนก่อเหตุ ทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้อื่น	4.27	0.70	มาก
11.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนรวมกลุ่ม สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น	4.13	0.71	มาก
12.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม ทางเพศที่ไม่เหมาะสม	4.11	0.75	มาก
13.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับ การค้าประเวณี	4.19	0.82	มาก
14.	มีการบริหารจัดการในการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน เพื่อป้องกันการเที่ยวเตร่เวลาว่าง	3.95	0.77	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านความประพฤติ (ต่อ)				
15.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนรวมกลุ่มซบเซา จักยานยนต์ในลักษณะสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น	4.00	0.82	มาก
16.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดง พฤติกรรมรบกวนผู้อื่นในเวลาเรียน	4.13	0.74	มาก
17.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดงกิริยา วาทะที่ไม่สุภาพ	4.19	0.75	มาก
18.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนทำลาย ทรัพย์สินของส่วนรวม	4.20	0.77	มาก
19.	มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเข้าเรียนไม่ตรงเวลา ของนักเรียน	4.17	0.85	มาก
20.	มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการมาโรงเรียนสาย ของนักเรียน	4.14	0.96	มาก
21.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนหลีกเลี่ยง การเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง	4.12	0.88	มาก
22.	มีการบริหารจัดการในการควบคุมการใช้เครื่องมือ สื่อสารในขณะเรียน	3.80	1.00	มาก
ด้านการแต่งกาย				
23.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแต่งชุด นักเรียนที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	4.25	0.82	มาก
24.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแต่งชุดพละ และชุดกีฬาที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	4.17	0.80	มาก
25.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียน ติดเครื่องหมายต่างๆ ที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	4.08	0.81	มาก
26.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนสวมถุงเท้า ตามแบบที่โรงเรียนกำหนด	4.15	0.83	มาก
27.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนสวมรองเท้า ตามแบบที่โรงเรียนกำหนด	4.18	0.72	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านการแต่งกาย (ต่อ)				
28.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้ นักเรียน ใช้เข็มขัด ตามที่โรงเรียนกำหนด	4.14	0.78	มาก
29.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ นักเรียน สวมเครื่องประดับ	4.06	0.83	มาก
30.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ นักเรียนไว้ทรงผม ที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	4.25	0.82	มาก
31.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ นักเรียนชวยผม ดัดผม และทำสีผม	4.25	0.77	มาก
32.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ นักเรียน ใช้เครื่องสำอางสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย	3.94	0.84	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 6 มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้ นักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ข้อ 7 มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้ นักเรียนสูบบุหรี่ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.80) และข้อ 5 มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้ นักเรียนดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารวินัยนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Anova: Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ผลปรากฏดังตาราง 6 – 17

ตาราง 6 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.38	3	2.13	6.29	0.00*
	ภายในกลุ่ม	114.33	338	0.34		
	รวม	120.71	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{x}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		4.06	4.23	4.01	4.36
ขนาดเล็ก	4.06	-	0.17	-0.05	0.30*
ขนาดกลาง	4.23		-	-0.22	0.13
ขนาดใหญ่	4.01			-	0.35*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.36				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่

ตาราง 8 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความประพฤติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความประพฤติ	ระหว่างกลุ่ม	4.86	3	1.62	4.50	0.00*
	ภายในกลุ่ม	121.51	338	0.36		
	รวม	126.37	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความประพฤติ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{x}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		4.03	4.24	4.08	4.33
ขนาดเล็ก	4.03	-	0.21	0.05	0.30*
ขนาดกลาง	4.24		-	-0.16	0.09
ขนาดใหญ่	4.08			-	0.25
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.33				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ตาราง 10 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการแต่งกาย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการแต่งกาย	ระหว่างกลุ่ม	14.15	3	4.72	11.37	0.00*
	ภายในกลุ่ม	140.22	338	0.42		
	รวม	154.37	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการแต่งกาย จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{x}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		4.13	4.21	3.85	4.42
ขนาดเล็ก	4.13	-	0.08	-0.28*	0.29*
ขนาดกลาง	4.21		-	-0.36*	0.21
ขนาดใหญ่	3.85			-	0.57*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.42				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ตาราง 12 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.96	2	2.48	7.26	0.00*
	ภายในกลุ่ม	115.57	339	0.34		
	รวม	120.71	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนเป็นรายคู่

เขตที่ตั้งของโรงเรียน	$\bar{x}$	กรุงเทพชั้นใน	กรุงเทพชั้นกลาง	กรุงเทพชั้นนอก
		4.16	4.36	4.03
กรุงเทพเขตชั้นใน	4.16	-	0.20	-0.13
กรุงเทพเขตชั้นกลาง	4.36		-	-0.33*
กรุงเทพเขตชั้นนอก	4.03			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นนอก มีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลาง

ตาราง 14 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความประพฤติ จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความประพฤติ	ระหว่างกลุ่ม	2.84	2	1.42	3.90	0.02*
	ภายในกลุ่ม	123.52	339	0.36		
	รวม	126.37	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความประพฤติ จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนเป็นรายคู่

เขตที่ตั้งของโรงเรียน	$\bar{x}$	กรุงเทพชั้นใน	กรุงเทพชั้นกลาง	กรุงเทพชั้นนอก
		4.14	4.33	4.09
กรุงเทพชั้นใน	4.14	-	0.19	-0.05
กรุงเทพชั้นกลาง	4.33		-	-0.24*
กรุงเทพชั้นนอก	4.09			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นนอกมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลาง

ตาราง 16 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการแต่งกาย จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

การบริหารวินัยนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการแต่งกาย	ระหว่างกลุ่ม	12.80	2	6.40	15.32	0.00*
	ภายในกลุ่ม	141.58	339	0.42		
	รวม	154.37	341			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Schffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการแต่งกาย จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนเป็นรายคู่

เขตที่ตั้งของโรงเรียน	$\bar{x}$	กรุงเทพชั้นใน	กรุงเทพชั้นกลาง	กรุงเทพชั้นนอก
		4.19	4.42	3.91
กรุงเทพเขตชั้นใน	4.19	-	0.23*	-0.28*
กรุงเทพเขตชั้นกลาง	4.42		-	-0.51*
กรุงเทพเขตชั้นนอก	3.91			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลางมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติมากกว่าโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นใน โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นนอกมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติน้อยกว่าโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นใน และโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลาง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ความประพฤดีและการแต่งกาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเขตที่ตั้งของโรงเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกัน มีการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,188 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางการสุ่มของเครจซี่และมอร์แกน (Crescie; & Morgan.1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นและมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit)

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ

- 2.1.1.1 ขนาดเล็ก
- 2.1.1.2 ขนาดกลาง
- 2.1.1.3 ขนาดใหญ่
- 2.1.1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

2.1.2 เขตที่ตั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 เขต คือ

- 2.1.2.1 กรุงเทพมหานคร
- 2.1.2.2 กรุงเทพมหานคร
- 2.1.2.3 กรุงเทพมหานคร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 2 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความประพฤติ

2.2.2 ด้านการแต่งกาย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารวินัยนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด จำนวน 32 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 361 ชุด ได้รับกลับมา 342 ชุด
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การคำนวณการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารวินัยนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Anova: Analysis of Variance)
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารวินัยนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Anova: Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยด้านความประพฤติมีคะแนนสูงสุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.61) และด้านการแต่งกาย ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.67)
2. การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารวินัยด้านความประพฤติและการแต่งกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารวินัยด้านความประพฤติและการแต่งกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, $S.D. = 0.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยค่าเฉลี่ยด้านความประพฤติมีคะแนนสูงสุด ($\bar{x} = 4.18$, $S.D. = 0.61$) และด้านการแต่งกาย ($\bar{x} = 4.15$, $S.D. = 0.67$) ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน ทั้งด้านการปกครอง การสร้างวินัย การปลูกฝังคุณธรรม ความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด รวมทั้งรู้คุณค่าสืบสานวัฒนธรรมและขนบประเพณี อันติงามของไทย ตลอดจนโรงเรียนมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความประพฤติและการแต่งกายให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษเมื่อนักเรียนประพฤติผิดหรือแต่งกายไม่ถูกต้อง ครูมีการว่ากล่าวตักเตือน ลงโทษ มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีและแต่งกายดี มีการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทือง ชันอาสา (2549 : 80) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศักดิ์จิตา สรรเสริฐ (2557: 73) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า ระดับการปฏิบัติงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกาย และด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 120) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พูลสวัสดิ์ นาคเสน (2554 : 78) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดใน 3 ลำดับสุดท้าย ได้แก่ การบริหารจัดการในการควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสารในขณะเรียน การบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนใช้เครื่องสำอางสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย และการบริหารจัดการในการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเพื่อป้องกันการเที่ยวเตร่เวลากลางคืน ดังนั้น ผู้บริหารควรมุ่งหาแนวทางในการบริหารจัดการวินัยดังกล่าวให้มากขึ้น

2. การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.36$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.06$) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.36$) กับขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.01$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.23$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.06$) , ขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.01$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.06$) , ขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.01$) กับขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.23$) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.36$) กับขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.23$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากร เช่น บุคลากร งบประมาณ สถานที่ ระบบการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหารแตกต่างกัน จึงประสบปัญหาในการบริหารวินัยนักเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษค่อนข้างมีความพร้อมมากกว่าจึงทำได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552: 137) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลอย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ วันเพ็ญ สัตยากุล (2555: 120) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีแนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.24$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.03$) , ขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.08$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.03$) , ขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.08$) กับขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.24$) , ขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.33$) กับขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.24$) และขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.33$) กับขนาดใหญ่ ($\bar{x} = 4.08$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีการแข่งขันสูง มีความพร้อมทั้งงบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยี สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ นักเรียนจำนวนมากต้องการจะเข้าไปเรียน โรงเรียนจึงมีโอกาสนในการคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ความประพฤติดี เข้าสู่โรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ดี มีการศึกษาที่ดี มีสถานะทางสังคมสูง มีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการศึกษา ความร่วมมือในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี ตลอดจนมีการตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลโรงเรียนมีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนในด้านความประพฤติเป็นอย่างดี ขณะเดียวกันโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ได้รับความ

นิยมน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีโอกาสได้คัดเลือกเพื่อรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ตลอดจนโรงเรียนอาชีวขาดแคลนงบประมาณและบุคลากร ส่งผลผลการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติของผู้บริหารแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ดา สรรเสริฐ (2547: 84) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานวินัยด้านความประพฤติแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกับขนาดเล็กและขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.21$) กับขนาดเล็ก ($\bar{x} = 4.13$) , และขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.42$) กับขนาดกลาง ($\bar{x} = 4.21$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระบบบริหารวินัยที่ดี มีความพร้อมในด้านของบุคลากรมากกว่า สามารถแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรรับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการแต่งกายของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางอาจมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ประกอบกับมีภาระงานมาก ไม่สามารถดูแลในเรื่องการแต่งกายของนักเรียนได้อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีอุปสรรคในการบริหารวินัยนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552: 138) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านดังต่อไปนี้

3.1 การบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพมหานครเขตชั้นนอกมีการบริหารวินัยนักเรียนแตกต่างกับโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพมหานครเขตชั้นกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพมหานครเขตชั้นกลาง ($\bar{x} = 4.36$) กับกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.16$) และกรุงเทพมหานครเขตชั้นนอก ($\bar{x} = 4.03$) กับกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.16$) มีการบริหารวินัยนักเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน การดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอของครู ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางสังคม ค่านิยม สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย การรับรู้ข่าวสาร และแบบอย่างด้านวินัยของแต่ละเขตที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ สัญลักษณ์ สุวรรณรัตน์ (2550: 201) ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร

วินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามเขตที่ตั้งโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติ พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นนอกมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกับโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลาง ($\bar{x} = 4.33$) กับกรุงเทพเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.14$) และกรุงเทพเขตชั้นนอก ($\bar{x} = 4.09$) กับกรุงเทพเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.14$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะพฤติกรรมและความประพฤติปฏิบัติของผู้ใหญ่ที่ไม่เหมาะสมเป็นอิทธิพลที่เด็กเอาอย่างได้ และหากโรงเรียนใดที่มีเขตตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม นักเรียนอาจจะเอาอย่างพฤติกรรมที่ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทือง ชันอาสา (2549: 79-81) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนด้านความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย พบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งกันมีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนที่อยู่กรุงเทพเขตชั้นกลาง ($\bar{x} = 4.42$) กับกรุงเทพเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.19$) , กรุงเทพเขตชั้นนอก ($\bar{x} = 3.91$) กับกรุงเทพเขตชั้นใน ($\bar{x} = 4.19$) และกรุงเทพเขตชั้นนอก ($\bar{x} = 3.91$) กับกรุงเทพเขตชั้นกลาง ($\bar{x} = 4.42$) มีการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระบบการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน การดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอของครู ภาวะเศรษฐกิจในครอบครัวของนักเรียน ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูตามดูแลการแต่งกายของนักเรียน เนื่องจากต้องไปทำงานแต่เช้าและการจราจรที่ติดขัด ประกอบกับนักเรียนในปัจจุบันเติบโตขึ้นมาในยุคของโลกาภิวัตน์และได้รับอิทธิพลกระแสของวัฒนธรรมตะวันตก การบริโภคนิยม ผ่านสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทือง ชันอาสา (2549: 79-81) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งต่างกันมีปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยด้านความประพฤติมีคะแนนสูงสุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.61) และด้านการแต่งกาย ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.67) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดใน 3 ลำดับสุดท้าย ได้แก่ การบริหารจัดการในการควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสารในขณะเรียน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 1.00) การบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนใช้เครื่องสำอางสิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.84) และการบริหารจัดการในการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเพื่อป้องกันการเที่ยวเตร่เวลาว่าง ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.77) ดังนั้นควรมุ่งบริหารสภาพปัญหาการควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสารในขณะเรียน เนื่องจากในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาวินัยดังกล่าวค่อนข้างมาก จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สมาร์ทโฟน ดังนั้นงานวิจัย...มุ่งการแก้ปัญหาเชิงบวก การจูงใจให้จัดการใช้อุปกรณ์กับเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือการเรียนการสอน

1.2 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนโดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.01$) และจำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า การบริหารวินัยนักเรียนของโรงเรียนที่อยู่กรุงเทพมหานครชั้นนอกมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.03$) ดังนั้นควรมุ่งหาแนวทางในการบริหารจัดการวินัยดังกล่าวให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารในตัวแปรอื่นๆ มากขึ้น เนื่องจากยังไม่ค่อยมีผู้วิจัยทำการศึกษการบริหารวินัยของผู้บริหาร โดยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนและการประพฤติผิดวินัย เป็นต้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน 2 ด้าน คือ ด้านความประพฤติและการแต่งกาย จึงควรมีการศึกษาขอบข่ายให้กว้างมากขึ้น ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การทำนายตัวแปร การศึกษาเชิงคุณภาพ และการศึกษาให้ลึกถึงตัวบ่งชี้ ตลอดจนศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์ต่อวินัยในการเรียน เช่น ระดับชั้น อธิปไตยครอบครัวย เศรษฐฐานะ ผลการเรียน และระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา พิริยะจิตรา. (2547). *กิจการนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กรรณิการ์ ลิมพะสุต. (2548). *สร้างวินัย...ทำอย่างไรจึงจะทำได้สำเร็จ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรุณา ศรีแสน. (2548). *ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ด. (บริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤษมันต์ วัฒนางรงค์; และคนอื่นๆ. (2541, มกราคม-กุมภาพันธ์). *พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยการของสถาบันศึกษาวิชาชีพเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 8(4): 44-49.
- กัณฑ์พัฒน์ ทองเพชร. (2552). *ปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กาญจนา พวงจิตต์. (2550). *การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมวินัยของนักเรียน: พหุกรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิตติมา ปรีดีดิolk. 2542. *ทฤษฎีการบริหารองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์.
- เกียรติณรงค์ วันคำ. (2554). *การประเมินโครงการพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนโดยวิธีทางลูกเสือและยุวกาชาดของโรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทราณี สงวนนาม. 2553. *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: บ็อค พอยท์.
- จุไรรักษ์ แสนวัง. (2543). *สาเหตุการประพฤติดีทรระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน สังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2542). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ฉันทนา ภาคบงกช; และคนอื่นๆ. (2543, สิงหาคม-กันยายน). *วินัยในตนเอง: วิจัยเพื่อการเตรียมผู้การทำงานและสังคม*. พฤติกรรมศาสตร์. 6(1): 11-19.

- ชูชัย สมิทธิไกร. (2527). การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชษฐา ปาละกุล. (2551). ปัญหาการบริหารงานวินัยนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชาวน์ มณีวงศ์. (2528). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ดุจเดือน พันธ์มนานิน. (2558). คุณภาพการศึกษาไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2558,
จาก <http://www.thairath.co.th/content/345910>
- ทวีศักดิ์ ใจนวน. (2552). การพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) เลย: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทินกร วิลาวลัย. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียน
หนองอารีพิทยา อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธิดิมา จักรเพชร. (2544). ผลของชุดแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหล่าแสนแสน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระ ชัยยุทธยรรยง. (2541, กุมภาพันธ์). การสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. วิชาการ.
2 (2): 68-74.
- ธีระภาภรณ์ ดงอนนท์. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) เลย:
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ. (2551). ผลของการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัย
อย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่มีต่อความรับผิดชอบของ
นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกิต วงษ์มอญ. (2550). สภาพการปฏิบัติตามวินัยนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ตามความคิดเห็นของฝ่ายปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ประเทือง ชันอาสา. (2549). ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2545). *ผลกระทบวิดีโอเกมต่อเด็ก*. กรุงเทพฯ: โอเพนเวิลด์
- ประหยัด ชิตทอง. (2534). *การปฏิบัติตามระเบียบวินัยและส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. ปรินิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). *หลักการบริหารโรงเรียนเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- พวงผกา แซ่ตัน. (2554). *การศึกษาวินัยนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พุดพิงศ์ ทองนวล. (2556). *ปัญหาและการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พูลสวัสดิ์ นาคเสน. (2554). *การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภิญโญ สาร. (2519). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช
- ภาคภูมิ อิ่มสะอาด; และคนอื่นๆ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ อ.อ.ม. (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภาวิณี โสธายะเพชร. (2549). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบให้กับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลี จุฑา. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- รัชнівรณ เวชปาน. (2552). *พฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- รัตนา โลหะรัตน์. (2550). การศึกษาพฤติกรรมทางวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนมหารณพาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บุ๊คพอथ์.
- วงศ์วี โพธิ์สวัสดิ์. (2549). การพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนประยัตติรังสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัชรกร ทนไชย. (2556). การศึกษาความมีวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองผักขม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา).
ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเพ็ญ สัตยากุล. (2555). แนวทางการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิทยา ดำธำรงกุล. (2546). การบริหาร. กรุงเทพฯ: เชิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- วิภาวี วิชัยวงศ์. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ
ของนักเรียน โรงเรียนหัวหินวัฒนาลัย อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการบริหารและบทวิเคราะห์
องค์การทางการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- ศักดิ์ดา สรรเสริฐ. (2557). ศึกษาการปฏิบัติงานวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศักดิ์สิทธิ์ บุญรังศรี. (2546). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาสาขาวิชา
การก่อสร้างวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริรัตน์ เหล่าวัฒนพงศ์. (2545). การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
มีปัญหาทางวินัยโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริชัย หงส์สงวนศรี. (2558). โอกาสและทางเลือกของเด็กและเยาวชนในการเล่นเกมส์.
สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews>.

- สถิตาพร คำสด. (2546). การศึกษาพฤติกรรมการมีความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาพร สุธุข. (2549). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการกำกับตนเองด้านความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. (2542). การศึกษาการจัดสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2530). การจริยธรรมในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2544). การบริหารกิจการนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- สัมมา รัตนชัย. (2552). ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สัญลักษณ์ สุวรรณรัตน์ (2550). ศึกษาปัญหาการบริหารวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). คำโครงการคู่มือปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กองวิจัยและวางแผนกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2539). คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สิทธิต คำวรรณ. (2541). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุชา จันทน์เอม. (2544). จิตวิทยาเด็กเกร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เกษมสัมพันธ์การพิมพ์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุรชาติ ชาติ. (2549). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. (2545). การพัฒนาบัณฑิตในทศวรรษที่ 21. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาชุดที่ 1 กระบวนทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาบนเส้นทางการปฏิรูปการเรียนรู้. หน้า 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุสรณ์ โชโยรักษ์. (2549). บทบาทของครูและผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน: พหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ แสงธรรม. (2553). การบริหารการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). จะเชิงเทรา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ: ไบโคมครีเอทีฟกรุ๊ป.
- อุทุมพร ตรังคสมบัติ. (2542). สร้างวินัยให้ลูกคุณ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ชานดำการพิมพ์
- Kiprop, C. J. (2012). *Approaches to management of discipline in secondary schools in Kenya*. International journal of Research in Management, 2 (3), 120-138.
- Enciso, R. P. (2000). *Perceptions of student discipline: viewpoints of students, teachers, and administrators*.
- Friesen F. and Cynthia N. (1997). *Survey of Parental Abutters Options Concerning Student Discipline in Saskatchewan Elementary Schools*. Dissertation Abstracts International.
- Hersy, P., & Blanchard, K. H. (1988). *Management of Organization Behavior: Utilizing Human Resources*. Englewood Cliff.
- Honig, A. S., & Wittmer, D. S. (1991). *Socialization and discipline for infants and young children 1. Early Child Development and Care*, 66(1), 65-73.
- Holt, D. H. (1993). *Management: principles and practices*. Prentice Hall.
- Hurlock, E. B. (1987). *Child Development*, Edisi VI.
- Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (1991). *Joining together: Group theory and group skills*. Prentice-Hall, Inc.
- Magnuson, W. C. (1971). *The Characteristics of Successful School Business Managers* (Doctoral dissertation, University of Southern California).
- McMullen, C. D. (1985). *Effective discipline and contingency management systems in an Urban junior high/middle school with an emphasis on developmental needs of young adolescents*.
- Scriven, M. S. (1981). *Evaluation ideologies*. New York: Rinehart and Winston.
- John R. Schermerhorn. (1996). *Management and organizational behavior essentials*. Wiley.

Sheviakov, G. V., & Redl, F. (1956). *Discipline for today's children and youth*.

Association for Supervision and Curriculum Development, National Education Association.

Valette, R. M. & Disick (1986). *Modern language testing*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Wagner, J. A., Hollenbeck, J. R., & Russell, J. (1995). *Management of organizational behavior*. Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๑๔ ๑.๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม.

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแจรงร้อนวิทยา

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญทร์ ชัยวิสุทธางกูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒419

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๕418

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุภูมิวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๖416

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต มัธยม

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒416

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางมดวิทยา "สีสุกหาวาดจวนอุบลมภ์"

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1" โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง "การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1" เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔15

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศ

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิฐานกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๔ 13

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม.

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธนภักดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๔๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเกศ

เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธรรมาภักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ท่าน และครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ในโรงเรียนของท่านระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำรงกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๐๒๙

โรงเรียนโพธิสารพิทยากร

หนังสือรับที่ ๐879 59

วันที่ 19 เม.ย. 2559

วันที่ เดือน ปี.ศ.

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ เมษายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายวิโรฒ สารวล ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร

เนื่องด้วย นายคิวกกร ไชยธนกัถติ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา
การบริหารวิทยานิพนธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1”
โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายคิวกกร ไชยธนกัถติ และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
จึงเรียนมาเพื่อ
☐ โปรดทราบ ☒ โปรดพิจารณา
ความเห็น <i>นำเรียนผู้อำนวยการ</i>
.....
ลงชื่อ <i>ดร.กมล</i>
19 เม.ย. 59
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

19 APR 2016

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุจกัฏ โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานบริหารและธุรการ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ ๑๑๖

วันที่ ๑๐ เมษายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

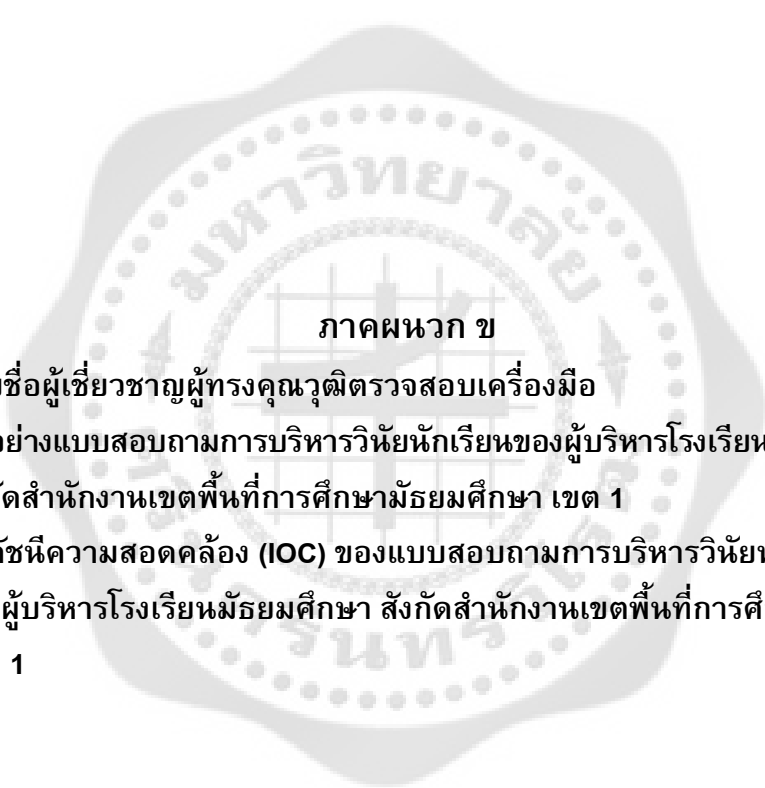
เนื่องด้วย นายศิวกร ไชยธรรมาภักดิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา การบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” โดยมี เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ พงษ์บัณฑิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 134 5228

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายศิวกร ไชยธรรมาภักดิ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
- ตัวอย่างแบบสอบถามการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการบริหารวินัยนักเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 1

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายวิโรฒ ส้ารวล
ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
(ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ)
5. นายไสว บรรณาลัย
ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิณรงค์รอน
(ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ในระดับปริญญาโท สาขาการบริหาร และการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหาร วินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งคาดว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู และผู้ที่ให้ความสนใจโดยทั่วไป คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่ง ต่องานวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้รับจากท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัย เป็นภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน อย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีจำนวน 5 หน้า

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. ขนาดของโรงเรียน

- ☐ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
- ☐ ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน)
- ☐ ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน)
- ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

3. เขตที่ตั้งของโรงเรียน

- ☐ กรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วย 21 เขต คือ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง และวัฒนา
- ☐ กรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วย 18 เขต คือ พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง และสายไหม
- ☐ กรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วย 11 เขต คือ มีนบุรี ดอนเมือง หลักสี่ หนองจอก ลาดกระบัง ตลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน คลองสามวา บางบอน และทวีวัฒนา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นอย่างไร
โดยทำเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวเลขในช่องตัวเลือกเพียงข้อละ 1 แห่ง

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด
วินัยด้านความประพฤติ						
1.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนหนีเรียน	5	4	3	2	1
2.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนออกนอกสถานศึกษา ในช่วงเวลาเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต	5	4	3	2	1
3.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนเล่นการพนัน	5	4	3	2	1
4.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนพกพาอาวุธ มาทำร้ายกัน	5	4	3	2	1
5.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	5	4	3	2	1
6.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษ	5	4	3	2	1
7.	มีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนสูบบุหรี่	5	4	3	2	1
8.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนขโมยทรัพย์สิน ของคนอื่น	5	4	3	2	1
9.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนข่มขู่บังคับ เพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น	5	4	3	2	1
10.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น	5	4	3	2	1
11.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนรวมกลุ่มสร้างความ เดือดร้อนแก่ผู้อื่น	5	4	3	2	1
12.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมทางเพศ ที่ไม่เหมาะสม	5	4	3	2	1
13.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนเกี่ยวข้อง กับการค้าประเวณี	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด
วินัยด้านความประพฤติ (ต่อ)						
14.	มีการบริหารจัดการในการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน เพื่อป้องกันการเที่ยวเตร่เวลากลางคืน	5	4	3	2	1
15.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนรวมกลุ่มซบเซา จักยานยนต์ในลักษณะสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น	5	4	3	2	1
16.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม รบกวนผู้อื่นในเวลาเรียน	5	4	3	2	1
17.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแสดงกิริยา วาจาที่ไม่สุภาพ	5	4	3	2	1
18.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนทำลายทรัพย์สิน ของส่วนรวม	5	4	3	2	1
19.	มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเข้าเรียนไม่ตรงเวลา ของนักเรียน	5	4	3	2	1
20.	มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการมาโรงเรียนสาย ของนักเรียน	5	4	3	2	1
21.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าแถว ทำกิจกรรมหน้าเสาธง	5	4	3	2	1
22.	มีการบริหารจัดการในการควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสาร ในขณะเรียน	5	4	3	2	1
วินัยด้านการแต่งกาย						
23.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแต่งชุดนักเรียน ที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	5	4	3	2	1
24.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนแต่งชุดพลและชุดกีฬา ที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	5	4	3	2	1
25.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนติดเครื่องหมายต่างๆ ที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	5	4	3	2	1
26.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนสวมถุงเท้าตามแบบ ที่โรงเรียนกำหนด	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารวินัยนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด
วินัยด้านการแต่งกาย (ต่อ)						
27.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนสวมรองเท้าตามแบบที่โรงเรียนกำหนด	5	4	3	2	1
28.	มีการบริหารจัดการเพื่อให้นักเรียนใช้เข็มขัดตามที่โรงเรียนกำหนด	5	4	3	2	1
29.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนสวมเครื่องประดับ	5	4	3	2	1
30.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนไว้ทรงผมที่ผิดระเบียบของโรงเรียน	5	4	3	2	1
31.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนซอยผม ดัดผม และทำสีผม	5	4	3	2	1
32.	มีการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้นักเรียนใช้เครื่องสำอาง สิ่งปลอมแปลงเพื่อการเสริมสวย	5	4	3	2	1

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการบริหารวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	ผลการพิจารณา	การนำไปใช้
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
2	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
3	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
4	1	1	1	-1	1	3	0.6	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
5	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
6	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
7	1	0	0	-1	1	1	0.2	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดออก
8	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
9	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
10	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
11	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
12	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
13	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
14	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
15	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
16	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
17	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
18	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
19	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
20	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
21	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
22	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
23	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
24	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
25	1	1	1	1	0	4	0.8	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
26	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	ผลการพิจารณา	การนำไปใช้
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
27	1	1	1	0	1	4	0.8	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
28	1	1	1	0	1	4	0.8	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
29	1	1	1	0	1	4	0.8	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
30	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
31	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
32	1	1	1	0	1	4	0.8	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out
33	1	1	1	1	1	5	1	ผ่านเกณฑ์	ใช้ Try out

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายศิวกร ไชยธนภักดี
วัน เดือน ปีเกิด	11 สิงหาคม 2528
สถานที่เกิด	ตำบลปงเตา อำเภอองาว จังหวัดลำปาง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	120 ถนนพุทธมณฑลสาย 1 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโพธิสารพิทยากร ถนนพุทธมณฑลสาย 1 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2545	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนอรุโณทัยลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
พ.ศ.2549	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2559	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ